ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ

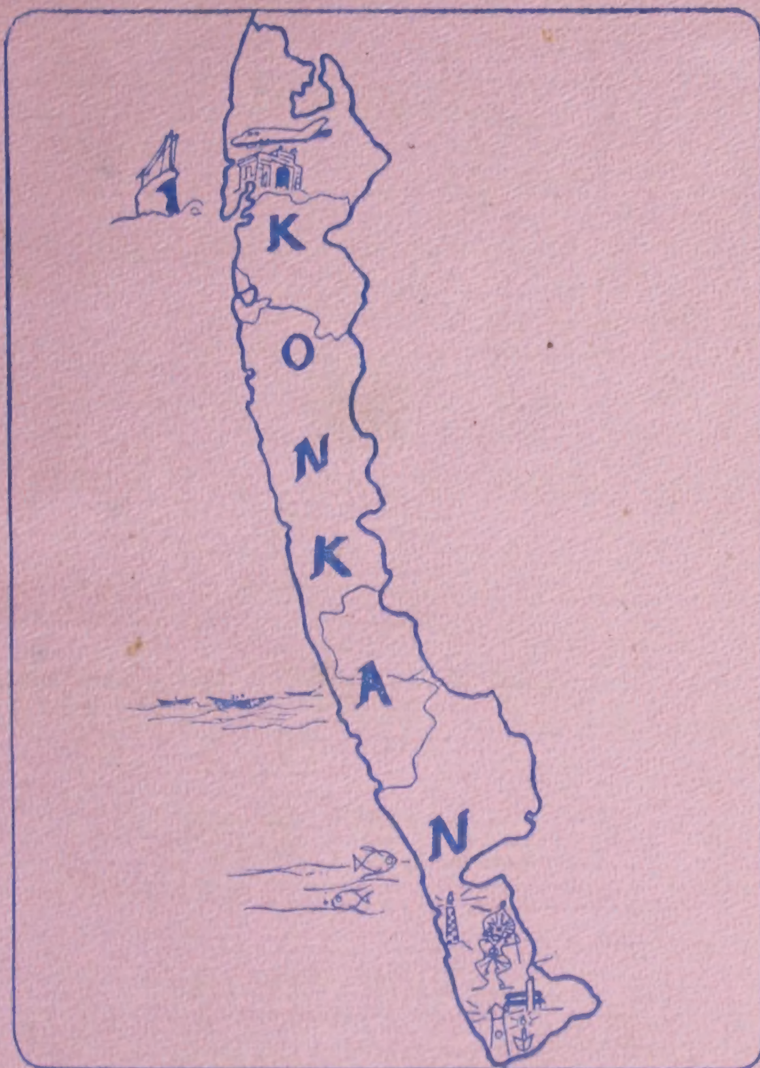
अमर कोंकणी

AMAR KONKANI

HALF YEARLY JOURNAL OF KONKANI LANGUAGE AND CULTURE

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೆಂ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚೆಂ ಷಣ್ಮಾಸಿಕ್ ಪ್ರಕಟಣ್

VOL. 1 NO. 1 Editor: V. J. P. SALDANHA, M. A., JANUARY 1981



ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ
ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್
ಮಂಗ್ಳುರ್



INSTITUTE OF KONKANI
ST. ALOYSIUS COLLEGE
MANGALORE.

'ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ' ಪತ್ರಿಕೆಕ್

ಸರ್ವ್ ಯಶಸ್ವಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾತ್

ಆನಿ

ಆಪ್ಲೆ ಹಾರ್ಧಿಕ್ ಶುಭಾಶಯ್

ಪಾಟಯ್ತಾತ್



"अमर कोंकणी"

मोगाळ वाच्प्या,

हें वाच्तल्या तुका, आम्चें वंदन. तशेंच, ह्या विशाल कोंकणांतल्या हर्येकल्याक, आनी देशांत जांव पर्देशांत, आप्ली मायभास कोंक्णीं म्हण मान्तल्या हर्येकल्याक आम्चें वंदन.

पाटल्या वर्सांत, आमच्या मंगलूरांत, सां लुवीस कोलेजिची शताब्धी जाली. तिच्या स्मरणाखातीर, ह्या महान विद्यासंसथ्यान एक "कोंकणी संस्थो" उग्तायला. त्या संसथ्याच्या नियोजित कार्याक्रमाच्या पैल्या पाव्लां पैकीं हें अेक — लाग्सिल्या आनी पयसिल्या, आविंल्या आनी पुर्विल्या तशें भविष्यांतल्यायी कोंकण्यां मधें, जागरणाचें, सळावलिचें संपर्काचें आनी उत्पादनाचें साधन जाव्पाच्या इराद्यान— नवें बाळ उदेलां आनी तुमच्या हातांत पाव्लां. ताका स्वागत करुन, ताचो फावो तो पोस आनी प्रयोग करुन — आम्ची मायभास, बऱ्या अर्थान "अमर" कर्पाची जवाब्दारी तुम्ची आनी आम्ची सर्वांची.

आर्याळ आनी रायाळ आम्ची भास कोंक्णी. सन्निवेशांच्ये सुळियेंत शिर्कोन, व राजकीय धम्कणेवर्वीं दिक्कापाल जाव्न, ब्यास्तर भागांनी भेतोन गेल्ली — तरयी, अमर देकुन ती उरल्या म्हळळें, अभिमानान आमीं मान्तांव. त्या पासुन — तेव्शिली अभास, हेव्शिली स्वभास म्हणोन जांव, पेली पर्की, आयलि सार्की म्हणोन जांव — आम्चेस्तकीं तिर्मान करूंक आमी वचानांव. "स्वाभिप्रायेचें प्रकाशनंच अेक भास" म्हळळें सत अमी मतींत दवर्तांव. तशेंच, सबार शतमानां थाव्न ह्या नाडांत मयामोगान आनी परस्पर बोरेपणान समृद्ध जाव्न आयिल्लया सेजारी आनी प्रादेशिक भासांच्या बांधव्पणाक आमी झेलो घाल्तांव. हेर भासांच्ये वाडावळींत, आपापल्ये मायभाषेच्ये वाडावळीक्यी पुरस्कार आनी प्रेरण लाभ्ता. आदीं तशें जालां, फुडेंयीं तशें जातलें.

भास म्हण्जे, फोंडांतल्या व कोंडांतल्या निश्चल उदकाबरीं न्हय; घोळोन, व्हाळोन ती वेता — परिवर्तित जाता, तितली चड नितळ जाता, तसल्ये

"ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ"

ಮೊಗಾಳ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾ,

ಹೆಂ ವಾಚ್ತಲ್ಯಾ ತುಕಾ, ಆಮ್ಚೆಂ ವಂದನ್. ತಶೆಂಚ್, ಹ್ಯಾ ವಿಶಾಲ್ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್, ಆನಿ ದೇಶಾಂತ್ ಜಾಂವ್ ಪರ್ದೆಶಾಂತ್, ಆಪ್ಲಿ ಮಾಯ್‌ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮ್ಹಣ್ ಮಾನ್ತಲ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಆಮ್ಚೆಂ ವಂದನ್.

ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್, ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಿ ಶತಾಬ್ಧಿ ಜಾಲಿ. ತಿಚ್ಯಾ ಸ್ಮರಣಾಖಾತಿರ್, ಹ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಏಕ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ' ಉಗ್ತಾಯ್ಲಾ. ತ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ನಿಯೋಜಿತ್ ಕಾರ್ಯಾಕ್ರಮಾಚ್ಯಾ ಪೈಲ್ಯಾ ಪಾವ್ಲಾಂ ಪೈಕಿಂ ಹೆಂ ಏಕ್—ಲಾಗ್ಸಿಲ್ಯಾ ಆನಿ ಪಯ್ಸಿಲ್ಯಾ, ಆರ್ವಿಲ್ಯಾ ಆನಿ ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ತಶೆಂ ಭವಿಷ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾಯಿ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂ ಮಧೆಂ, ಜಾಗರಣಾಚೆಂ, ಸಳಾವಳಿಚೆಂ, ಸಂಪರ್ಕಾಚೆಂ ಆನಿ ಉತ್ಪಾದನಾಚೆಂ ಸಾಧನ್ ಜಾವ್ಪಾಚ್ಯಾ ಇರಾದ್ಯಾನ್—ನವೆಂ ಬಾಳ್ ಉದೆಲಾಂ ಆನಿ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಪಾವ್ಲಾಂ. ತಾಕಾ ಸ್ವಾಗತ್ ಕರುನ್, ತಾಚೊ ಫಾವೊತೊ ಪೋಸ್ ಆನಿ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರುನ್—ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್‌ಭಾಸ್, ಬರ್‍ಯಾ ಅರ್ಥಾನ್ 'ಅಮರ್' ಕರ್ಪಾಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತುಮ್ಚಿ ಆನಿ ಆಮ್ಚಿ ಸರ್ವಾಂಚಿ.

ಆರ್ಯಾಳ್ ಆನಿ ರಾಯಾಳ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ. ಸನ್ನಿವೆಶಾಂಚ್ಯೆ ಸುಳಿಯೆಂತ್ ಶಿರ್ಕೊನ್, ವ, ರಾಜಕೀಯ್ ಧಮ್ಕಣೇವರ್ವಿಂ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲ್ ಜಾವ್ನ್, ಬ್ಯಾಸ್ತರ್ ಭಾಗಾಂನಿ ಭೆತೊನ್ ಗೆಲ್ಲಿ—ತರ್‌ಯಿ, ಅಮರ್ ದೆಕುನ್ ತಿ ಉರ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ, ಅಭಿಮಾನಾನ್ ಆಮಿ ಮಾನ್ತಾಂವ್. ತ್ಯಾ ಪಾಸುನ್—ತೆವ್ಶಿಲಿ ಅಭಾಸ್, ಹೆವ್ಶಿಲಿ ಸ್ವಭಾಸ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ಜಾಂವ್, ಪೆಲೀ ಪರ್ಕಿ, ಆಯ್ಲಿ ಸಾರ್ಕಿ ಮ್ಹಣೊನ್ ಜಾಂವ್—ಆಮ್ಚೆಸ್ತಕಿಂ ತಿರ್ಮಾನ್ ಕರುಂಕ್ ಆಮಿ ವಚಾನಾಂವ್. 'ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯೆಚೆಂ ಪ್ರಕಾಶನ್‌ಂಚ್ ಏಕ್ ಭಾಸ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸತ್ ಆಮಿ ಮತಿಂತ್ ದವರ್ತಾಂವ್. ತಶೆಂಚ್, ಸಬಾರ್ ಶತಮಾನಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ನಾಡಾಂತ್ ಮಯಾಮೊಗಾನ್ ಆನಿ ಪರಸ್ಪರ್ ಬೊರೆಪಣಾನ್ ಸಮೃದ್ಧ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸೆಜಾರಿ ಆನಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಬಾಂಧವ್ಪಣಾಕ್ ಆಮಿ ಝೆಲೊ ಘಾಲ್ತಾಂವ್. ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂಚ್ಯೆ ವಾಡಾವಳಿಂತ್, ಆಪಾಪ್ಲ್ಯೆ ಮಾಯ್‌ಭಾಷೆಚ್ಯೆ ವಾಡಾವಳಿಕ್‌ಯಿ

वाडावळीचें संपर्क करुन तिका आर्सो धरपाचें प्रयत्न आम्चें. ह्या खातीर कोंकणी प्रेमिंचो — विदवांसांचो, जाणाऱ्यांचो, लेखकांचो, कविंचो आनी संशोधकांचो सहकार आम्कां लाभ्तलो म्हण भर्वस्तांव. तसलो सहकार, हेर ध्येयां बराबर, "प्रमाण कोंकणी" साधनाच्या धोरणाक आनी साहित्यभंडाराक देणें जातलें. तशें जांव.

जागरण, संशोधन, उत्पादन — व्हडलिं उत्रां, फुडलिं स्वप्णां? व्हय — कष्ट आसात, आडकळी आस्येत. आसों. तरयी, जागीं जाव्न, आप्ल्ये आवै-खातीर कमर बांधुन फुडें सरपाचें — तिच्याच भुरग्यांनी नहीं तर, हेर कोणे?

हें चिंतून कार्याक देंव्तल्यात, तर, तुम्कां धन्यवाद!

आनी — अेका शतमाना आदीं हांगासर येव्न, कोंकणी शिकोन, तिका भुलोन, तिच्ये सेवेखातीर वर्ती काणीक दिल्लो तिचो "विदेशी" सुपुत्र — मानाधीक आंजेलो माफेयच्या स्मरणाक, आब्ळे,

खाल्तें वंदन आनी खाल्तिमान.

— वि. जे. पि. सल्वाञ्ञ

ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಪ್ರೇರಣ್ ಲಾಭ್ತಾ. ಆದಿಂ ತಶೆಂ ಜಾಲಾಂ, ಫುಡೆಂಯಿೊ ತಶೆಂ ಜಾತಲೆಂ.

ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ಜೇ, ಘೊಂಡಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವ ಕೊಂಡಾಂತ್ಲ್ಯಾ ನಿಶ್ಚಲ್ ಉದ್ಕಾಬರಿಂ ನ್ಹಯ್: ಘೊಳೊನ್, ವ್ಹಾಳೊನ್ ತಿ ವೆತಾ—ಪರಿವರ್ತಿತ್ ಜಾತಾ, ತಿಕ್ತಿ ಚೆಡ್ ನಿತಳ್ ಜಾತಾ. ತಸಲ್ಯೆ ವಾಡಾವಳಿಚೆಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ಕರುನ್ ತಿಕಾ ಆರ್ಸೊ ಧರ್ಪಾಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಆಮ್ಚೆಂ. ಹ್ಯಾಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರೇಮಿಂಚೊ—ವಿದ್ವಾಂಸಾಂಚೊ, ಜಾಣಾರ್‍ಯಾಂಚೊ, ಲೇಖಿಕಾಂಚೊ, ಕವಿಂಚೊ ಆನಿ ಸಂಶೋಧಕಾಂಚೊ ಸಹಕಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಲಾಭ್ತಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಭರ್ವಸ್ತಾಂವ್. ತಸಲೊ ಸಹಕಾರ್, ಹೆರ್ ಧ್ಯೇಯಾಂ ಬರಾಬರ್, 'ಪ್ರಮಾಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ' ಸಾಧನಾಚ್ಯಾ ಧೋರಣಾಕ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಭಂಡಾರಾಕ್ ದೆಣೆಂ ಜಾತಲೆಂ. ತಶೆಂ ಜಾಂವ್.

ಜಾಗರಣ್, ಸಂಶೋಧನ್, ಉತ್ಪಾದನ್—ವ್ಹಡ್ಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ, ಫುಡ್ಲಿಂ ಸ್ವಪ್ಣಾಂ? ವ್ಹಯ್—ಕಷ್ಟ್ ಆಸಾತ್, ಆಡ್ಕಳಿ ಆಸ್ಯೆತ್. ಆಸೊಂ. ತರ್ಯಿೊ, ಜಾಗಿಂ ಜಾವ್ನ್ ಆಪ್ಲ್ಯೆ ಆವೈ ಖಾತಿರ್ ಕಮರ್ ಬಾಂಧುನ್ ಫುಡೆಂ ಸರ್ಪಾಚೆಂ—ತಿಚ್ಯಾಚ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನಿ ನಹಿಂ ತರ್, ಹೆರ್ ಕೊಣೆ?

ಹೆಂ ಚಿಂತುನ್ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ದೆಂವ್ತಲ್ಯಾತ್, ತರ್, ತುಮ್ಕಾಂ ಧನ್ಯವಾದ್!

ಆನಿ—ಎಕಾ ಶತಮಾನಾ ಆದಿಂ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಯೆವ್ನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕೊನ್, ತಿಕಾ ಭುಲೊನ್, ತಿಚ್ಯೆ ಸೆವೆ ಖಾತಿರ್ ವರ್ತಿ ಕಾಣಿಕ್ ದಿಲ್ಲೊ ತಿಚೊ 'ವಿದೇಶಿ' ಸುಪುತ್ರ್—ಮಾನಾಧಿಕ್ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯ್‌ಚ್ಯಾ ಸ್ಮರಣಾಕ್, ಅಬ್ಳೆ,

ಖಾಲ್ತೆಂ ವಂದನ್ ಆನಿ ಖಾಲ್ತಿಮಾನ್.

—ವಿ. ಜೆ. ಪಿ. ಸಲ್ಡಾಞ್ಞ್

—o—

ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ

—ನಿರ್ದೇಶಕಾಚಿ ವರ್ದಿ

ಎಕಾ ಶತಮಾನಾ ಆದಿಂ ಪಯ್ಶಿಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಭಾರತಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಭಾರತೀಯಾಂಚಾ ಆತ್ಮಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಬರೆಪಣಾ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರುನ್ ಆಪ್ಲ್ಯೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿ ಸೆವೆನ್ ಸರ್ವಾಂಚಾ ಮೊಗಾಕ್ ಪಾತ್ರ್‌ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜುಚಾ ಸಭೆಚ್ಯಾ ಮಾನಾಧಿಕ್ ಆಂಜೆಲೊ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರ್ ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಖಾತಿರ್ ಜಾಯಿತ್ತೊ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಆಸಾ. ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಆನಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಥೊಡಿಂ ವರ್ಸಾಂ ತೊ ವಾವುರ್ಲ್ಲಾ. ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊನ್, ತಿಚೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್ ಚಲವ್ನ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ಜಣಾಂಲಾಗಿಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ಕರುನ್ ಭಾಷಾ ಸಂಶೋಧನ್ ತಾಣೆ ಚಲಯ್ಲಾಂ ಮಾತ್ರ್ ನಹಿಂ 1882 ಆನಿ 1892 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿಂ ದೋನ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ತಾಣೆ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ. 1883 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್–ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಶಬ್ದಕೋಶ್ ತಾಣೆ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೊ. 1891 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಮುಡ್ರಿಚಾ ವಾವ್ರಾ ಖಾತಿರ್ ದುಸ್ರೊ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಶಬ್ದಕೋಶ್‌ಯಿ ತಾಣೆ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲ್ಲೊ.

1892 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಆಪ್ಣೆಂ ಪ್ರಕಟಿಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಪುಸ್ತಕಾಕ್ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ಸೊಬಿತ್ ಸುಂದರ್ ತಾಳೊ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಬಿರುದ್ ತಾಣೆ ದಿಲಾಂ. ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾಂತ್ ತೊ ಸಾಂಗ್ತಾ, "ಹೆಂ ಬಿರುದ್ ಫಾವೊತೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪರ್ಕಿ ಮನ್ಶ್ಯಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ರಾನ್ವಟ್ ಮನ್ಶ್ಯಾತಿಂಚ್ಯೊ ಬೋಬೋ ಆಯ್ಕೊಂಚಾ ಅರಣ್ಯಾಬರಿ ದಿಸ್ತಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಜಾಯಿತ್ಯಾ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಮಧುರ್ ಧ್ವನಿ ಆಸಾತ್. ನಿಜಾಕ್‌ಯಿ ಹಿ ಏಕ್ ಸೊಭಿತ್, ಸುಂದರ್ ಆನಿ ಹಾವೆಂ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಂಬುರ್ಕೆಂ ಹಾಸ್ಚಿ ಭಾಸ್. ಪುಣ್ ಫಾವೊ ತೊ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ, ತಿಚಿ ಸೊಬಾಯ್ ಲಿಪೊನ್ ಉರ್ಲ್ಯಾ. ರಾನಾಂತ್ ಜಿಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯೆ ರಾಣಿಯೆಕ್ ಆಮಿಂ ಆವ್ಚೆ ಮುದೆಂ ಹಾಡ್ಯಾಂ ಆನಿ ತಿಚೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್ ಚಲವ್ಯಾಂ. ಅಶೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್, ತಿಚಿ ಮಧುರ್ ಧ್ವನಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಯ್ಕಾತಲಿ." ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾತೆಚ್ಯಾ ಭುಗ್ಯಾ್ಂಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳೊನ್ ಆಪ್ಲ್ಯೆ ಮಾಯ್ ಭಾಷೆಚಿ ಸೊಬಾಯ್ ಆನಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್ ಸಮ್ಜೊನ್, ತಿಚ್ಯೆ ಉದರ್ಗತೆ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ತಾಣೆ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ.

ಪಾಶಾರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ ಆನಿ ಹೆರ್‌ಕಡೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಖಾತಿರ್ ಥೊಡೊ ವಾವ್ರ್ ತಿಚ್ಯಾ ಭುಗ್ಯಾ್ನಿಂ ಕೆಲಾ. ತಾಂಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಸಹಕಾರ್ ದೀವ್ನ್ ಕಾಂಯ್ ಪುಣಿ ಮುಕ್ಲೆಂ ಮೆಟ್ ಕಾಡ್ಯೆತ್‌ಗೀ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯೆ ಹುಮೆದಿನ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶತಮಾನಿಕ್ ಉತ್ಸವಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ತಿಚ್ಯಾ ಹಿತಚಿಂತಕಾಂನಿ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸೂಚನಾಂ ಪ್ರಕಾರ್ ಹೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ತಾಚಿ ಉದರ್ಗತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಹಿತಾಸಂಬಂಧಾಚಿ ವಾಡಾವಳ್— ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೆ ಉದ್ದೇಶ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಹ್ಯೆ ಉದ್ದೇಶ್ ಕಾರ್ಯಾರುಪಾಕ್ ಹಾಡ್ಚ್ಯೆಖಾತಿರ್, ಹೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಹಾಂಗಾ ಕಾಣ್ಸಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಚೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಕರ್ತಲೊ.

1. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೊ ಆರಂಭ್, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಚರಿತ್ರಾರ್ಥ್ ಸಂಶೋಧನ್ ಚಲಂವ್ಚೆಂ.

2. ವಾಕ್ಸರಿ, ಶಬ್ದಕೋಶ್, ಉತ್ರಾಂವಳಿ, ಪುರಾತನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಪಾದುನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಚೆಂ.

3. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್‌ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನಾಕ್ ಆಧಾರ್ ದೀವ್ನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಚೆಂ.

4. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚೆಖಾತಿರ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಉದ್ದೇಶಾಂ ಖಾತಿರ್ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಮದೆಂ ಸಂಪರ್ಕಾಚೆಂ ಮಾಧ್ಯಮ್ ಜಾಯ್‌ಸಾರ್ಕೆಂ ಏಕ್ ನವೆಂ ಪ್ರಮಾಣ್ ಘಡುನ್ ಹಾಡ್ಚೆಖಾತಿರ್ ವಾವುರ್ಚೆಂ.

5. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ವಿವಿಧ್ ರುಪಾಂಮದೆಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ಆಸಾ ಕರ್ಚೊ.

6. ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯಾ ವಿವಿಧ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಲಿಪ್ಯಂತರ್ ಕರುನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಚೆಂ.

7. ಸಮ್ಮೇಳ್, ಜಮಾತಿ, ಸಭಾ, ಪ್ರದರ್ಶನಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಚಿಂ.

8. ಪುಸ್ತಕಾಲಯ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಪಾಘರ್ ಚಲಂವ್ಚೆಂ.

9. ಶಾಲಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚೆಖಾತಿರ್ ಪಾಠ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚಿಂ.

10. ಪುಸ್ತಕಾಂ, ನಿಯಮಾಳಿಂ (periodicals) ಇತ್ಯಾದಿ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಚಿಂ.

11. ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಥಾವ್ನ್ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂಕ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಭಾಷಾಂತರ್ ಕರ್ನ್ ಭಾಸಾಂಮದೆಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ಆಸಾ ಕರ್ಚೊ.

ವಯ್ರ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆ ಧ್ಯೇಯ್ ತುರ್ತಾನ್ ನಹಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ, ಥಿರಾಸಣೆನ್ ಕಾರ್ಯಾರುಪಾಕ್ ಹಾಡ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಹೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಕರ್ತಲೊ. ಹಾಚೆಂ ಪ್ರಥಮ್ ಮೆಟ್ ಜಾವ್ನ್ "ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ" ಮ್ಹಳ್ಳಿ, ಸಂಶೋಧಕ್–ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಸ ಮಹಿನ್ಯಾಂಕ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಆಮಿ ಚಿಂತ್ಲಾಂ. ಹೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಯೋಜನ್ ಸುಫಳ್ ಜಾಂವ್ಚೆಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚೊ, ಕವಿಂಚೊ ಆನಿ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ಸಹಕಾರ್ ಮಾಗ್ತಾಂ, ತೊ, ಧಾರಾಳ್ ಮಾಪಾನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಮೆಳ್ತಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಆಮಿಂ ಭರ್ವಸ್ಯಾಂವ್.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಪಾಘರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲಾಂ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ

ಸಮ್ಮೇಳ್‌ಯಿ ಆಮಿ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾತ್. ಫುಡ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಹೆರ್‌ಯಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯೆ, ತವಳ್ ಆಮ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಸಹಕಾರ್ ಮೆಳೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಖಾತಿರ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕರ್ಚ್ಯೊ ವಾವ್ರ್ ಯಶಸ್ವಿ ಥರಾನ್ ಚಲವ್ನ್ ಫುಡೆಂ ವ್ಹರೊಂಕ್ ಕುಮಕ್ ಮೆಳ್ತಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಆಮಿ ವಿಶ್ವಾಸ್ತಾಂವ್.

ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್

चुटुकां

(पिसोळीं पुस्तकांतलीं)

घरचें जेवण
मेळचें म्हणून
लग्न जालें
बायले-पोरांक पोसपाखातीर
आतां
जोडूंक वेतां —
भायरूच जेवतां

बरयल्लें उतर
सारकें केलें
उलयल्लें उतर
तशेंच उल्लें

बायलो आयल्यो आनी गेल्यो
काळजाचे कुडके तोडीत
भुरगीं आयलीं, येत रावलीं
जिविताचे धागे जोडीत

मर्णा — वेळार
गरिबालागीं कांयच नासता
देखून तो संवसार सोडटाना
हांसता.

खावंक येना
भांगरा - तांतीं
देखून हांवें माल्ली कोंबी
कालचे रातीं.

ಚುಟುಕಾಂ

(ಪಿಸೊಳಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲಿಂ)

ಘರ್ಚೆಂ ಜೆವಣ್
ಮೆಳ್ಚೆಂ ಮ್ಹಣುನ್
ಲಗ್ನ್ ಜಾಲೆಂ
ಬಾಯ್ಲೆ-ಪೊರಾಂಕ್ ಪೊಸ್ಪಾಖಾತಿರ್
ಆತಾಂ
ಜೊಡುಂಕ್ ವೆತಾಂ—
ಭಾಯ್ರ್‌ಚ್ ಜೆವ್ತಾಂ.

ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಉತರ್
ಸಾರ್ಕೆಂ ಕೆಲೆಂ
ಉಲಯಿಲ್ಲೆಂ ಉತರ್
ತಶೆಂಚ್ ಉಲ್ಲೆಂ.

ಬಾಯ್ಲೊ ಆಯ್ಲ್ಯೊ ಆನಿ ಗೆಲ್ಯೊ
ಕಾಳ್ಜಾಚೆ ಕುಡ್ಕೆ ತೊಡಿತ್
ಭುರ್ಗಿಂ ಆಯ್ಲಿಂ, ಯೆತ್ ರಾವ್ಲಿಂ
ಜಿವಿತಾಚೆ ಧಾಗೆ ಜೊಡಿತ್.

ಮರ್ಣಾ-ವೆಳಾರ್
ಗರಿಬಾಲಾಗಿಂ ಕಾಂಯ್ಚ್ ನಾಸ್ತಾ
ದೆಖುನ್ ತೊ ಸಂವ್ಸಾರ್ ಸೊಡ್ಟಾನಾ
ಹಾಂಸ್ತಾ.

ಖಾಂವ್ಕ್ ಯೆನಾ
ಬಾಂಗ್ರಾ-ತಾಂತಿಂ
ದೆಖುನ್ ಹಾಂವೆಂ ಮಾಲ್ಲಿ ಕೊಂಬಿ
ಕಾಲ್ಚೆ ರಾತಿಂ.

उतरांच्यो वाती वळून
चिंतनाच्यो लायल्यो जोती
थोडीतरी पुजा केली
उजवाडाची

परकी आयल्यार
गिरेस्ताक दिसता
चोरूंक आयला
चोराक दिसता
धरूंक आयला.

—मनोहर सरदेसाय

ಉತ್ರಾಂಚ್ಯೊ ವಾತಿ ವಳೂನ್
ಚಿಂತ್ನಾಚ್ಯೊ ಲಾಯ್ಲ್ಯೊ ಜೋತಿ
ಥೊಡಿತರಿ ಪುಜಾ ಕೆಲಿ
ಉಜ್ವಾಡಾಚಿ.

ಪರ್ಕಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್
ಗಿರೆಸ್ತ್ಯಾಕ್ ದಿಸ್ತಾ
ಚೊರುಂಕ್ ಆಯ್ಲಾ
ಚೊರಾಕ್ ದಿಸ್ತಾ
ಧರುಂಕ್ ಆಯ್ಲಾ

ಮನೋಹರ್ ಸರ್‌ದೆಸಾಯ್

—o—

कोंकणी सम्मेळ–भाषण

मान्य अध्यक्षानो आनि भावभैण्यानो,

आज हांगा सभा मेळयिल्या कोंकणी संघाच्या संचालकांनि—कोंकणीक लिपि आसवे? आस—जाल्यारी ती कोण ती? म्हळेल्या विषयांतु हांवें अेक भाषण दीवका अशि अपेक्षा केल्या प्रमाणें भाषेच्या आनि लिपीच्या विषयांतु माका कळेले तितले विषय हांवें बरउन हाळयाति । आतां ते वाचुन सांगतां ।

थोडे जन जाण नासतां कि उद्देशपूर्वक कि कोंकणी भाषेक लिपि ना म्हणुन परतून परतून प्रचारु करताति । त्या निमित्तिं कोंकणीक लिपि आसवे म्हळलो हो प्रश्नो उबजला ।

साधारण शका पूर्विं चवुत्या शतमानांतु आर्य-वर्गाचो अेकु जनसमुदायु तांगेल्या वैदिक धर्माचो प्रचारु करच्या उद्देशान सारस्वत ब्राह्मणांल्या नेतृत्वारि सौराष्ट्र देशासून येवनु गोंयांतु वसलो । आनि तांनि गोंयाक रेवती द्वीप म्हणुन नांव दिलें । मागिरि ते गोंयासून सगळ्या कोंकण-तीराच्या प्रदेशांतु पसरले । त्या कालारि ते अेकि प्राकृत भास उल्लैताले । तां-

ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳ್ – ಭಾಷಣ್

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಂನೊ, ಆನಿ ಭಾವಭೈಣ್ಯಾಂನೋ,

ಆಜ್ ಹಾಂಗಾ ಸಭಾ ಮೆಳಯಿಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಘಾಚ್ಯಾ ಸಂಚಾಲಕಾಂನಿ–ಕೊಂಕಣೀಕ ಲಿಪಿ ಆಸವೇ? ಆಸ–ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೀ ಕೊಣತಿ? ಮ್ಹಳೆಲ್ಯಾ ವಿಷಯಾಂತು, ಹಾಂವೆಂ ಏಕ ಭಾಷಣ ದೀವಕಾ ಅಶಿ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಕೆಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಭಾಷೇಚ್ಯಾ ಆನಿ ಲಿಪೀಚ್ಯಾ ವಿಷಯಾಂತು ಮಾಕಾ ಕಳೆಲೆ ತಿತಲೆ ವಿಷಯ ಹಾಂವೆಂ ಬರಲುನ ಹಾಳ್ಯಾತಿ. ಆತಂ ತೆ ವಾಚುನ್ ಸಾಂಗತಾಂ. ಥೊಡೆ ಜನ ಜಾಣ ನಾಸತಾಂ ಕೀ, ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕೀ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ, ಲಿಪಿ ನಾ ಮ್ಹಣುನ ಪರತೂನು ಪರತೂನು ಪ್ರಚಾರು ಕರತಾತಿ. ತ್ಯಾ ನಿಮಿತ್ತಿಂ ಕೊಂಕಣೀಕ ಲಿಪಿ ಆಸವೆ ಮ್ಹಳಲೊ ಹೊ ಪ್ರಶ್ನೊ ಉಬಜಲಾ.

ಸಾಧಾರಣ ಶಕಾ ಪೂರ್ವಿಂ, ಚವುತ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು ಆರ್ಯ ವರ್ಗಾಚೊ ಏಕು ಜನಸಮುದಾಯು ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಾಚೊ ಪ್ರಚಾರು ಕರಚ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಲ್ಯಾ ನೇತೃತ್ವಾರಿ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶಾಸೂನ್ ಯೇವನು ಗೋಂಯಾಂತು ವಸಲೊ. ಆನಿ ತಾಂನಿ ಗೋಂಯಾಕ ರೇವತೀ ದ್ವೀಪ ಮ್ಹಣುನ ನಾಂವ ದಿಲೆಂ. ಮಾಗಿರಿ ತೆ ಗೋಂಯಾಸೂನ್ ಸಗಳ್ಯಾ ಕೊಂಕಣ–ತೀರಾಚ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಪಸರಲೆ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾರಿ ತೆ ಏಕಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಸ ಉಲ್ಲೈತಾಲೆ. ತಾಂಗಾಲ್ಯಾಂತೂಲೆ ಥೋಡೆ ಜನ ಅರಬ ದೇಶಾಕಯಿ ಗೆಲೆಲೆ. ಹೊ ವಿಷಯು ನವೀನ ಶೋಧಾಂನಿ ಕಳಿತಾಕ ಆಯಲಾ.

गाल्यांतूले थोडे जन अरब देशाकयी गेलेले । हो विषयु नवीन शोधांनि कळिताक आयला ।

कालांतरारि तांगेलि ती प्राकृत भास रूपांतरं जातां जातां आज आमि उल्लौच्या रूपाक येवनु पावल्या । तांगेलि ती भास सगळ्या कोंकण तीरारि प्रचलित आस देकुन तिका कोंकणी म्हणुन नांव आयलां । आतां प्रकृताक कोंकण तीरारि वसून आसच्या अधिकांश हिंदू जनांलि, शकाच्या सातव्या शतमानांतु अरबांतु बाटून जातचि धावनु येवनु भटकळांतु वसिल्या नवायत जनांलि, आनि पोर्तुगीसांनि गोंय धरतचि सारस्वतांसून बाटिल्या क्रिस्तांव जनांलि माय भास जावनु आस आनि कोंकणी उल्लैतलालि संख्या साधारण पंचवीस लक्ष आस म्हणुन कळिताक आयलां ।

गोंयचे सारस्वत ब्राह्मण वेदांचें अध्ययन करताले आनि दुसऱ्यांक वेद शिकैताले । पाठशाळांतु अद्यापक जात्ताले, रायांगेल्या राउळहारांतु भंडाराचे करणीक जाताले । रायांगेलें राज्यांतूलें जितलें सकड बरपाचें काम असतलें कि तितलें सकड कामयि ते करताले म्हणपाक लिखित आधार आसति म्हणतना ते ब्राह्मण अध्ययनाक, अध्यापनाक, बरपाक अेकि लिपि वापरताले म्हणुन आपण–अशींच सिद्ध जाता। परन्तु ते कोणति लिपि वापरताले म्हणुन सांगचे फुडे भारतदेशांतु आतां प्रचलित आसचे लिपियांचो इतिहासु सांगचि आवश्यकता आस ।

लिपिच्या इतिहासाक मुख्य आनि दृढ आधार म्हळयारि प्राचीन कालाचे लेख जावनु आसति। आज आमकां सगळ्या देशांतु पळौच्याक मेळचे पोरन्यांतु पोरने लेख म्हळयारि भगवान बुद्धाल्या मरण काला उपरांतें ब्राह्मी नांवाचे लिपीन बरयिले लेख मात्र आनि त्या लेखांतु चडते—अशोक चक्रवर्तीन शिलाखंडां ओयरि ब्राह्मी-लिपीन कांतयिल्या धर्मशासनाचे जावनु आसति ।

ती ब्राह्मी लिपि साधारण साढेचारी सहस्र वर्सां मागशिं याज्ञिक ऋत्विजांनि यज्ञचित्यांचे आनि यज्ञाच्या उपकरणाचे आकृतींनि निर्मिल्लि । जाल्यारि त्या कालारि शिला खंडां ओयरि कांतच्याक जावचिं

ಕಾಲಾಂತರಾರಿ ತಾಂಗೆಲಿ ತೀ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಸ ರೂಪಾಂತರಂ ಜಾತಾಂ ಜಾತಾಂ ಆಜ ಆಮಿ ಉಲ್ಲೌಚ್ಯಾ ರೂಪಾಕ ಯೇವನು ಪಾವಲ್ಯಾ. ತಾಂಗೇಲಿ ತೀ ಭಾಸ ಸಗಳ್ಯಾ ಕೊಂಕಣ ತೀರಾರಿ ಪ್ರಚಲಿತ ಆಸ ದೇಕುನು ತಿಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹಣುನ ನಾಂವ ಆಯಲಾಂ. ಆತಂ ಪ್ರಕೃತಾಕ ಕೊಂಕಣ ತೀರಾರಿ ವಸೂನ್ ಆಸಚ್ಯಾ ಅಧಿಕಾಂಶ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಲಿ, ಶಕಾಚ್ಯಾ ಸಾತವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು ಅರಬಾಂತು ಬಾಟುನ್ ಜಾತ್ತಚಿ ಧಾವನು ಯೇವನು ಭಟಕಳಾಂತು ವಸಿಲ್ಯಾ ನವಾಯತ ಜನಾಂಲಿ, ಆನಿ ಪೊರ್ತುಗೀಸಾಂನಿ ಗೊಂಯ ಧರತಚಿ ಸಾರಸ್ವತಾಂಸೂನ್ ಬಾಟಿಲ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಜನಾಂಲಿ ಮಾಯ್‌ಭಾಸ ಜಾವನು ಆಸ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲ್ಲೈತಲಾಲಿ ಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಧಾರಣ ಪಂಚವೀಸ ಲಕ್ಷ ಆಸ ಮ್ಹಣುನ ಕಳಿತಾಕ ಆಯಲಾಂ.

ಗೋಂಯಚೆ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇದಾಂಚ್ಯೊ ಅಧ್ಯಯನ ಕರತಾಲೆ ಆನಿ ದುಸರ್ಯಾಂಕ ವೇದ ಶಿಕೈತಾಲೆ. ಪಾಠಶಾಳಾಂತು ಅಧ್ಯಾಪಕ ಜಾತ್ತಾಲೆ, ರಾಯಾಂಗೆಲ್ಯಾ ರಾಉಳ್ಹಾರಾಂತು ಭಂಡಾರಾಚೆ ಕರಣೀಕ ಜಾತಾಲೆ. ರಾಯಾಂಗೆಲೆಂ ರಾಜ್ಯಾಂತೂಲೆಂ ಜಿತಲೆಂ ಸಕಡ ಬರಪಾಚೆಂ ಕಾಮ ಆಸತಲೆಂ ಕಿ ತಿತಲೆಂ ಸಕಡ ಕಾಮಯಿ ತೆ ಕರತಾಲೆ ಮ್ಹಣಪಾಕ ಲಿಖಿತ ಆಧಾರ ಆಸತಿ ಮ್ಹಣತನಾ ತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಧ್ಯಯನಾಕ ಅಧ್ಯಾಪನಾಕ, ಬರಪಾಕ ಏಕಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರತಾಲೆ ಮ್ಹಣುನು ಆಪಣ–ಅಶೀಂಚ ಸಿದ್ಧ ಜಾತಾ. ಪರಂತು ತೆ ಕೊಣತಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರತಾಲೆ ಮ್ಹಣುನ ಸಾಂಗಚೆ ಫುಡೆ ಭಾರತ ದೇಶಾಂತು ಆತಂ ಪ್ರಚಲಿತ ಆಸಚೆ ಲಿಪಿಯಾಂಚೊ ಇತಿಹಾಸು ಸಾಂಗಚಿ ಆವಶ್ಯಕತಾ ಆಸ.

ಲಿಪಿಚ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾಕ ಮುಖ್ಯ ಆನಿ ದೃಢ ಆಧಾರ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಾಚೆ ಲೇಖ ಜಾವನು ಆಸತಿ. ಆಜ ಆಮಕಾಂ ಸಗಳ್ಯಾ ದೇಶಾಂತು ಪಳೌಚ್ಯಾಕ ಮೆಳಚೆ ಪೊರನ್ಯಾಂತು ಪೊರನೆ ಲೇಖ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧಾಲ್ಯಾ ಮರಣ ಕಾಲಾ ಉಪರಾಂತೆಂ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ನಾಂವಾಚೆ ಲಿಪೀನ ಬರಯಿಲೆ ಲೇಖ ಮಾತ್ರ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಲೇಖಾಂತು ಚಡತೆ ಅಶೋಕ ಚಕ್ರವರ್ತೀನ ಶಿಲಾ ಖಂಡಾಂ ಓಯರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪೀನ ಕಾಂತಯಿಲ್ಯಾ ಧರ್ಮಶಾಸನಾಚೆ ಜಾವನು ಆಸತಿ.

ತೀ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿ ಸಾಧಾರಣ ಸಾಢೆಚಾರಿ ಸಹಸ್ರ ವರ್ಸಾಂ ಮಾಗಶಿಂ ಯಾಜ್ಞಿಕ ಋತ್ವಿಜಾಂನಿ ಯಜ್ಞ ಚಿತ್ಯಾಂಚೆ ಆನಿ ಯಜ್ಞಾಚ್ಯಾ ಉಪಕರಣಾಚೆ ಆಕೃತೀಂನಿ ನಿರ್ಮಿಲ್ಲಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾರಿ ಶಿಲಾ ಖಂಡಾಂ ಓಯರಿ ಕಾಂತಚ್ಯಾಕ ಜಾವಚಿಂ ಚೇಣಂ ನಾಶಿಲ್ಲಿಂ. ತ್ಯಾನಿಮಿತ್ತಿಂ ಆ

चेणं नाशिलिं । त्या निमित्तीं आमकां तितले पोरने शिलालेख मेळनाति । तरिकी ऋग्वेदांतु वर्णाक्षरांचो आनि अंक्यांचो उल्लेखु, तशींचि सिंधुनदाचे तडीच्या खोंडपांतु उजवाडा आइल्या खडियेच्या कुडक्यां ओयरि चित्रिल्या चित्रसंकेतांचि यथावत वर्णनाइ आस । त्या कालाचे ऋत्विज आचार्य गुरुकुलांतु शिकतल्या ब्रह्मचार्यांक वेद शिकैतना ती लिपि वापरताले । तो संप्रदायु निरंतर जावनु भगवान बुद्धाल्य कालारि तांयि चलत आयिल्लो । भगवान बुद्धाल्या इतिहासांतु ताणें शिकिले लिपियांच्या नांवां मध्यें ब्राह्मी (बांभी) लिपिचें नांवइ आस ।

आज भारत देशांतु जितल्यो प्रादेशिक लिपियो प्रचलित आसति की तितल्योयि तेच ब्राह्मी वर्णमालेसूनु रूपांतर जातां जातां आयच्या रूपक येवनृ पावल्याति म्हणुन लिपिशास्त्राच्या अध्ययनान कळता । रायबहादुर पंडित गौरीशंकर हीराचंद ओझा नांवाच्या विद्वांसान "भारतीय प्राचीन लिपिमाला" नांवाचें पुस्तक बरौनु प्रकटिलां। त्या पुस्तकांतु ब्राह्मी वर्णमालेचिं वेगळया वेगळया कालारि जालेलिं सकड रूपांतरं आसति। आनि त्या रूपांतरांचो इतिहासूयि आस ।

म्हळयारि—तीच ब्राह्मी लिपि रूपांतर जातां जातां आयच्यो—नागरी, शारदा, टाकरी, गुरुमुखी कैथी, बंगला, मैथिली, उडिया, गुजराथी, मोडी, तेलुगु, कानडी, मलयाळम आनि तुळु नांवांच्यो लिपियो जाल्याति । मलयाळम आनि तुळु लिपियांतु विशेष भेदु ना अथवा त्यो दोन्नियि अेकीच म्हणुयेत । तात्पर्य—आज भारतदेशांतु जितल्यो प्रादेशिक लिपियो प्रचलित आसति कि तितल्योयि अेकेच ब्राह्मी लिपीसून उबजल्लयो म्हणून सिद्ध जाता ।

सारस्वत ब्राह्मण सौराष्ट्रासून गोंयाक अेतना तीच ब्राह्मी वर्णमाला घेवनु अयिल्ले । ते वर्णमालेसून शकाच्या दुसऱ्या शतमानांतु रूपांतर जालेले लिपीन बरयिलि अेकि ओळि "सचीपुराचा शिरसि" म्हणुन गोंयच्या अरवळें जलपाता लागचे होवरींतु आसच्या शिवलिंगाच्या पीठारी आस । अेद्वेळुतांयि गोंयांतु पळौच्याक मेळेल्या लेखांतु तोच पोरनो म्हणुयेत ।

ಮಕಾಂ ತಿತಲೆ ಪೊರನೆ ಶಿಲಾಲೇಖ ಮೆಳನಾತಿ. ತರಿಕೀ ಋಗ್ವೇದಾಂತು ವರ್ಣಾಕ್ಷರಾಂಚೊ ಆನಿ ಅಂಕ್ಯಾಂಚೊ ಉಲ್ಲೇಖು, ತಶೀಂಚಿ ಸಿಂಧು ನದಾಚೆ ತಡೀಚ್ಯಾ ಖೊಂಡ ಪಾಂತು ಉಜವಾಡಾ ಆಇಲ್ಯಾ ಖಡಿಯೇಚ್ಯಾ ಕುಡ ಕ್ಯಾಂ ಓಯರಿ ಚಿತ್ರಿಲ್ಯಾ ಚಿತ್ರ ಸಂಕೇತಾಂಚಿ ಯಥಾವತ್ ವರ್ಣನಾಯಿ ಆಸ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೆ ಋತ್ವಿಜ-ಆಚಾರ್ಯ ಗುರುಕುಲಾಂತು ಶಿಕತಲ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರ್ಯಾಂಕ ವೇದ ಶಿಕೈತನಾ ತೀ ಲಿಪಿ ವಾಪರತಾಲೆ. ತೊ ಸಂಪ್ರದಾಯು ನಿರಂತರ ಜಾವನು ಭಗವಾನ ಬುದ್ಧಾಲ್ಯಾ ಕಾಲಾರಿತಾಂಯಿ ಚಲತ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧಲ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾಂತು ತಾಣೆ ಶಿಕಿಲೆ ಲಿಪಿಯಾಂಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಂ ಮಧ್ಯೆಂ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ (ಬಾಂಭೀ) ಲಿಪಿಚೆಂ ನಾಂವಇ ಆಸ.

ಆಜ್ ಭಾರತ ದೇಶಾಂತು ಜಿತಲ್ಯೊ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಲಿಪಿಯೊ ಪ್ರಚಲಿತ ಆಸತಿ ಕೀ ತಿತಲ್ಯೋಯಿ ತೇಚ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ವರ್ಣಮಾಲೇಸೂನು ರೂಪಾಂತರ ಜಾತಾಂ ಜಾತಾಂ ಆಯಚ್ಯಾ ರೂಪಾಕ ಯೇವನು ಪಾವಲ್ಯಾತಿ ಮ್ಹಣುನ ಲಿಪಿಶಾಸ್ತ್ರಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯನಾನ ಕಳತಾ. ರಾಯಬಹಾದುರ ಪಂಡಿತ ಗೌರೀಶಂಕರ ಹೀರಾಚಂದ ಓಝಾ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ವಿದ್ವಾಂಸಾನ "ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಲಿಪಿಮಾಲಾ" ನಾಂವಾಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ ಬರೌನು ಪ್ರಕಟಿಲಾಂ. ತ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ವರ್ಣಮಾಲೇಚಿಂ ವೆಗಳ್ಯಾ ವೆಗಳ್ಯಾ ಕಾಲಾರಿ ಜಾಲೆಲಿಂ ಸಕಡ ರೂಪಾಂತರಂ ಆಸತಿ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ರೂಪಾಂತರಾಂಚೊ ಇತಿಹಾಸೂಯಿ ಆಸ.

ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ—ತೀಚ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿ ರೂಪಾಂತರ ಜಾತಾಂ ಜಾತಾಂ ಆಯಚ್ಯೊ—ನಾಗರೀ, ಶಾರದಾ, ಟಾಕರೀ, ಗುರುಮುಖೀ, ಕೈಥೀ, ಬಂಗಲಾ, ಮೈಥಿಲೀ, ಉಡಿಯಾ, ಗುಜರಾಥೀ, ಮೋಡೀ, ತೆಲುಗು, ಕಾನಡೀ, ಮಲಯಾಳಮ್ ಆನಿ ತುಳು ನಾಂವಾಂಚ್ಯೊ ಲಿಪಿಯೊ ಜಾಲ್ಯಾತಿ. ಮಲಯಾಳಮ್ ಆನಿ ತುಳು ಲಿಪಿಯಾಂತು ವಿಶೇಷ-ಭೇದು ನಾ ಅಥವಾ ತ್ಯೊ ದೊನ್ನಿಯಿ ಏಕೀಚ ಮ್ಹಣುಯೇತ. ತಾತ್ಪರ್ಯ—ಆಜ್ ಭಾರತ ದೇಶಾಂತು ಜಿತಲ್ಯೊ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಲಿಪಿಯೊ ಪ್ರಚಲಿತ ಆಸತಿ ಕಿ ತಿತಲ್ಯೋಯಿ ಏಕೇಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪೀ ಸೂನ್ ಉಬಜಲ್ಲ್ಯೊ ಮ್ಹಣುನ ಸಿದ್ಧ ಜಾತಾ.

ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರಾಸೂನು ಗೋಂಯಾಕ ಎತನಾ ತೀಚ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ವರ್ಣಮಾಲಾ ಘೇವನು ಆಯಿಲ್ಲೆ. ತೆ ವರ್ಣಮಾಲೇಸೂನ್ ಶಕಾಚ್ಯಾ ದುಸರ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು ರೂಪಾಂತರ ಜಾಲೆಲೆ ಲಿಪೀನ ಬರಯಿಲಿ ಏಕಿ ಓಳಿ "ಸಚೀಪುರಾಚಾ ಶಿರಸಿ" ಮ್ಹಣುನ ಗೊಂಯಚ್ಯಾ ಅರವಳೆಂ ಜಲಪಾತಾ ಲಾಗಚೆ ಹೊವರೀಂತು ಆಸಚ್ಯಾ

कालांतरीं तीच लिपि रूपांतर पावनु नागरी रूपान प्रचलित जाली ।

ते नागरी लिपिन बरयिले अनेक लेख गोंयांतु मेळल्याति । गोंयाच्या ओर्लि म्हणचेकडे कदंबरायु पइलो जयकेशि—तागेलें शकाच्या इकराव्या शतमानाचें नागरी लिपिन बरयिलें अेक ताम्रशासन मेळलां । तेच प्रमाणे कदंब वंशाच्या रायांनि नागरी लिपीन बरऊन दिलेंलि अनेक दानशासनं गोंयांतु मेळल्यांति । गोंयच्या बांदोरां म्हणचेकडे विजयनगराचो पअिलो देवरायु-तागेलो शकाच्या १३३५ व्या वर्सांतु नागरी लिपीन बरयिलो कोंकणी लेखु मेळला । तशींच—गोंयासून वच्चूनु कोच्चींत वसिल्या रंगभट्टु, विनायकपंडितु आनि आप्पुभट्टु नांवाच्या तेग सारस्वत वैद्यांनि कुमदोर आंड्रीकि फ्रांडरे (Henricus Van Rheede) नांवाच्या डच नौकाधिकाऱ्याक—मलबारचे वनौषध्यांचो विवरू आशिलें पुस्तक बरौनु दिल्लया उपरांतें तांनि ताका नागरी लिपीन बरयिलें कोंकणी भाषेचें प्रमाणपत्र दिल्लें । ताचि प्रति पळौच्याक मेळता । तेचि प्रमाणे सेबेष्टियो रोदाल्फो दाल्गादो नांवाच्या पोर्तुगीस विद्वांसान संपादिल्या कोंकणी-पोर्तुगीस शब्दकोशांतु कोंकणी शब्दांक नागरी लिपि वापरल्या ।

ह्या सकड उदाहरणांनि—कोंकणी भाषेक आदिं धरून अेकि लिपि अशिल्लि आनि तीच लिपि रूपांतर जातां जातां आयच्या नागरी रूपाक पाविल्लि म्हणुन सिद्ध जाता । अथवा कोंकणी भाषेचि लिपि नागरी म्हणुन सिद्ध जाता । तीच नागरी लिपि संस्कृत, हिन्दी, आनि मराठि भासो बरौंक वापरताति ।

कोंकणी भाषेक आदिंयि लिपि आशिलि, आनि आजियि लिपि आस म्हणुन सिद्ध करूंक अितलिं उदाहरणं पुरोति — म्हणुन हें भाषण संपैतां ।

बस्ति पुंडलीक शेणाई
१९—१०—१९८०

ಶಿವಲಿಂಗಾಚ್ಯಾ ಪೀಠಾರಿ ಆಸ. ಏದ್ವೇಳುತಾಂಯಿ ಗೋಂಯಾಂತು ಪಳೌಚ್ಯಾಕ ಮೆಳೆಲ್ಯಾ ಲೇಖಾಂತು ತೋಚ ಪೊರನೊ ಮ್ಹಣುಯೇತ. ಕಾಲಾಂತರಿಂ ತೀಚ ಲಿಪಿ ರೂಪಾಂತರ ಪಾವನು ನಾಗರೀ ರೂಪಾನ ಪ್ರಚಲಿತ ಜಾಲಿ.

ತೆ ನಾಗರೀ ಲಿಪಿನ ಬರಯಿಲೆ ಅನೇಕ ಲೇಖಿ ಗೋಂಯಾಂತು ಮೆಳಲ್ಯಾತಿ. ಗೋಂಯಾಚ್ಯಾ ಒರಲಿಂ ಮ್ಹಣಚೆಕಡೆ—ಕದಂಬ ರಾಯು ಪಇಲೊ ಜಯಕೇಶಿ—ತಾಗೆಲೆಂ ಶಕಾಚ್ಯಾ ಇಕರಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಚೆಂ ನಾಗರೀ ಲಿಪೀನ ಬರಯಿಲೆಂ ಏಕ ತಾಮ್ರಶಾಸನ ಮೆಳಲಾಂ. ತೇಚ ಪ್ರಮಾಣೆ ಕದಂಬ ವಂಶಾಚ್ಯಾ ರಾಯಾಂನಿ ನಾಗರೀ ಲಿಪೀನ ಬರಊನು ದಿಲೆಲಿಂ ಅನೇಕ ದಾನ ಶಾಸನಂ ಗೋಂಯಾಂತು ಮೆಳಲ್ಯಾಂತಿ. ಗೋಂಯಚ್ಯಾ ಬಾಂದೋರಾಂ ಮ್ಹಣಚೆಕಡೆ ವಿಜಯನಗರಾಚೊ ಪಇಲೊ ದೇವರಾಯು—ತಾಗೆಲೊ ಶಕಾಚ್ಯಾ 1335ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತು ನಾಗರೀ ಲಿಪೀನ ಬರಯಿಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖು ಮೆಳಲಾ. ತಶೀಂಚ—ಗೋಂಯಾಸೂನು ವಚ್ಚುನು ಕೊಚ್ಚೀಂತ ವಸಿಲ್ಯಾ ರಂಗಭಟ್ಟು, ವಿನಾಯಕಪಂಡಿತು ಆನಿ ಅಪ್ಪುಭಟ್ಟು ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ತೇಗ ಸಾರಸ್ವತ ವೈದ್ಯಾಂನಿ ಕುಮದೋರ್ ಆಂಡ್ರಿಕಿ ಫ್ರಾಂಡ್ರೇ Henricus Van Rheede ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಡಚ್ ನೌಕಾಧಿಕಾರ್ಯಾಕ—ಮಲಬಾರಚೆ ವನೌಷಧ್ಯಾಂಚೊ ವಿವರು ಆಶಿಲೆಂ ಪುಸ್ತಕ ಬರೌನು ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪರಾಂತೆಂ ತಾಂನಿ ತಾಕಾ ನಾಗರೀ ಲಿಪೀನ ಬರಯಿಲೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆಂ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ದಿಲ್ಲೆಂ. ತಾಚಿ ಪ್ರತಿ ಪಳೌಚ್ಯಾಕ ಮೆಳತಾ. ತೇಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಸೆಬೆಷ್ಟಿಯೋ ರೊದಾಲ್ಫೋ ದಾಲ್ಗಾದೋ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಪೊರ್ತುಗೀಸ್ ವಿದ್ವಾಂಸಾನ ಸಂಪಾದಿಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ-ಪೊರ್ತುಗೀಸ್ ಶಬ್ದಕೋಶಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಾಂಕ ನಾಗರೀ ಲಿಪಿ ವಾಪರಲ್ಯಾ.

ಹ್ಯಾ ಸಕಡ ಉದಹರಣಾಂನಿ—ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ಆದಿಂ ಧರುನ ಏಕಿ ಲಿಪಿ ಅಶಿಲ್ಲಿ ಆನಿ ತೀಚ ಲಿಪಿ ರೂಪಾಂತರ ಜಾತಾಂ ಜಾತಾಂ—ಆಯಚ್ಯಾ ನಾಗರೀ ರೂಪಾಕ ಪಾವಿಲ್ಲಿ—ಮ್ಹಣುನ ಸಿದ್ಧ ಜಾತಾ. ಅಥವಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ ಲಿಪಿ ನಾಗರೀ ಮ್ಹಣುನ ಸಿದ್ಧ ಜಾತಾ. ತೀಚ ನಾಗರೀ ಲಿಪಿ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದೀ, ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಸೊ ಬರೌಂಕ ವಾಪರತಾತಿ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ಆದಿಂಯಿ ಲಿಪಿ ಅಶಿಲ್ಲಿ, ಆನಿ ಆಜಿಯಿ ಲಿಪಿ ಆಸ ಮ್ಹಣುನ ಸಿದ್ಧ ಕರುಂಕ ಇತಲಿಂ ಉದಾಹರಣಂ ಪುರೋತಿ—ಮ್ಹಣುನ ಹೆಂ ಭಾಷಣ ಸಂಪೈತಾಂ.

ಬಸ್ತಿ ಪುಂಡಲೀಕ ಶೆಣಾಇ ೧೯—೧೦—೧೯೮೦

सोपुत

कठिणायेचो
निर्धार म्हजो
शिळ्या फात्रा
घटायेचो
नास्तीकपणाचे
तल्वारे आनी
भालियेच्या
धोमोसपणाक
कात्रानास्तां
शाभीत उरोन
जीविताच्ये
तुदिये पर्यंत
झुज मांडुन
उरचे वरेग
मिस्तेरां घोंटेर
रायांच्या रायाक
ऋणी रावोन
वाखणुंचो !

—वल्ली, वग्ग.

ಸೊಪುತ್

ಕಠಿಣಾಯೆಚೊ
ನಿರ್ಧಾರ್ ಮ್ಹಜೊ
ಶಿಳ್ಯಾ ಫಾತ್ರಾ
ಘಟಾಯೆಚೊ
ನಾಸ್ತಿಕ್ ಪಣಾಚೇ
ತಲ್ವಾರೇ ಆನಿ
ಭಾಲಿಯೆಚ್ಯಾ
ಧೊಮೊಸ್ ಪಣಾಕ್
ಕಾತ್ರಾನಾಸ್ತಾಂ
ಶಾಭಿತ್ ಉರೊನ್
ಜೀವಿತಾಚ್ಯೆ
ತುದಿಯೇ ಪರ್ಯಾಂತ್
ಝುಜ್ ಮಾಂಡುನ್
ಉರ್ಚೇ ವರೇಗ್
ಮಿಸ್ತೆರಾಂ ಘೊಂಟೆರ್
ರಾಯಾಂಚ್ಯಾ ರಾಯಾಕ್
ಋಣಿ ರಾವೊನ್
ವಾಖಣುಂಚೊ !

—ವಲ್ಲಿ, ವಗ್ಗ

———o———

ಜೆಜುಚ್ಯೆ ಸಭೆಚೊ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯಿ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಸೆವಾ ಕರ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ದಿವೊ ಜಳಯಿತ್ತ್ ದವರುಂಕ್ ವಾವುರ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪುರ್ವಿಲ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಂ ಪಯ್ಕಿ ಪರ್ಗಾಂವಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಸುವಾರ್ತಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಭಾರತಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಯಾಜಕ್ ಆಸಾತ್. ಹಾಂಚೆ ಪಯ್ಕಿ ಜೆಜುಚ್ಯೆ ಸಭೆಚೊ ಮಾನಾದಿಕ್ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪ್ ಏಕ್ಲೊ. ಭಾಸಾಂಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಆಂಜೆಲೊ ಥಂಯ್ ಕಸಿ ವಾಡ್ಲಿ ಆನಿ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಮನೋಃ ಭಾವಾನ್ ತಾಣೆ ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿ ಸೆವಾ ಕೆಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜಾಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಚ್ಯೆ ಜಿಣೆಯೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಥೊಡಿ ಮಾಹೆತ್ ಜೊಡ್ಚಿ ಗರ್ಜ್.

ಆಲ್ಪ್ಸ್ ಪರ್ವತಾಚ್ಯಾ ಫಾಲ್ಕ್ಯಾಂತ್ ಪಿಂರೆಷೊಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಕಡೆನ್ 1844 ನವೆಂಬರ್ 12 ತಾರಿಕೆರ್ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯಿ ಜನ್ಮಲ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ತಾಚಿ ಜನ್ಮಾ ಸುವಾತ್ ಒಸ್ಟ್ರಿಯಾ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ತರ್‌ಯಿ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಮಹಾ ಝುಜಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಇಟಲಿ ರಾಜ್ಯಾಚೊ ವಾಂಟೊ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಿ. ಥೊಡೊ ಕಾಳ್ ದಕ್ಷಿಣ್ ಒಸ್ಟ್ರಿಯಾ ಆನಿ ಥೊಡೊ ಕಾಳ್ ಉತ್ತರ್ ಇಟೆಲಿಚೊ ಭಾಗ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಹಿ ಗಡಿಸುವಾತ್ ಇತಾಲಿಯನ್ ತಶೆಂ ಜರ್ಮನ್ ಕುಟ್ಮಾಂಚೆಂ ನಿವಾಸ್‌ಸ್ಥಾನ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ ಇತಾಲಿಯನ್ ಆನಿ ಜರ್ಮನ್—ಹ್ಯೊ ದೋನ್‌ಯಿ ಭಾಸೊ ಉಲಯ್ತಾಲೆ. ಮಾಫೇಯಿ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಇತಾಲಿಯನ್ ಕುಟ್ಮಾಂತ್

ಆಂಜೆಲೊ ಜಲ್ಮಲೊ ತರ್‌ಯಿೊ ಲ್ಹಾನ್‌ಪಣಿ ಥಾವ್ನ್ ಜರ್ಮನ್ ಆನಿ ಇತಾಲಿಯನ್ ಭಾಸೊ ಶಿಕ್ಲೊ. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲಾನ್ಪಣಿಂಚ್ ಕಸೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಕನ್ನಡ ಆನಿ ತುಳು ಭಾಸೊ ಶಿಕೊನ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದುಸ್ರಿ ಖಂಚಿಯಿೊ ಭಾಸ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿೊ ಪೆಗ್ಗಿಂಚ್ ಜಿಕುನ್ ಧರ್ತಾತ್‌ಗೀ ತಸೆಂ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯಿಕ್ ಭಾಸಾಂಚಿ ಒಳಕ್ ಲ್ಹಾನ್ಪಣಿಂಚ್ ಜಾಲಿ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾಕ್ ನಾಂವಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಟ್ರೆಂಟ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಶಿಕಾಪ್ ಜಾತಚ್, ಸಾಸೆರ್ದೊತ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ರೊಮಾಂತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಗ್ರೆಗೋರಿಯನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ತತ್ವಜ್ಞಾನ್ ಆನಿ ದೇವ್ ಶಾಸ್ತ್ರ ತೊ ಶಿಕ್ಲೊ. ಮಾಫೇಯಿಚ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಆಸಲೆಂ ಶಿಕಾಪ್ ಲಾತಿನ್ ಭಾಷೆನ್ ಕರುಂಕ್‌ಜಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ದೇವ್‌ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕ್ಚಾಕ್ ಗ್ರೀಕ್ ಆನಿ ಹಿಬ್ರು ಭಾಸೆಂಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಆಪ್ಲ್ಯಾ 27 ವರ್ಸಾಂಚ್ಯೆ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಯಾಜಕ್‌ಪಣಾಚಿ ದೀಕ್ಷಾ ತಾಕಾ ಮೆಳ್ತಾಸ್ತಾನಾ, ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯಿ ಪಾಂಚ್ ಭಾಸಾಂನಿ ಪ್ರವೀಣ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ್ ದೆಣ್ಯಾಂಚೊ ಆನಿ ದೃಢ್ ಮನಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಿ.ಎಚ್‌ಡಿ. ಆನಿ ಡಿ.ಡಿ. ಸನದ್ಯೊ ತಾಣೆ ಜಿಪ್ಣ್ಯಾಯ್ಲ್ಯೊ.

ಯಾಜಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂನಿ, ಆಂಜೆಲೊ, ಜೆಜುಚ್ಯೆ ಸಭೆಂತ್ ರಿಗ್ಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಆಪ್ಲ್ಯೊ ಪಯ್ಲ್ಯೊ ಆಂಗವ್ಣ್ಯೊ ಕರ್ತಾನಾ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಚಡಿತ್ ನಾಂವ್‌ಯಿೊ ತಾಣೆ ಘೆತ್ಲೆಂ.

ಉಪ್ರಾಂತ್ ಚಡುಣೆ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಬ್ರಿಕ್ಸೆನ್ ಆನಿ ಸ್ಕೂಟರಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಕಡೆನ್ ಜೆಜುಚ್ಯೆ ಸಭೆಚಾ ಆಡಳ್ತಿಖಾಲ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಲೆಜಿಂನಿ ಚರಿತ್ರಾ, ಗಣಿತ್, ತತ್ವ-ಶಾಸ್ತ್ರ ಆನಿ ದೇವ್-ಶಾಸ್ತ್ರ ತಾಣೆ ಶಿಕಯ್ಲೆಂ. ಬ್ರಿಕ್ಸೆನ್ ಶಹರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಜನ್ಮಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಂತಾಂತ್‌ಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ; ಪುಣ್ ಸ್ಕೂಟರಿ, ಆಲ್ಬೆನಿಯಾ ಗಾಂವಾಚಿ ಸುವಾತ್. ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್, ಸ್ಕೂಟರಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯೆ ಜೆಜುಚ್ಯೆ ಸಭೆಚ್ಯೆ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಇತಾಲಿಯನ್ ಭಾಷೆಂತ್ ಶಿಕಾಪ್ ಚಲ್ತಾಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿೊ, ಆಸ್‌ಪಾಸ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾನ್ ಉಲಂವ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಆಲ್ಬೇನಿಯನ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಸ್ ಉಲಂವ್ಚೊ ಲೋಕ್‌ಯಿೊ ಥಂಯ್ಸರ್ ಜಿಯೆತಾಲೊ. ಲೊಕಾಕ್ ಬರೆಪಣ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಮನೋಭಾವಾನ್ ಯಾಜಕ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯಿ ಆಲ್ಬೇನಿಯನ್ ಭಾಸ್‌ಯಿೊ ಶಿಕ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಪಾತ್ಯೆವ್ಯೆತ್.

1878 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಲಿಯಾಂವ್ ತೆರಾವ್ಯಾ ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬಾನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಆನಿ ಮಲಬಾರ್ ಧರ್ಮ್-ಕ್ಷೇತ್ರಾಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಾರ್ಮೆಲಿತಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ವರ್ಗಾಯ್ಲಿ ಆನಿ ಜೆಜುಚ್ಯೆ ಸಭೆಚಾ ವೆನಿಸ್ ಪ್ರಾಂತಾನ್ ಹೆಂ ಧರ್ಮ್‌ಕ್ಷೇತ್ರ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಕರುನ್ ಘೆತ್ಲೆಂ. 1878 ನವೆಂಬರ್ 27 ತಾರಿಕೆರ್ ಜೆಜುಚ್ಯೆ ಸಭೆಚಾ ತೆಗಾಂ ಪುರ್ವಿತಾಂ ಆನಿ ದೊಗಾಂ ಬ್ರದರಾಂ ಸಂಗಿಂ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯಿ ವೆನಿಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾ (ನೇಪಲ್ಸ್ ಬಂದ್ರಾ) ಥಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರೊನ್, ತಾರ್ವಾರ್ ಪಯ್ಣ್ ಕರ್ನ್ ಬೊಂಬಯ್ ಪಾವ್ಲೊ. ಥಂಯ್ಸರ್ ಜರ್ಮನ್ ಪ್ರಾಂತಾಚೆ ದೋಗ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪುರ್ವಿತ್ ತಾಂಚೆ ಸಂಗಿಂ ಮೆಳ್ಳೆ ಆನಿ ಹೆ ಆಟ್‌ಯಿೊ ಜಣ್ ಗೊಂಯಾಂ ಪಾವ್ಲೆ. ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ವಿಗಾರ್ ಆಪೊಸ್ತಲಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಮೊ॥ ನಿಕೊಲಸ್ ಪಾಗಾನಿ ಗೊಂಯಾಂತ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ತಚ್, ಹೆ ನೋವ್ ಜಣ್ ಗೊಂಯಾಂ ಬಂದ್ರಾ ಥಾವ್ನ್ ತಾರ್ವಾರ್ ಪಯ್ಣ್ ಕರ್ನ್ 1878 ದಸೆಂಬರ್ 31 ತಾರಿಕೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಬಂದ್ರಾಕ್ ಪಾವ್ಲೆ.

ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚಿ ಮಾಯ್‌ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿೊ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲೆ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಉಲಯ್ತಾಲೆ. ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯಿಕ್ ಹ್ಯೊ ದೋನ್ಯಿೊ ಭಾಸೊ ನವ್ಯೊ ತರ್‌ಯಿೊ ತಾಣೆ ತ್ಯೊ ಶಿಕೊಂಕ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಯೊ. ಸ ಮಹಿನ್ಯಾಂ ಬಿತರ್ ಆಸ್‌ಪಾಸ್ಚ್ಯಾ ಫಿರ್ಗಜಾಂಕ್ ಭೆಟೊ ದೀವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಪ್ರಸಂಗ್ ದೀಂವ್ಕ್ ತೊ ಲಾಗ್ಲೊ. ದೇಡ್ ವರ್ಸ್ ಸಂಪ್ಚೆಬಿತರ್ ಆಪ್ಣಬರಿಚ್ ಪರ್ಗಾಂವಾಥಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಯಾಜಕಾಂಕ್ ಆದಾರ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಾಕ್ಸರಿ ತಾಣೆ ಬರಂವ್ಕ್ ಧರ್ಲಿ.

ಮಂಗ್ಳುರ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲೊಚ್ 1879 ಜನೆರ್ 22 ತಾರಿಕೆರ್ ಸಾಂ ಜುಜೆಚ್ಯಾ ಸೆಮಿನರಿಚೊ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ್ ಆನಿ ವ್ಹಡಿಲ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಕಾ ನೇಮಕ್ ಕೆಲೊ. ಹ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಜೆಜುಚ್ಯೆ ಸಭೆಂತ್ ನವೆಚ್ ರಿಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂಚಾ ತರ್ಬೆತಿಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿೊ ತಾಚೆರ್‌ಚ್ ಸೊಡ್ಲಿ. ಹಾಚೆ ಭಾಯ್ರ್ ಪುರ್ಸತ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಲಾಗ್ಸಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ದೇವ್ಹಾಳಾಂನಿ ತೊ ವಾವುರ್ತಾಲೊ. ಶೆಮ್ಡಾಂವ್ ಸಾಂಗ್ತಾಲೊ ಆನಿ ಶಿಕೊಣ್ ದಿತಾಲೊ. ಭಾಷೆಚೆಂ ವಿದ್ವತ್ತ್ ತಾಚೆಂ ವಿಶೇಸ್ ದೆಣೆಂ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ರಾಟಾವಳಿಂ ಮಧೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆನಿ

ವಾಕ್ಸರಿ ತಾಣೆ ಬರಂವ್ಕ್ ಧರ್ಲಿ. ತರ್‌ಯೀ, ವ್ಯಾಕರಣ್ 1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಸರಿ 1883 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಖರ್ಚಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲಿಂ.

ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ವಿಶೇಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತಾಚಿ ಒಳಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಸಾಂಗ್ತಾಲೆ. ಖಿಂಚ್ಯೆಯ್ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚಿ ಪಟ್ಟಿ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿ ವಾಚ್ಲ್ಯಾರ್ ಪುರೊ, ತೆ ಸಬ್ದ್ ಉಗ್ಡಾಸ್ ದವರ್ನ್ ಆನಿ ವಿವಿಧ್ ಥರಾನ್ ಗುಂತುನ್ ಉಲಂವ್ಕ್ ತೊ ಸಕ್ತಾಲೊ. ತೀನ್ ಚಾರ್ ಮಿನುಟಾಂಚ್ಯೆ ತಯಾರಾಯೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಘಂಟೊಭರ್ ಸುಢಾಳ್ ಉತ್ರಾಂನಿ ಶೆರ್ಮಾಂವ್ ಸಾಂಗ್ತೆಂ ಆಪ್ಲೆಂ ದೆಣೆಂ ದೆವಾಚೆಂಚ್ ಬೆಸಾಂವ್ ಮ್ಹಣ್ ಮಾಫೇಯಿಚ್ಚ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ನಾದ್ ಇತಾಲಿಯನ್ ಭಾಷೆಚಾ ನಾದಾಬರಿ: ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಲಾತಿನ್ ಭಾಷೆಚಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಕ್ ಸರಿ ಕರ್ಯೆತ್: ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಇತಾಲಿಯನ್. ಜರ್ಮನ್. ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಸಾಂ ಬರಿ ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯನ್ ಭಾಸ್—ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಕಾರಣಾಂ ವರ್ವಿಂ ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕೊಂಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಬರಂವ್ಕ್ ಸುಲಭ್ ಜಾಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ತರ್‌ಯೀ ತೊ ಭಾಸಾಂಚೊ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಮ್ಹಣ್ ರುಜು ಜಾತಾ.

1888 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಚರಿತ್ರೆಚೊ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾಕ್ ನೇಮಕ್ ಕೆಲೊ. 1891 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾ ಮಹಿನ್ಯಾಂ ಬಿತರ್ ತಾಕಾ ರೆಕ್ಟರ್‌ಯೀ ಕೆಲೊ. 1896 ಇಸ್ವಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಆನಿ 1898 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ತೊ ವಾವುರ್ಲೊ. ಇತ್ಲ್ಯಾ ಜವಾಬ್ದಾರೆಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಂ ಮಧೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಸೆವಾ, ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾನ್ ಮುಂದರುನ್ ವ್ಹೆಲಿ. ಕುಮ್ಸಾರಾಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಸಲಿಸ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ "ಯಾಜಕಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಂಗಾತಿ" (Confessor's Konkani Vade-Mecum) ಮ್ಹಳ್ಳಿ 38 ಪಾನಾಂಚಿ ಕಡ್ತಿಲ್ 1891 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಣೆ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲಿ. ಸಾಧಾರ್ಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಕುಮ್ಸಾರಾಂತ್ ಸಾಂಗ್ಚಿಂ ಪಾತ್ಕಾಂ, ದಿಂವ್ಚಿ ಶಿಕೊಣ್. ಪ್ರಾಚಿತ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಬರವ್ನ್ ತಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆನ್ ಹ್ಯೆ ಕಡ್ತಿಲೆಂತ್ ದಿಲಾ.

ಆಪ್ಣೆಂ 1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪ್ರಕಟಿಲ್ಲೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ದರ್ವಡ್ಯಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್. 1892 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮೊಟ್ವೆಂ ಆನಿ ಚಡ್ ಉತ್ತಿಮ್ ಮಾಂಡಾವಳಿಚೆಂ ಅನ್ಯೇಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ತಾಣೆ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲೆಂ. ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾಚಿಂ ಚ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆಜ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಹಾಂಚಿಂ ಬಿರುದಾಂ ಅಶಿಂ ಆಸಾತ್:

1. A Konkani Grammar by Angelus Francis Xavier Maffei of the Society of Jesus, Mangalore, 1882.
2. An English-Konkani Dictionary by Angelus Francis Xavier Maffei of the Society of Jesus, Mangalore, 1883.
3. The Confessor's Konkani Vade-Mecum by A.F.X. Maffei, S.J., Mangalore, 1891.
4. Konkni Ranantlo Sobit Sundor Talo or A Sweet voice from the Konkani Desert by A.F.X. Maffei, S.J., Mangalore, 1892.

ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಶಿವಾಯ್ ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾನ್. ಜೆಜು ಕ್ರಿಸ್ತಾಚ್ಯಾ ಪಾಶಾಂವಾಚಿ ಕಥಾ, ಸಾಂ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯೊ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮೊಡ್ತಿಚ್ಯಾ ಸತಾಂಚೊ ವಿವರ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆರ್ ಲ್ಹಾನ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊಯಿ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಪುಣ್ ಹಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆತಾಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳಾನಾಂತ್.

ಕೊಂಕ್ಣಿ-ದ್ರಾವಿಡ್ ವರ್ಗಾಚಿ ಭಾಸ್ ನಹಿಂ. ಆರ್ಯನ್ ವರ್ಗಾಚಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಷೆ ಥಾವ್ನ್ ದೆಂವ್‌ಲ್ಲಿ ಏಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಭಾಸ್‌ಗಿ, ವ ಮರಾಠಿಚೆಂ ಏಕ್ ವಿಕಾರ್ ರೂಪ್‌ಗಿ. ವ ಮರಾಠಿಚಿ ಭಗಿನಿ ಭಾಸ್‌ಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯೊ ವಾದ್ ಚಲ್ತಾಲೊ. ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯನಾ ವರ್ವಿಂ ಆಪ್ಣೆಂ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಥಾವ್ನ್ ದೆಂವ್ಪೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಏಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾನ್ ದಾಕವ್ನ್ ದಿಲ್ಲೆಂ.

1948 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ Case for the Linguistic Province of Konkani with Bombay city as Capital by George Moraes, M.A. —ಹ್ಯಾ ಕಡ್ತಿಲೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಉಣ್ಯಾರ್ 19 ವ್ಯಾಕರಣಾಂ ಆನಿ 24 ವಾಕ್ಸರೊ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಮಿಂ ವಾಚ್ತಾಂವ್. ಪುಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ ಗೊಂಯ್ಚಿ, ಉತ್ತರ್ ಕನ್ನಡಾಚಿ, ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡಾಚಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಥರ್ ಆಸಾತ್. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂನಿ ಉಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಸರಿ

ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲಿಚ್ಚ್ ಪಯ್ಲಿ. ಹೆರ್ ವ್ಯಾಕರಣಾಂ ಆನಿ ವಾಕ್ಸರ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಸಹಾಯ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ನಾ: ಬಗಾರ್ ಲೊಕಾನ್ ಉಲಯಿಲ್ಲೆಂ ಆಯ್ಕೊನ್ ಆನಿ ಉತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಯೋಗಾಚಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರುನ್ ಆಪ್ಲೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಬರಯಿಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ತೊ ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ. ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾಚಿಂ ಹಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಮಾತ್ರ್ ನಹಿಂ ಬಗಾರ್ ಆತಾಂಚಾ ದಿಸಾಂನಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಅಪೂರ್ಬಾಯ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಜಾವ್ನ್ ಉರ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾನ್ ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ಮಲಯಾಳಂ, ತಮಿಳ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಸಾಂಚೆಂಯಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತುಳು ವಾಕ್ಸರಿ ತಾಣೆ ಬರಂವ್ಕ್ ಧರ್ಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ "ಇ" ಅಕ್ಷರ್ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಮಾತ್ರ್ ತೊ ಪಾವ್‌ಲ್ಲೊ.

ಚರಿತ್ರಾಚೊ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ್ ಜಾವ್ನ್ ತೊ ವಾವುರ್ಲೊ ಮಾತ್ರ್ ನಹಿಂ. ಬಗಾರ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಸಂಶೋಧನ್ ಸಯ್ತ್ ತಾಣೆ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ವಾಸ್ಕೊ ದ ಗಾಮಾ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಕೋಝಿಕೋಡ್ (ಕ್ಯಾಲಿಕಟ್) ಥಾವ್ನ್ ಧಾ ಮಯ್ಲ್ಯಾಂ ಪಯ್ಸ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾ ಕೊಲ್ಲಾಮ್ ಬಂದ್ರಾಕ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಜವ್ಥ್ಯಾ ಶತಾಬ್ದೆ ಸಂದರ್ಭಿಂ, ಏಕ್ ಲೇಖನ್ ತಾಣೆ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ, ತಾಚಾ ಸಂಶೋಧನಾಚೊ ಚಡಾವತ್ ವಾಂಟೊ ಹಾತ್-ಬರ್ಪಾಂಚ್ ಉರ್ಲೊ. ಕೊಲೆಜ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಾಚ್ಯಾ ಹುದ್ದ್ಯಾಥಾವ್ನ್ ನಿವೃತ್ತ್ ಜಾಲ್ಲೊಚ್ಚ್ 1898 ದಸೆಂಬರಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಥಾವ್ನ್ 40 ಮಯ್ಲ್ಯಾಂ ಪಯ್ಸ್ ಘಾಟಾಮುಳಾಂತ್ ಆಸರ್ ಗೋಣ್‌ಲಾಗಿಂ ನೆಲ್ಲಿಕುಂಜ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಏಕ್ಯಾ ದುರ್ಬಳ್ಯಾ ಹಳ್ಳಿಕ್ ವಚೊನ್ ಏಕಾ ಪನ್ಸ್ಯಾಂ ಕೊಡ್ಯಾಂತ್ ಬಿಡಾರ್ ಕರ್ನ್ ವಾರ್ಯಾ-ವೊತಾಚಿ, ಹಿಂವಾ-ಪಾವ್ಸಾಚಿ, ಜಳಾರಿ-ಮುಸಾಂಚಿ ಆನಿ ಕಷ್ಟಾಂ-ಪಿಡೆಚಿ ಇಜಾ ಸೊಸುನ್, ಆಪ್ಲೆ ನಿಮಾಣೆ ದೀಸ್ ತ್ಯಾ ಹಳ್ಳಿಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಿ ಸೆವಾ ಕರ್ಚ್ಯಾಂತ್ ತಾಣೆ ಖರ್ಚಿಲೆ. ಜಾಯಿತ್ತ್ಯಾ ಲ್ಹಾನ್ ಆನಿ ವ್ಹಡ್ ಆಡ್ಕಳಿಂ ಮಧೆಂ ಥಿರಾಸಾಣೆನ್ ತೊ ವಾವುರ್ಲೊ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭಲಾಯ್ಕೆಚಿ ಜತನ್ ಘೆನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ವರ್ವಿಂ ಜಾವ್ಯೆತ್ ಥಂಯ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ಚ್ ತೆಂಪಾನ್, ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ 1899 ಮೇ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ 31 ತಾರಿಕೆರ್ ತೊ ಅಂತರ್ಲೊ.

ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಮಹತ್ವಾಚಿ ಪ್ರದೇಶ್ ಕನ್ನಡ ನಾಡಾಂತ್ ಜಾಯಿತ್ತೆ ಆಸಾತ್. ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯಿನ್ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂಚೆಂ ಸಂದರ್ಶನ್ ಕರ್ನ್ ಸಬಾರ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಸೊಧ್ನಾಂ ಚಲಯ್ಲಿಂ ಆನಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನಾ ವರ್ವಿಂ ಗೂಂಡ್ ಮಾಹೆತ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲಿ. ಕೆನರಾಚೆ ಚರಿತ್ರ ಬರಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಜಾಯಿತ್ತಿ ಸಾಹೆತ್ ತಾಣೆ ಜಮೊ ಕೆಲ್ಲಿ. ತಾಣೆ ಸೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 1522 ಹಾತ್ ಬರ್ಪಾಚಾ ಪಾನಾಂಚಾ ಆಧಾರಾನ್ The Mangalore Magazine ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪತ್ರಿಕೆಂತ್ Places of Interest in South Kanara ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಬಿರುದಾಖಾಲ್ ಸಬಾರ್ ಲೇಖನಾಂ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲಿಂ. ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ಹಾತ್ ಬರ್ಪಾಂಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾನ್ ಶ್ರೀ ಜೆರೊಮ್ ಸಲ್ಡಾಞಾನ್ Outlines of the History of Canara ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಲೇಖನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ. ಮಾನಾದಿಕ್ ಮೂರ್ ಬಾಪಾನ್ History of the Diocese of Mangalore ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಗ್ರಂಥ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ಚಡಾವತ್ ಸಾಹೆತ್ ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾಚ್ಯಾ ಹಾತ್-ಬರ್ಪಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ.

ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಸೆವಾ, ಚರಿತ್ರಾಚೆಂ ಸಂಶೋಧನ್ ಆನಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾಂತ್ ತಾಚೊ ಆಸ್ಕ್ತೆಗ್ ಮಾನುನ್ ತಾಕಾ 1895 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚಾ ಅಧಿಕಾರ್ ಮಂಡಳೆಚೊ ಸಾಂದೊ (Fellow of the University of Madras) ನೇಮುಕ್‌ಕೆಲೊ. ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ತೆಂಪಾನ್ ಬಿ.ಎ. ಆನಿ ಎಮ್. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಂಕ್ ಚರಿತ್ರಾಚೊ ಪರೀಕ್ಷಕ್ (Examiner) ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಚರಿತ್ರ, ಲಾತಿನ್, ಜರ್ಮನ್ ಆನಿ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಸಾಂಚಾ ಶಿಕ್ಷಾ ಸಮಿತಿ (Board of Studies) ಚೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ನ್ ತಾಕಾ ನೇಮುಕ್ ಕೆಲೊ.

ಪನ್ನಾಸ್ ಆನಿ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪ್ ಅಂತರ್ಲೊ. ಚರಿತ್ರಾಚೊ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ತೊ. ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾಂತ್ ತಾಚೆಂ ದೆಣೆಂ ವಿಶೇಸ್. ಜೆಜು ಕ್ರಿಸ್ತಾಚಿ ಸೆವಾ ಕರುಂಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಮೋಗ್ ಆನಿ ತಿಚಿ ಸೆವಾ ಕರುನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ದಿವೊ ಜಳವ್ನ್ ದವ್ರುಂಕ್ ಕುಮಕ್ ಕೆಲಿ. ತಾಚಾ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿ ಸೆವೆಕ್ ಆನಿ ಬರ್ಯಾಮನಾಕ್ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾನ್ ತಾಚೊ ಉಪ್ಕಾರ್ ಆಟಂವ್ಕ್ ಫಾವೊ.

—ಜೆ. ಸ. ರೂಪರ್ಟ್ ರೊಜಾರಿಯೊ

ದೆವಾನ್ ಚ್ಯಾರ್ ಕಾಳ್ ರಚ್‌ಲ್ಲೆ
ಪುಣ್ ಮನ್ಸ್ಯಾನ್ ಚಡಿತ್ ಏಕ್ ರಚ್ಲೊ
ಕಾಜಾರಾಂಚೊ ಕಾಳ್
ತುಮ್ಚಿಂ ಕಾಜಾರಾಂ ವೈಭವಾನ್ ಆನಿ
ಸೊಭಾಯೆನ್ ಸಮಾರಂಭ್ ಕರಾ

ಚಂದ್ರಾನಾಸ್

ಝುಳ್ಳಳಿತ್. ಸೊಬಿತ್ ಸುಂದರ್ ಆಕರ್ಷಿಕ್
ಕಾಜಾರಾಚ್ಯೆ ಸಾಡೆ - ಸಾಡಿಯೊ
ತುಮ್ಚೆ ಹುಜಿರ್ ದವರ್‍ತಾತ್
ತುಮ್ಚಿ ವಿಂಚವ್ಣ್ ಅಜ್ಮಾಸ್ ಕರಾ

ಚಂದ್ರಾನಾ ಬ್ರದರ್ಸ್

ಸ್ಥಾಪನ್ : 1935



ಹಂಪನ್‌ಕಟ್ಟಾ, ಮಂಗಳೂರು

नितळाय

मोडें नास्तां गीद पोडाना
इडें नास्तां दांत फोडाना
जिडें नास्तां लीक लागाना
सांबाळ नितळाय

कुपाक उबोंक तो आकाश जाय
रूपाक सोभोंक तो प्रकास जाय
बापाक मेळोंक तर, नितळाय
अत्म्यांत आसाजाय

क्रीयांचो फळ, वेतलो भेष्टो
स्त्रीयांचो प्रेम जातलो उष्टो
प्रीयांचो मोग उरतलो कुष्ठो
नातल्यार नितळाय

देंव्चाराच्ये क्रूर वेंगेंतुलें
संव्साराच्ये मूर जांगेंतुलें
मासा-पासांच्या अंगांतुलें
म्हन्शा, सुटोन उटोंक आम्कां जाय
कुर्पे - नितळाय.

—कोंकण कुमार

ನಿತಳಾಯ್

ಮೊಡೆಂ ನಾಸ್ತಾಂ ಗೀದ್ ಪೊಡಾನಾ
ಇಡೆಂ ನಾಸ್ತಾಂ ದಾಂತ್ ಫೊಡಾನಾ
ಜಿಡೆಂ ನಾಸ್ತಾಂ ಲೀಕ್ ಲಾಗಾನಾ
ಸಾಂಬಾಳ್ ನಿತಳಾಯ್.

ಕುಪಾಕ್ ಉಬೊಂಕ್ ತೊ ಆಕಾಶ್ ಜಾಯ್
ರುಪಾಕ್ ಸೊಭೊಂಕ್ ತೊ ಪ್ರಕಾಸ್ ಜಾಯ್
ಬಾಪಾಕ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ತರ್, ನಿತಳಾಯ್
ಆತ್ಮ್ಯಾಂತ್ ಆಸಾಜಾಯ್.

ಕ್ರೀಯಾಂಚೊ ಫಳ್, ವೆತಲೊ ಭೆಷ್ಟೊ
ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಚೊ ಪ್ರೇಮ್ ಜಾತಲೊ ಉಷ್ಟೊ
ಪ್ರಿಯಾಂಚೊ ಮೋಗ್ ಉರ್ತಲೊ ಕುಷ್ಠೊ
ನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ನಿತಳಾಯ್.

ದೆಂವ್ಚಾರಾಚ್ಯೆ ಕ್ರೂರ್ ವೆಂಗೆಂತುಲೆಂ
ಸಂವ್ಸಾರಾಚ್ಯೆ ಮೂರ್ ಜಾಂಗೆಂತುಲೆಂ
ಮಾಸಾ-ಪಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಅಂಗಾಂತುಲೆಂ
ಮ್ಹನ್ಶಾ, ಸುಟೊನ್ ಉಟೊಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಜಾಯ್
ಕುರ್ಪೆ—ನಿತಳಾಯ್.

—ಕೊಂಕಣ್ ಕುಮಾರ್

—o—

कोंकणी सागरांत फिरंगी जोरगत

गोंयाची पयली प्रांतिक परिशद १५६७ वर्सा भरली, आनी तांतुत पयलेच पावट अेक सुफल थराव असो मंजूर केलो: क्रिस्ती सुमूर्त प्रघटच्या खातीर फिरंगी प्रचारकांनीं (Portuguese Missionaries) देशी भास शिकची गरज. पण सुमार १५६० वर्सा कोंकणी भास शिकपाची चळवळ जेजुयीत आनी मागीर फ्रांसिसकांन पाद्रींनी व्हड अुमेदीन सुरू केलली.

माका हांगा सांगपाचें आस तें कि हे पाद्री कोंकणी

ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಗರಾಂತ್ ಫಿಂಗಿ್ರ ಜೊರ್ಗತ್

ಗೊಂಯ್ಚಿ ಪಯ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಕ್ ಪರಿಶದ್ 1567 ವರ್ಸಾ ಭರ್ಲಿ ಆನಿ ತಾಂತುಂತ್ ಪಯ್ಲೆಚ್ ಪಾವ್ಟಿ ಎಕ್ ಸುಫಳ್ ಥರಾವ್ ಅಸೊ ಮಂಜೂರ್ ಕೆಲೊ: ಕ್ರಿಸ್ತೀ ಸುಮೂರ್ತ್ ಪ್ರಗಟ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಫಿಂಗಿ್ರ ಪ್ರಚಾರಕಾಂನಿ (Portuguese missionaries) ದೇಶೀ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಚಿ ಗರಜ್. ಪಣ್ ಸುಮಾರ್ 1560 ವರ್ಸಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಪಾಚಿ ಚಳವಳ್ ಜೆಜುಯಿತ್ ಆನಿ ಮಾಗಿರ್ ಫ್ರಾಂಸಿಸ್ಕಾನ್ ಪಾದ್ರಿಂನಿ ವ್ಹಡ್ ಉಮೆದಿನ್ ಸುರು ಕೆಲಲಿ.

ಮಾಕಾ ಹಾಂಗಾ ಸಾಂಗ್ಪಾಚೆಂ ಆಸ ತೆಂ ಕಿ ಹೆ ಪಾದ್ರಿ

भास अुत्तमपणी आनी संपुर्णायेन शिकले; सेमींत्र कुमंसार आनी हेर सगळया शास्त्रप्रचार वेहारांत फकत देशी शब्द वापुडपाचो सरळ यत्न ताणी केलो; आनी हें करपाक तांका जाय तितलीं आनी फावो तसलीं कोंकणी भाशेच्या भांडारांत पुरीं आनी भरपुर अुतरां मेळलीं; फिरंगी शब्द वापुडपाची गरज ना म्हण वेगींच तांकां समजलें, कारण कोंकणी भास त्या काळार पुर्तुगेज भाशे होअुन अूंचल्या पांवडयार आसल्ली जांव शब्दांच दौलतींत जांव सुपाश्ट आकारांत. असले परिस्थितींत' जेजुअीत प्रचारक हेंरीक हेंरीकिश (C.१५२० – १६००) आनी थोमास स्टिफन्स (१५४९—१६१९) आनी फ्रांसिसकांन मठवाशी गाश्पार द् सांव मिगेल (१६ वो —१७ वो शेकडो) देशी जाणारांचो आधार घेवन कोंकणी व्याकरणां रचतात. हेंच परीं कोंकणी शब्दकोश पुंजांवक लागतात. पयलो कोंकणी-पुर्तुगेज शब्दकोश जेजुयीत पाद्रींनी रायच्युरचे (Rachol) विद्यालयांत १५६० वर्साच्या अदमासांत अेकवटुंक सुरू केलो जावंक जाय, पण हो प्रथमलो कोश खंयकात लिपललो आसा व तो सामकोच सांडलो जाल्यार माका अजून सुदपुस लागुंक ना. पाद्रि दियोगु रिबेय्रू, एस्. जे. (१५६०-१६३३) अेक भव म्हत्वाचो कोंकणी कोश घडता, जांतुत आदल्या जेजुयींतांची अुतरांवळ आटापता, आनी आपलीं पुष्कळ वाक्यां चडयता; तांणी दोन हस्तलिहीत (Manuscript) खंड (कोंकणी-पुर्तुगेज आनी पुर्तुगेज-कोंकणी) ह्या कोशाक केले; आनी दोनीकुय १६२६ तारीख लायली. दूसरे वाटेन फ्रांसिसकांन मटवाशी कोंकणी भाशेचीं अुतरां जमवंक लागतात, आनी तांचो वावर जेजुयीतां होअुन खोल, प्रवीण, नीट आनी गंभीर आस; तांणीय दोन हस्तलिहीत खंड, कोंकणी-पुर्तुगेज आनी पुर्तुगेज-कोंकणी, दवरल्यात, पण दोनीय खंडांचीं पयलीं आनी निमाणीं कितलींशी पानां सांडल्यांत, आनी हे खातीर ह्या कोशाच्या कर्ताचें (author) नांव मेळनां, जें नावमाथाळ्या पानार आसललें जावंक जाय; हे सबंधी मोटो गोंदळ निर्मण जालो. मज्या मतान या शब्दकोशाचो कर्त गाश्पार द सांव मिगेल, आनी ताची तारीख १७ व्या शेकडयाचो दूसरो पाव (quarter). हे दोन जेजुअीत आनी फ्रांसिसकांन हांचे हस्तलिहीत कोश गोंया पणजे सेंट्रल् पुस्तकालयांत आसात, आनी तांचे हांवें जेरोक्स प्रत्यो काडल्या.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಉತ್ತಮ್‌ಪಣಿಂ ಆನಿ ಸಂಪೂರ್ಣಾಯೆನ್ ಶಿಕ್ಲೆ; ಸೆಮಿರ್ನಾಂವ್ ಕುಮ್ಸಾರ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಚಾರ್ ವೆವ್ಹಾರಾಂತ್ ಫಕತ್ ದೇಶಿ ಶಬ್ದ್ ವಾಪುಡ್ಪಾಚೊ ಸರಳ್ ಯತ್ನ್ ತಾಣಿ ಕೆಲೊ; ಆನಿ ಹೆಂ ಕರ್ಪಾಕ್ ತಾಂಕಾಂ ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲಿಂ ಆನಿ ಫಾವೊ ತಸಲಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಭಾಂಡಾರಾಂತ್ ಪುರಿಂ ಆನಿ ಭರ್ಪೂರ್ ಉತ್ರಾಂ ಮೆಳ್ಳಿಂ; ಫಿರ್ಗಿ ಶಬ್ದ್ ವಾಪುಡ್ಪಾಚಿ ಗರಜ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ವೆಗಿಂಚ್ ತಾಂಕಾಂ ಸಮ್ಜಲೆಂ; ಕಾರಣ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಭಾಶೆ ಹೊಉನ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾರ್ ಆಸ್ಲಲಿ ಜಾಂವ್ ಶಬ್ದಾಂಚಿ ದೌಲತಿಂತ್ ಜಾಂವ್ ಸುಪಾಶ್ಟ್ ಆಕಾರಾಂತ್. ಅಸಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಂತ್ ಜೆಜುಯಿತ್ ಪ್ರಚಾರಕ್ ಹೆಂರಿಕ್ ಹೆಂರಿಕಿಶ್ (C.1520–1600) ಆನಿ ಥೊಮಾಸ್ ಸ್ಟಿಫನ್ಸ್ (1549–1619) ಆನಿ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕಾನ್ ಮಠ್ವಾಶಿ ಗಾಸ್ಪಾರ್ ದ. ಸಾಂ. ಮಿಗೆಲ್ (16ವೊ–17ವೊ ಶೆಕ್ಡೊ) ದೇಶಿ ಜಾಣಾರಾಂಚೊ ಆಧಾರ್ ಘೆವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಂ ರಚ್ತಾತ್. ಹೆಚ್ ಪರಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದ್–ಕೋಶ್ ಪುಂಜಾಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ತಾತ್. ಪಯ್ಲೊ ಕೊಂಕಣಿ–ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಶಬ್ದ್ ಕೋಶ್ ಜೆಜುಯಿತ್ ಪಾದ್ರಿಂನಿ ರಾಯ್‌ಚುರ್ಚ್ಯಾ (Rachol) ವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ 1560 ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ಅದ್‌ಮಾಸಾಂತ್ ಎಕ್ವಟುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೊ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್; ಪುಣ್ ಹೊ ಪ್ರಥಮ್ಲೊ ಕೋಶ್ ಖಂಯ್‌ಕಾತ್ ಲಿಪ್ಲಲೊ ಆಸ ವ ತೊ ಸಾಮ್‌ಕೊಚ್ ಸಾಂಡ್‌ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮಾಕಾ ಅಜೂನ್ ಸುದ್‌ಪುಸ್ ಲಾಗುಂಕ್ ನಾ. ಪಾದ್ರಿ ದಿಯೆಗು ರಿಬೆಯ್ರು ಎಸ್.ಜೆ. (1560–1633) ಎಕ್ ಭವ್ ಮಹತ್ವಾಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಕೋಶ್ ಘಡ್ತಾ, ಜಾಂತುಂತ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜುಯಿತಾಂಚಿ ಉತ್ರಾಂವಳ್ ಆಟಾಪ್ತಾ, ಆನಿ ಆಪ್ಲಿಂ ಪುಷ್ಕಳ್ ವಾಕ್ಯಾಂ ಚಡಯ್ತಾ; ತಾಂಣಿ ದೋನ್ ಹಸ್ತ್‌ಲಿಹೀತ್ (manus cript) ಖಂಡ್ (ಕೊಂಕಣಿ–ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಆನಿ ಪುರ್ತುಗೇಜ್–ಕೊಂಕಣಿ) ಹ್ಯಾ ಕೋಶಾಕ್ ಕೆಲೆ: ಆನಿ ದೊನೀಂಕ್ಯ್ 1626 ತಾರೀಕ್ ಲಾಯ್ಲಿ. ದುಸ್ರೆ ವಾಟೆನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕಾನ್ ಮಠ್ವಾಶಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಜಮಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ತಾತ್ ಆನಿ ತಾಂಚೊ ವಾವ್ರ್ ಜೆಜುಯಿತಾಂ ಹೊಉನ್ ಖೊಲ್, ಪ್ರವೀಣ್. ನೀಟ್ ಆನಿ ಗಂಭೀರ್ ಆಸ; ತಾಂಣಿಯ್ ದೋನ್ ಹಸ್ತ್‌ಲಿಹೀತ್ ಖಂಡ್, ಕೊಂಕಣಿ–ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಆನಿ ಪುರ್ತುಗೇಜ್–ಕೊಂಕಣಿ, ದವರ್ಲ್ಯಾತ್, ಪುಣ್ ದೊನೀಯ್ ಖಂಡಾಂಚಿಂ

ह्या कोंकणी भाशेच्या अभ्याशांनीं क्रिस्ती धर्मीक संप्रदायांत (terminology) लेगीत, नीज देशी शब्द वापुडपाखातीर खूप भार घेतलो. जावं जेजुओतां-च्या जांव फ्रांसिसकांनांच्या कोशांत फकत पांच व स धर्मीक फिरंगी अुतरां मेळतात; हीं अुतरां अशीं आसात: क्रुस व कुरूस (खुरीस), अिग्रज, मीस, क्रिस्तांव, पाद्रि आनी विगायरू. जी जतनाय ते घेतालेत तांच्या ग्रंथांत सिद्ध जाता; देखीक दियोगु रिबेयराचो कोंक.—पुर्त. खंडातलो (पा. २६१) हो प्रवेश (entry):

"Pivǎnnǎ pâtrǎ, â–Copo ou taça de beber ou qualquer outro vazo para o mesmo uzo, etc. Podesse tomar tambem pello Calix com que se diz Missa, como está na purana, e para isto não se achou outro vocabolo mais descente e grave tomar por Calix que pivǎnnǎ pâtrǎ, e he aprovado por muitos bramanes puranistas que disto entendem, e não Piâllo por ser palavra baixa, e uzada de gente baixa, o qual piâllo he um vazozinho piqueno de forma baixa que não he descente para se uzar em lugar de Calix, e assym o dizem os mesmos bramanes.

हाचें कोंकणी भाशांतर अशें: "पिवण पात्र म्हणजे पियेवपाचो पेलो व पियेवपाचें अेक आयदन; मिसाची काल्स (chalice) हाचे बदलेक ह्या शब्दाचो वापड करूं येता जशें हिन्दू पुराणांत केला, आनी ताच्या होअून सुपाश्ट आनी मानसुकेचो दूसरो शब्द मेळुंक ना;

ಪಯ್ಲಿಂ ಆನಿ ನಿಮಾಣೆಂ ಕಿತ್ಲಿಶಿಂ ಪಾನಾಂ ಸಾಂಡ್ಲ್ಯಾಂತ್, ಆನಿ ಹ್ಯೆ ಖಾತಿರ್ ಹ್ಯಾ ಕೋಶಾಚ್ಯಾ ಕರ್ತಾಚೆಂ, (author) ನಾಂವ್ ಮೆಳ್ನಾ, ಜೆಂ ನಾವ್‌ಮಾತಾಳಾ, ಪಾನಾರ್ ಆಸ್ಲಲೆಂ ಜಾಂವ್ಕ್ಯಜಾಯ್: ಹೆ ಸಂಬಂಧಿ ಮೊಟೊ ಗೊಂದಳ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾಲೊ. ಮಜ್ಯಾ ಮತಾನ್ ಯಾ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶಾಚೊ ಕರ್ತ್ ಗಸ್ಪಾರ್ ದ. ಸಾಂ. ಮಿಂಗೆಲ್, ಆನಿ ತಾಚಿ ತಾರೀಖ್ 17ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚೊ ದುಸ್ರೊ ಪಾವ್ (quarter). ಹೆ ದೋನ್ ಜೆಜುಯಿತ್ ಆನಿ ಫ್ರಾಂಸಿಸ್ಕಾನ್ ಹಾಂಚೆ ಹಸ್ತ್‌ಲಿಹೀತ್ ಕೋಶ್ ಗೋಂಯಾ ಪಣ್ಜೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪುಸ್ತಕಾಲಯಾಂತ್ ಆಸಾತ್, ಆನಿ ತಾಂಚೆ ಹಾಂವೆಂ ಜೆರೊಕ್ಸ್ ಪ್ರತ್ಯೊ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾ.

ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಅಭ್ಯಾಶಾಂನಿ ಕ್ರಿಸ್ತೀ ಧರ್ಮೀಕ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಂತ್ (terminology) ಲೆಗಿತ್ ನೀಜ್ ದೇಶಿ ಶಬ್ದ್ ವಾಪುಡ್ಪಾಖಾತಿರ್ ಖೂಪ್ ಭಾರ್ ಘೆತ್‌ಲೊ, ಜಾಂವ್ ಜೆಜುಯಿತಾಂಚಾ ಜಾಂವ್ ಫ್ರಾಂಸಿಸ್ಕಾನಾಂಚಾ ಕೋಶಾಂತ್ ಫಕತ್ ಪಾಂಚ್ ವ ಸ ಧರ್ಮೀಕ್ ಫಿರಂಗಿ ಉತ್ರಾಂ ಮೆಳ್ಟಾತ್: ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಅಶಿಂ ಆಸಾತ್: ಕ್ರುಸ್ ವ ಕುರುಸ್ (ಖುರಿಸ್), ಇಗ್ರಜ್, ಮಿಸ್, ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್, ಪಾದ್ರಿ ಆನಿ ವಿಗಾಯ್‌ರು. ಜಿ ಜತನಾಯ್ ತೆ ಘೆತಾಲೆತ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ ಸಿದ್ಧ್ ಜಾತಾ; ದೆಖಿಕ್ ದಿಯೊಗು ರಿಬೆಯ್ರಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಪುರ್ತ್. ಖಂಡಾಂತ್ಲೊ (ಪಾ. 261) ಹೊ ಪ್ರವೇಶ್ (entry).

"Pivǎnnǎ pâtrǎ, â-Copo ou taca de beber ou qualquer outro vazo para o mesmo uzo, etc. Podesse tomar tambem pello Calix com que se diz Missa, como está na purana, e para isto não se achou outro vocabolo mais descente e grave tomar por Calix que pivǎnnǎ pâtrǎ, e he aprovado por muitos bramanes puranistos que disto entendem, e não Piâllo por ser palavra baixa, e uzada de gente baixa, o qual piâllo he um vazozinho piqueno de forma baixa que não he descente para se uzar em lugar de Calix, e assym o dizem os mesmos bramanes.

ಹಾಚೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾಂತರ್ ಅಶೆಂ: "ಪಿವಣ್ ಪಾತ್ರ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಪಿಯೆವ್ಪಾಚೊ ಪೆಲೊ ವ ಪಿಯೆವ್ಪಾಚೆಂ ಎಕ್ ಆಯ್ದನ್: ಮಿಸಾಚಿ ಕಾಲ್ಸ್ (chalice) ಹಾಚ್ಯೆ ಬದ್ಲೆಕ್ ಹ್ಯಾ ಶಬ್ದಾಚೊ ವಾಪಡ್ ಕರುಂ ಯೆತಾ ಜಶೆಂ

अनेक बामण शास्त्री, जे पुराणांत जाणकार जावन आसात, ह्या अुतराक आपली मान्यताय दितात; दूसरें अुतर 'पियाळो' म्हण जें आस ताचो अर्थ 'सुपुर्लो कांसो', पण हें आयदन हलके जातिच्या लोकांचें आनी 'पियाळो' अुतर हीण जें 'काल्स' हाका सोबना, अशें ते बामण म्हणतात." हरशें हिन्दू बामण आपले पुजेक आयदन वापुडतालेत ताका "संध्या पात्र" म्हणटालेत आनी फक्रत "पात्र" म्हणनासलेत, जरूय "पात्र" ह्या शब्दाक "आयदन" हो अर्थ आसलो. (ibid. पा. २५०); काल्सीचो पवित्र अर्थ मनांत धेवन, क्रिस्ती पाद्रींक ताणी "पिवण पात्र" हो शब्द मुचयलो आनी फकत "पात्र" म्हणुंक नां, कित्याक ह्या निमाण्या अुतराक दुसरो अेक अर्थ आस: Bailadeira do pagode — pâtrǎ, म्हणजे देवळाचें कलवंत व नाचपीण (रिबेयरु, पुर्त.-कोंक. पा. ७८, कोंक.-पुर्त पा. २५०); मिसाच्या निरमळ आयदनांक कोणेच द्वार्थो आनी भष्ट समज लावंचो न्हय म्हण, हिन्दू पंडितांनी ती चतुर सुचना केली जावंक जाय. तरुय पण हालीं गोंया कांय कोंकणी अभ्याशी पाद्रींनी नवो करार (New Testament) अुतरायला तातुंत पवित्र कालसीक 'पात्र' म्हणलें (आ. पेरेयर, एस्. जे., V. Ixtt, ११-१०-१९८०, पा. ३); हो शब्द वापुडपांत जबरशी जाणवाय आनी जाणतीकाय ना म्हण हांवें तांकां जाणयलां.

वयर दाखयल्यां त्या कारणां वरौन १६ व्या शेकडयांत आनी १७ व्या शेकडयाच्या पयल्या अर्दांत कोंकणीचेर पुर्तुगेज भाशेंचें वजन पडूंक ना. पुर्तुगेज नाविक भारतांत येवंच्या पयलें, अरबी वेहारा अुदेशीं, थोडींच फिरंगी अुतरां हांगा पावलीं, देखीक: रात (pound) (रिबेयरू, कोंक.-पुर्त. पा. २८२), साखर (पा. २९१) कापुर (पा.१४६), चावि (पा. ६२);

ಹಿಂದು ಪುರಾಣಾಂತ್ ಕೆಲಾ, ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಹೊಉನ್ ಸುಪಾಶ್ಟ್ ಆನಿ ಮಾನ್ಸುಕೆಚೊ ದುಸ್ರೊ ಶಬ್ದ್ ಮೆಳಂಕ್ ನಾ: ಅನೇಕ್ ಬಾಮಣ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಜೆ ಪುರಾಣಾಂತ್ ಜಾಣ್ಕಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾತ್, ಹ್ಯಾ ಉತ್ರಾಕ್ ಆಪ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ದಿತಾತ್; ದುಸ್ರೆಂ ಉತರ್ "ಪಿಯಾಳೊ" ಮ್ಹಣ್ ಜೆಂ ಆಸ ತಾಚೊ ಅರ್ಥ್ "ಸುಪುರ್ಲೊ ಕಾಂಸೊ", ಪಣ್ ಹೆಂ ಆಯ್ದನ್ ಹಲ್ಕೆ, ಜಾತಿಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚೆಂ ಆನಿ 'ಪಿಯಾಳೊ' ಉತರ್ ಹೀಣ್ ಜೆಂ 'ಕಾಲ್ಸ್' ಹಾಕಾ ಸೊಬನಾ, ಅಶೆಂ ತೆ ಬಾಮಣ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್." ಹರ್ಶೆಂ ಹಿಂದು ಬಾಮಣ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪುಜೆಕ್ ಆಯ್ದನ್ ವಾಪುಡ್ತಾಲೆತ್ ತಾಕಾ "ಸಂದ್ಯಾ ಪಾತ್ರ್" ಮ್ಹಣ್ಟಾಲೆತ್ ಆನಿ ಫಕತ್ "ಪಾತ್ರ್" ಮ್ಹಣನಾಸ್ಲೆತ್, ಜರುಯ್ "ಪಾತ್ರ್" ಹ್ಯಾ ಶಬ್ದಾಕ್ "ಆಯ್ದನ್" ಹೊ ಅರ್ಥ್ ಆಸ್ಲೊ (ibid ಪಾ. 250) ಕಾಲ್ಸಿಚೊ ಪವಿತ್ರ್ ಅರ್ಥ್ ಮನಾಂತ್ ಘೆವ್ನ್, ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಪಾದ್ರಿಂಕ್ ತಾಣಿ "ಪಿವಣ್ ಪಾತ್ರ್" ಹೊ ಶಬ್ದ್ ಸುಚಯ್ಲೊ, ಆನಿ ಫಕತ್ "ಪಾತ್ರ್" ಮ್ಹಣುಂಕ್ ನಾಂ, ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ಉತ್ರಾಕ್ ದುಸ್ರೊ ಎಕ್ ಅರ್ಥ್ ಆಸ: Bailadeira do pagode-pâtrǎ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ದೆವ್ಳಾಚೆಂ ಕಲ್ವಂತ್ ವ ನಾಚ್ಪಿಣ್ (ರಿಬೆಯ್ರು, ಪುರ್ತ್.-ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪಾ. 78, ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಪುರ್ತ್. ಪಾ. 250); ಮಿಸಾಚ್ಯಾ ನಿರ್ಮಳ್ ಆಯ್ದನಾಂಕ್ ಕೊಣೆಂಚ್ ದ್ವಾರ್ಥೊ ಆನಿ ಭಷ್ಟ್ ಸಮಜ್ ಲಾಂವ್ಚೊ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣ್, ಹಿಂದು ಪಂಡಿತಾಂನಿ ತಿ ಚತುರ್ ಸುಚನಾ ಕೆಲಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ತರುಯ್‌ಪಣ್ ಹಾಲಿಂ ಗೊಂಯಾ ಕಾಂಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಭ್ಯಾಶಿ ಪಾದ್ರಿಂನಿ ನವೊ ಕರಾರ್ (New Testament) ಉತ್ರಾಯ್ಲಾ ತಾಂತುಂತ್ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಲ್ಸಿಕ್ "ಪಾತ್ರ್" ಮ್ಹಣ್ಲೆಂ (ಆ. ಪೆರೆಯ್ರ್, ಎಸ್.ಜೆ., V. Ix tt.) 11–10–1980, ಪಾ. 3); ಹೊ ಶಬ್ದ್ ವಾಪುಡ್ಪಾಂತ್ ಜಬರ್‌ಶಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಆನಿ ಜಾಣ್ತಿಕಾಯ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವೆಂ ತಾಂಕಾಂ ಜಾಣಯ್ಲಾಂ.

ವಯ್ರ್ ದಾಖಯ್ಲ್ಯಾಂ ತ್ಯಾ ಕಾರಣಾಂ ವರೌನ್ 16ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ 17ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಅರ್ದಾಂತ್ ಕೊಂಕಣೆಚೆರ್ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಭಾಶೆಚೆಂ ವಜನ್ ಪಡುಂಕ್ ನಾ. ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ನಾವಿಕ್ ಭಾರತಾಂತ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ, ಅರಬಿ ವೆವ್ಹಾರಾ ಉದೆಶಿಂ ಥೊಡಿಚ್ ಫಿರ್ಗಿ ಉತ್ರಾಂ ಹಾಂಗಾ ಪಾವ್ಲಿಂ, ದೆಖಿಕ್: ರಾತ್ (pound) (ರಿಬೆಯ್‌ರು, ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಪುರ್ತ್. ಪಾ. 282), ಸಾಕರ್ (ಪಾ. 291), ಕಾಪುರ್ (ಪಾ. 146),

खर्न (पा. १७१), लाक (sealing wax) (पा. १७९), निंबवो (पा. २२७), साबु (पा. २८८), तिजौलो (पा. ३४३). अुपरांत, म्हणजे १७ व्या शेकडयाच्या दुसऱ्या पावांत, मात मातशें करून अेक अेक पुर्तुगेज शब्द कोंकणी भाशेच्या आंगांत रिगुंक लागलो. आतां मेरेन फकत थोडेच धर्मीक शब्द घेतललेत, पण मागीर गृहस्ती अुतरां प्रवेशुंक लागलीं. दियोगु रिबेयरू हांच्या कोशांत, पुर्बिलीं णव अुतरां शिवाय, अेक पण गृहस्ती फिरंगी शब्द ना, जांव ताच्या कोंक.—पुर्त. जांव पुर्त.-कोंक., खंडांत. त्या मागीर फ्रांसिसकांन कोशाऱ्या दुसऱ्या, म्हणजे पुर्त.-कोंक. खंडांत, (पा. ११४): "Chapeo - chepem" हो प्रवेश मेळता. तशेंच जेजुअीत पाद्रींचो अेक हस्तलिहीत ग्रंथ, Vocabulario da Lingoa Canarina com Versam Portugueza, म्हणजे कोंकणी - पुर्तुगेज भाशेचो शब्दकोश, जाची पुर्तुगालच्या Junta de Investiga Cões do Ultramar हांणी १९७३ वर्सा फोटो आवृत्ती प्रकाशली (फोटो प्रतीची अेक जेरोक्स प्रती मज्या लागीं आस), हो कोश रिबेयराच्या कोशाचो, १७ व्या शेकडयाचे दुसऱ्या अर्दाचे सुरवातेक, वाढयललो प्रकार (version) जावन आस; ह्या कोशांतुय (पा. ३२५) "Chepem, eâ—chapeo" हो प्रवेश घातला; ह्या आदल्या तिनीय कोशांनी मेळुन फकत "चेंपें" हो अेकुच गृहस्ती फिरंगी शब्द मेळटा. घडये "चेंपें" हो शब्द फुडल्या झडझडीत लोटाचो पयलो थेंबो जायत जे करवीं कोंकणी भाशेच्या सागरांत फिरंगी अुतरांचें संपुर्ण पाणी भरपाचें आसलें.

भावीं १६६० वर्साच्या आदमासाक क्रिस्ती प्रचारक कोंकणी भास शिकपाक अुबगले; देशी भास शिकपाचें तांणी सोडून दिलें, आनी, क्रिस्ती धर्मप्रचार फुडें चालोवंक देशी लोकांनी फिरंगी भास शिकचें अशें तांणी

ಚಾವಿ (ಪಾ. 62), ಖರ್ನ್ (ಪಾ. 171), ಲಾಕ್. (sealing wax) (ಪಾ. 179), ನಿಂಬ್ವೊ (ಪಾ. 227), ಸಾಬು (ಪಾ. 288), ತಿಜೌಲೊ (ಪಾ. 343). ಉಪ್ರಾಂತ್, ಮ್ಹಣ್ಜೆ 17ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಪಾವಾಂತ್. ಮಾತ್ ಮಾತ್ಶೆಂ ಕರುನ್ ಏಕ್ ಏಕ್ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಶಬ್ದ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಆಂಗಾಂತ್ ರಿಗುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ. ಆತಾಂ ಮೆರೆನ್ ಫಕತ್ ಥೊಡೆಚ್ ಧರ್ಮಿಕ್ ಶಬ್ದ್ ಘೆತ್ಲಲಿತ್, ಪಣ್ ಮಾಗಿರ್ ಗೃಹಸ್ತಿ ಉತ್ರಾಂ ಪ್ರವೇಶುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ. ದಿಯೊಗು ರಿಬೆಯ್ರು ಹಾಂಚ್ಯಾ ಕೋಶಾಂತ್, ಪುರ್ವಿಲಿಂ ನೋವ್ ಉತ್ರಾಂ ಶಿವಾಯ್ ಏಕ್ ಪಣ್ ಗೃಹಸ್ತಿ ಫಿಂಗಿ ಶಬ್ದ್ ನಾ, ಜಾಂವ್ ತಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಪುರ್ತ್. ಜಾಂವ್ ಪುರ್ತ್–ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಖಂಡಾಂತ್. ತ್ಯಾ ಮಾಗಿರ್ ಫ್ರಾಂಸಿಸ್ಕಾನ್ ಕೋಶಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಪುರ್ತ್–ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಖಂಡಾಂತ್ (ಪಾ. 114): "Chapeo—Chepem" ಹೊ ಪ್ರವೇಶ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತಶೆಂಚ್ ಜೆಜುಯಿತ್ ಪಾದ್ರಿಂಚೊ ಎಕ್ ಹಸ್ತ್ಲೀಹಿತ್ ಗ್ರಂಥ್, Vocabulario da Lingoa Canarina com Versam Portugueza ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಕೊಂಕಣೀ–ಪುರ್ತ್‌ಗೇಜ್ ಭಾಷೆಚೊ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್, ಜಾಚಿ ಪುರ್ತುಗಾಲ್‌ಚ್ಯಾ Junta de Investiga Cões do Utramar ಹಾಂಣಿ 1973 ವರ್ಸಾ ಫೊಟೊ ಆವೃತ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶ್ಲಿ (ಫೊಟೊ ಪ್ರತಿಚಿ ಎಕ್ ಜೆರೊಕ್ಸ್ ಪ್ರತಿ ಮಜ್ಯಾ ಲಾಗಿಂ ಆಸ), ಹೊ ಕೋಶ್ ರಿಬೆಯ್‌ರಾಚ್ಯಾ ಕೋಶಾಚೊ 17ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಅರ್ಧಾಚ್ಯೆ ಸುರ್ವಾತೆಕ್, ವಾಡಯ್ಲ್ಲಲೊ ಪ್ರಕಾರ್ (version) ಜಾವ್ನ್ ಆಸ: ಹ್ಯಾ ಕೋಶಾಂತುಯ್ (ಪಾ. 325) "Chepem eâ-Chapeo" ಹೊ ಪ್ರವೇಶ್ ಘಾತ್ಲಾ; ಹ್ಯಾ ಆದ್ಲ್ಯಾ ತಿನೀಯ್ ಕೋಶಾಂನಿ ಮೆಳುನ್ ಫಕತ್ "ಚೆಪೆಂ" ಹೊ ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ಗೃಹಸ್ತಿ ಫಿಂಗಿ ಶಬ್ದ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಘಡ್ಯೆ "ಚೆಪೆಂ" ಹೊ ಶಬ್ದ್ ಫುಡ್ಲ್ಯಾ ಝಡ್‌ಝಡಿತ್ ಲೊಟಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಥೆಂಬೊ ಜಾಯ್ತ್ ಜೆ ಕರ್ವಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಸಾಗರಾಂತ್ ಫಿಂಗಿ ಉತ್ರಾಂಚೆಂ ಸಪುರ್ಣ್ ಪಾಣಿ ಭರ್ಪಾಚೆಂ ಆಸ್ಲೆಂ.

ಭಾವಿಂ 1660 ವರ್ಸಾಚಾ ಆದ್‌ಮಾಸಾಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ ಕೊಂಕಣಿಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಉಬ್ಗಲೆ: ದೇಶಿ ಭಾಸ್, ಶಿಕ್ಪಾಚೆಂ ತಾಂಣಿ ಸೊಡುನ್ ದಿಲೆಂ, ಆನಿ ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಧರ್ಮ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಫುಡೆಂ ಚಲೊಂವ್ಕ್ ದೇಶಿ ಲೊಕಾಂನಿ ಫಿಂಗಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಚೆಂ ಅಸೆಂ ತಾಣೆಂ ಥರಾಯ್‌ಲೆಂ: ತಾಂಚ್ಯಾಚ್ ಆಗ್ರ್ಯಾಕ್ ಲಾಗೂನ್ ಗೊಂಯ್‌ಚೊ ರಾಜ್‌ಪಾಲ್,

थरायलें; तांच्याच आगऱ्याक लागुन गोंयचो राजपाल कोंदि द् आलवोर हांकां, कोंकणी भाशेचो वापड आडवारुन, १६८४ वर्साचें फर्मणपत्र प्रघटचें पडलें. तेन्ना पुर्तुगेज अुतरांची जोरगत गोंया लागली, जाचे वरौन, न्हयच फिरंगीं वस्तुंचीं अुतरां भितर सरली, पण गरज नासलले पुर्तुगेज शब्द देशी शब्दांच्या वांगडा व तांच्या बदला वापुडले. देखीक, कदेर, मेज, जनेल, कुंपार, मोदोन, इत्यादि फिरंगी वस्तुंचीं अुतरां; आंज आनी भडवो, बेज आनी अुमा, अिजमोल आनी भिक, फेस्त आनी परब, फोर्स आनी बळ, मदेर आनी लाकुड, मोडतेल आनी तुतयो, पुर्ग आनी भायरी, सापात आनी मोचो, तेंप आनी वेळ, आलफियाद आनी दर्जी, फावोर आनी अुपकार, पुरमेंत आनी वरव, आदि, हीं पूर्तुगेज आनी कोंकणी अुतरां बराबर चालतात; बलकांव (शेजो) बेबदो (डोंकणो), बुतांव (दुगमो), कुलेर (कांसो), पेर्गांव (डांगिरो), रेंदेर (शिंदो), परबीं (सातवण) आदि, आदि, ह्या फिरंगी शब्दांनी प्रथमल्या देशी शब्दांक कोणश्याक मारले. दुभावाविण हे फिरंगी जोरगतीन कोंकणी भाशेक खूप नष्टांत आनी नुकसानांत धातली, १७ व्या शेकडयांतले जेजुअीत आनी फ्रांसिसकांन हांच्या कोशांनी अुतरांवळ मेळटा तांतुंली ५० टक्के वयर सांडली, भव करुन गोंयच्या क्रिस्ती लोकां मदली.

जेन्ना आनी जंय कोंकणी अुलवप्यांक आनी लेखकांक अेक नवो देशी शब्द जाय पडता, तांणी, खंयचेय परके भाशेंत हात घालच्या आदीं, त्या पुर्विलया पाद्रींच्या शब्दकोशांचेर नदर मारची अशी म्हजी सुचना.

—प्रो. लु. आ. रोद्रीगिश

ಕೊಂದಿ ದ ಆಲ್ವೊರ್ ಹಾಂಕಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ವಾಪಡ್ ಆಡ್ವಾರುನ್ 1684 ವರ್ಸಾಂಚೆಂ ಫರ್ಮಣ್ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಗಟ್ಚೆಂ ಪಡ್ಲೆಂ. ತೆನ್ನಾ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಉತ್ರಾಂಚಿ ಜೋರ್‌ಗತ್ ಗೊಂಯಾ ಲಾಗ್ಲಿ, ಜಾಚೆ ವರೌನ್, ನಯ್‌ಚ್ ಫಿಂಗಿ ವಸ್ತುಂಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಭಿತರ್ ಸರ್ಲಿಂ. ಪಣ್ ಗರಜ್ ನಾಸ್ಲಲೆ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಶಬ್ದ್ ದೇಶಿ ಶಬ್ದಾಂಚ್ಯಾ ವಾಂಗ್‌ಡಾ ವ ತಾಂಚ್ಯಾ ಬದ್‌ಲಾ ವಾಪ್ರಡ್ಲೆ. ದೆಖಿಕ್: ಕದೆರ್, ಮೆಜ್, ಜನೆಲ್, ಕುಂಪಾರ್, ಮೊದೊನ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಫಿಂಗಿ ವಸ್ತುಂಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ: ಆಂಜ್ ಆನಿ ಭಡ್ವೊ, ಬೆಜ್ ಆನಿ ಉಮಾ, ಇಜ್ಮೊಲ್ ಆನಿ ಭಿಕ್, ಫೆಸ್ತ್ ಆನಿ ಪರಬ್, ಫೊರ್ಸ್ ಆನಿ ಬಳ್, ಮದೆರ್ ಆನಿ ಲಾಕುಡ್. ಮೊಡ್ತೆಲ್ ಆನಿ ತುತ್ಯೊ, ಪುರ್ಗ್ ಆನಿ ಭಾಯ್ರಿ. ಸಾಪಾತ್ ಆನಿ ಮೊಚೊ. ತೇಂಪ್ ಆನಿ ವೇಳ್. ಆಲ್ಫಿಯಾದ್ ಆನಿ ದರ್ಜಿ. ಫಾವೊರ್ ಆನಿ ಉಪ್ಕಾರ್. ಪುರ್‌ಮೆಂತ್ ಆನಿ ವರವ್. ಆದಿ. ಹಿಂ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಉತ್ರಾಂ ಬರಾಬರ್ ಚಾಲ್ತಾತ್:: ಬಲ್ಕಾಂವ್ (ಶೆಜೊ). ಬೆಬ್ದೊ (ಡೊಂಕ್‌ಣೊ), ಬುತಾಂವ್ (ದುಗ್‌ಮೊ), ಕುಲೆರ್ (ಕಾಂಸೊ). ಪೆರ್ಗಾಂವ್ (ಡಾಂಗಿರೊ), ರೆಂದೆರ್ (ಶಿಂದೊ), ಪರ್ಬಿಂ (ಸಾತ್‌ವಣ್) ಆದಿ. ಆದಿ, ಹ್ಯಾ ಫಿಂಗಿ ಶಬ್ದಾಂನಿ ಪ್ರಥಮ್ಲ್ಯಾ ದೇಶಿ ಶಬ್ದಾಂಕ್ ಕೊಣ್ಶ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಲೆ. ದುಭಾವಾವಿಣ್ ಹೆ ಫಿಂಗಿ ಜೋರ್‌ಗತಿಂನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಖೂಪ್ ನಷ್ಟಾಂತ್ ಆನಿ ನುಕ್ಸಾನಾಂತ್ ಘಾತ್ಲಿ. 17ವ್ಯಾ ಶೆಕ್‌ಡ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಜೆಜುಯಿತ್ ಆನಿ ಫ್ರಾಂಸಿಸ್ಕಾನ್-ಹಾಂಚಾ ಕೋಶಾಂನಿ ಉತ್ರಾಂವಳ್ ಮೆಳ್ಟಾ ತಾಂತ್ಲಿ 50 ಟಕ್ಕೆ ವಯ್ರ್ ಸಾಂಡ್ಲಿ. ಭವ್ ಕರೂನ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಲೊಕಾಂ ಮದ್ಲಿ.

ಜೆನ್ನಾ ಆನಿ ಜಂಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಲೇಖಕಾಂಕ್ ಎಕ್ ನವೊ ದೇಶಿ ಶಬ್ದ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ತಾ, ತಾಂಣಿ, ಖಂಯ್ಚೆಯ್ ಪರ್ಕೆ ಭಾಶೆಂತ್ ಹಾತ್ ಘಾಲ್ಚ್ಯಾ ಆದಿಂ, ತ್ಯಾ ಪುರ್ವಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪಾದ್ರಿಂಚ್ಯಾ ಶಬ್‌ಕೊಶಾಂಚೆರ್ ನದರ್ ಮಾರ್ಚಿ, ಅಶಿ ಮ್ಹಜಿ ಸುಚನಾ.

—ಪ್ರೊ। ಲು. ಆ. ರೊದ್ರಿಗಿಶ್

आयचा अेका दिसा

(आयचा दिसाक पुस्तकांतली विंचव्ण)

फाल्या कितें खांव्चें – जेंव्चें,
न्हेसों पांगरुंक कितें करच्चें,
विचारिना सोमिया;
दी तुं हांवें जियेपुर्तें,
नाका माका ताचेवर्ते,
आयचा अेका दिसा;

सगळया दिसा कष्ट - वांव्ट काडुंक,
अक्रम वोडन्यो म्हज्यो मोडुंक,
बल दी माका सोमिया;
जियेव्न हांवें पात्काविणे,
जोडिशें कर आत्मीक पुने,
आयचा अेका दिसा;

पेल्याक हांवें दुकयनाशें,
मयामोगान चल्वें कशें,
शिकय माका सोमिया;
चिंत्नेन सब्दान कर्नेन हावें,
नितळ रावोंक तुजे सवें,
आयचा अेका दिसा;

भायल्यान खुशाल संतोस्भरीत
घुठीं आधार्न दंडोव्ण — प्राचीत
जियेशें कर सोमिया;
आजीक मरण निर्मिलांय तर,
तुज्ये कुर्पेंत मोराशें कर,
हांवें आयचा दिसा.

— लुविस मस्करेंञ

ಆಯ್ಚ್ಯಾ ಎಕಾ ದಿಸಾ

(ಆಯ್ಚ್ಯಾ ದಿಸಾಕ್ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲಿ ವಿಂಚವ್ಣ್.)

ಫಾಲ್ಯಾ ಕಿತೆಂ ಖಾಂವ್ಚೆಂ–ಜೆಂವ್ಚೆಂ,
ನ್ಹೆಸೊಂ–ಪಾಂಗ್ರುಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಕರ್ಚೆಂ,
ವಿಚಾರಿನಾ ಸೊಮಿಯಾ.
ದೀ ತುಂ ಹಾಂವೆಂ ಜಿಯೆಪುರ್ತೆಂ,
ನಾಕಾ ಮಾಕಾ ತಾಚೆವರ್ತೆಂ.
ಆಯ್ಚ್ಯಾ ಎಕಾ ದಿಸಾ.

ಸಗ್ಳ್ಯಾ ದಿಸಾ ಕಷ್ಟ್–ವಾಂವ್ಟ್ ಕಾಡುಂಕ್.
ಅಕ್ರಮ್ ವೊಡ್ನ್ಯೊ ಮ್ಹಜ್ಯೊ ಮೊಡುಂಕ್,
ಬಳ್ ದಿ ಮಾಕಾ ಸೊಮಿಯಾ:
ಜಿಯೆವ್ನ್ ಹಾಂವೆಂ ಪಾತ್ಕಾವಿಣೆ.
ಜೊಡಿಶೆಂ ಕರ್ ಆತ್ಮಿಕ್ ಪುನೆ.
ಆಯ್ಚ್ಯಾ ಏಕಾ ದಿಸಾ.

ಪೆಲ್ಯಾಕ್ ಹಾಂವೆಂ ದುಕಯ್ನಾಶೆಂ.
ಮಯಾಮೊಗಾನ್ ಚಲ್ವೆಂ ಕಶೆಂ.
ಶಿಕಯ್ ಮಾಕಾ ಸೊಮಿಯಾ:
ಚಿಂತ್ನೆನ್ ಸಬ್ದಾನ್ ಕರ್ನೆನ್ ಹಾಂವೆಂ,
ನಿತಳ್ ರಾವೊಂಕ್ ತುಜೆ ಸವೆಂ,
ಆಯ್ಚ್ಯಾ ಎಕಾ ದಿಸಾ.

ಭಾಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಖುಶಾಲ್ ಸಂತೊಸ್ಭರಿತ್.
ಘುಟಿಂ ಆಧಾರ್ನ್ ದಂಡೊವ್ಣ್–ಪ್ರಾಚಿತ್.
ಜಿಯೆಶೆಂ ಕರ್ ಸೊಮಿಯಾ:
ಆಜಿಕ್ ಮರಣ್ ನಿರ್ಮಿಲಾಂಯ್ ತರ್.
ತುಜ್ಯೆ ಕುರ್ಪೆಂತ್ ಮೊರಾಶೆಂ ಕರ್.
ಹಾಂವೆಂ ಆಯ್ಚ್ಯಾ ದಿಸಾ.

—ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಞ್ಸ್

ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿಂ ವ್ಯಾಕರಣಾಂ

ಜಸೆಂ ಏಕ್ ರಾಜ್-ರಸ್ತೊ ಗಾಂವಾಂ-ಗಾಂವಾಂ ಮದ್ಲೆಂ ಚಲನ್-ವಹನ್ ಆನಿ ಸಂಚಾರ್-ಸಂಬಂಧ್ ಬಿ ಸೊಂಪೆಂ ಕರೂನ್ ದಿತಾ, ತೈಚ್ ಪರಿಂ ವೆಗ್ಳ್ಯಾ-ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂಚ್ಯಾ ಆನಿ ಸಮಾಜಾಂಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಏಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ ಏಕ್ವಟಾಯ್ತಾ ಆನಿ ತಾಂಚೆ ಮದ್ಲೊ ವೆವಹಾರ್ ಆನಿ ಸಂಬಂಧ್-ಸಂಪರ್ಕ್ ಸೊಂಪೊ ಜಾಯ್ಶೆ ಕರ್ತಾ.

ಕೊಂಕಣ್ ಕರಾವಳಿ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾ ಮದೆಂಯ್ ತಶೆಂಚ್ ಫುಡೊಂಕ್ ಏಕ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ರಾಜ್-ರಸ್ತೊ (A common standard literary language) ಉಪ್ಕಾರ್ತಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂ ಲೊಕಾಂ ಮದೆಂ ಚಾಲು ಆಸಾ ತಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಹಯ್, ತರೀ ತಾಂಚಿ ಸಮೇಸ್ತಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಏಕ್‌ಚ್ ಆನಿ ತೀಂಚ್ ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ.

ಶಿಕಪ್ ದಿಂವ್ಕ್-ಘೆಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ವಾಡೊಂವ್ಕ್ ವಾಚ್ಪಾ-ಬರ್ಪಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಮಿ ಒಳ್ಖತಾಂವ್. ಉಲಯ್‌ಲ್ಲೆಂ-ಆಯ್ಕಲ್ಲೆಂ, ಬರಯ್‌ಲ್ಲೆಂ-ವಾಚ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಎಕಾಮೆಕಾಚಿ ಭಾಸ್ ಜಾಣ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಉಲಯ್ತಲ್ಯಾ ವಾ ಬರಯ್ತಲ್ಯಾಚಿ ಭಾಸ್ ಆಯ್ಕತಲ್ಯಾ ವಾ ವಾಚ್ತಲ್ಯಾಕ್ ಯೆನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಕಿತ್ಲೊ ಸಮ್ಜ ಲ್ಯಾರ್‌ಯ್. ವಾಕ್ಯಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಸಾರ್ಕೊ ಕಳನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಜೆಂ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ ತಾಚಿ ಫಾವೊ ತಿ ಸಮ್ಜಣಿ ಮೆಳನಾ.

ವಾಕ್ಯಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಕರುಂಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಶಿಕಯ್ತಾ. ಬಾಕಿಬಾಬ್ ಬೋರ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ "ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಬಾಂಧಾವಳೀಚ್ಯಾ ನೆಮಾಂಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್." (ಬಾ. ಬೊರ್ಕಾರ್-ಮು. ಕೊ. ವ್ಯಾ. ಪಾನ್ 10). ವ್ಯಾಕರಣೀ ನೆಮ್ ಪಾಳಿನಾಸ್ಲಲ್ಯೆ ಭಾಶೆಕ್ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವ್ ಫಾವೊ ಜಾಯ್ನಾ.

ಎಕ್ಯೆ ಭಾಶೆಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ತ್ಯೆ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ "ರಯ್ಲಾ-ಪಾಟೆ" ಮ್ಹಣೊಂಯೆತ್. ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ವಾಹನ್ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಭಾಶೆಚೆ ರಯ್ಲಾ-ಪಾಟೆ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಚ್ ವ್ಯಾಕರಣಾಚೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಆನಿ ಮಹತ್ವ್ ಆಮಿಂ ಒಳ್ಖೊಂಯೆತ್.

"ಪ್ರಮಾಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ" ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಾಕರಣೀ ಸೂತ್ರಾಂಕ್ ಅಣ್ಸಾರೂನ್ "ಏಕ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೂಪ್" (A common standard form) ಸಾಂಭಾಳೂನ್ ಆಸ್ಲಲಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಘೊಳೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಭಾಸ್.

ಉತ್ರಾಂಚೆಂ ನ್ಹಯ್, ವ್ಯಾಕರಣಾಚೆಂ ವೆಗ್ಳೆಪಣ್ ಭಾಸ್ ವೆಗ್ಳಿ ಕರ್ತಾ. ಆನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ ಥಾರಾಯ್ತಾ. ದೆಖೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ವಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಂ ಕಶಿಂ ಆಸಾತ್ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣೀ ದಿಷ್ಟಿನ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ರಾಜ್-ರಸ್ತೊ ಖಂಯ್ ಮೆಳ್ತಾ? ಹೊ ವಿಚಾರ್ ಮನಾಂತ್ ಧರೂನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಶೆಕ್ ಲಾಗೂನ್ ಬರಯ್‌ಲ್ಲಿಂ ವ್ಯಾಕರಣಾಂ ಆತುರ್ನ್-ಪತುರ್ನ್ ಪಳೆವ್ಯಾಂ.

ಭಾಶೆಕ್ ಲಾಗೂನ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಯೆತಾ ದೆಖೊನ್ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಕ್ ಲಗ್ತಾಂ ಭಾಸಾಂಚೊ ಮೊಟ್ವ್ಯಾನ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರ್ಚೊ ಪಡ್ತಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯೆ ಚರಿತ್ರೆಚೊ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಸಂಶೋಧಕ್ ಆನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಜುಜೆ ಪೆರೇರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆರ್ ಆಪ್ಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ Literary Konkani ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ 27ತೆಂ 46 ವೆಂ ಪಾನ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಶೆಚೆ ಸಾತ್ ವ್ಹಡ್ಲೆ ಘಾಂಟೆ ದಾಖೊವ್ನ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿಶಿಂ ಆಪ್ಲೆಂ ಮತ್ ಉಚಾರ್ತಾ. ತಾಣೆಂ ನೆಮ್ಲಲೆ ಘಾಂಟೆ ವಾ ಎಕ್ಯೆಚ್ ಭಾಶೆಚೆ ಸಾತ್ ಪ್ರಕಾರ್, ಜೆ ತೊ ತಿಚೆ "ಅವತಾರ್" ಮ್ಹಣ್ತಾ: 1. ಸಾಷ್ಟೀ 2. ಕಾರ್ವಾರೀ. 3. ಕೊಡ್ಯಾಳೀ, (ಉತ್ತರ್ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡಾಚ್ಯಾ ಹಿಂದೂ ಲೊಕಾಚಿ,) 4. ಕೇರಳೀ, 5. ಬಾರ್ದೆಶೀ, 6. ಮಂಗ್ಳೂರೀ, ಆನಿ 7. ಅಂತ್ರೂಜೀ.

ಡಾ॥ ಸುಮಿತ್ರ ಮಂಗೇಶ್ ಕತ್ರೆ ಸ ವಾಂಟೆ ಕರ್ತಾ: ತೀನ್ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜಾಂಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚೆ (1. ಚಿತ್ರಾಪುರ್ ಸಾರಸ್ವತ್, 2. ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ್ ಆನಿ 3. ಗೊಂಯ್ಚೆ ಹಿಂದೂ), ತೀನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚೆ (4. ಗೊಂಯಾಂ ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್ ಬರಯ್ತಲೆ, 5. ಉತ್ತರ್ ಕನ್ನಡಾ ಆನಿ 6. ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡಾಚೆ ಕಾನ್ನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್). ತ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ಕುಣ್ಬಿ, ಗಾವ್ಡಿ ಆನಿ ಹೆರ್ ಜಾತಿಂಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚ್ಯೆ ಭಾಶೆಚೆ ವೆಗ್ಳೆ ವೆಗ್ಳೆ ಪ್ರಕಾರ್.

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆರ್. ಕೆ. ರಾವ್ ಆಪ್ಣೆಂ 1975 ವರ್ಸಾ ಹಿಂದೀ ಭಾಶೆನ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಂತ್ ಚ್ಯಾರ್ "ಬೊಲೀ" ವೆಗ್ಳ್ಯಾಯ್ತಾ: 1. ರತ್ನಾಗಿರಿ-ಸಾವಂ

ತ್ವಾಡೀ ಪ್ರದೆಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಿ, 2. ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಹಿಂದೂ ಲೊಕಾಚಿ, 3. ಗೊಂಯಾ–ಕಾರ್ವಾರ್–ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತೀ ಲೊಕಾಚಿ, 4. ಕಾರ್ವಾರ್–ಮಂಗ್ಳೂರ್ ಕೇರಳಾಚ್ಯಾ ಸಾರಸ್ವತಾಂಚಿ ಭಾಸ್.

25–2–1979ವೆರ್ ಭಟ್ಕಳ್ಚ್ಯಾ ಸುರೇಶ್ ರಾಮಚಂದ್ರ ಪೈ—ಹಾಣೆಂ ಬರೊವ್ನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ಲಲ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಂತ್ ತೊ "ಪೊರ್ನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ" ಆನಿ "ನವೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ" ಅಶೆ ದೋನ್ ವಾಂಟೆ ಕರೂನ್ "ಗೋಕರ್ಣಾ ಸಾಕೂನ್ ಕೊಚೀಮೆರೆನ್ ಆಸ್ಲಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣೀ ಲೊಕಾಂಲೆ ಜಿಬೆರ್ ಪೊರ್ನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಘೊಳ್ತಾ ಅನೀ ಕಾರ್ವಾರ್ ಸಾಕೂನ್ ಗೊಂಯಾ ಮೆರೆನ್ ಆಸಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಲೆ ಜಿಬೆರ್ ನವೀ ಕೊಂಕ್ಣೀ ಘೊಳ್ತಾ" ಅಶೆಂ ಮ್ಹಳಾಂ.

ದೇವನಾಗರೀ ಲಿಪಿನ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ ತೀ ಭಾಸ್ ಮಾತ್ರ್ ತಾಣೆಂ ಲೆಖಾಕ್ ಧರ್ಲ್ಯಾ. ರೊಮಿ ಆನಿ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರ್ತಲ್ಯಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಲೆಖಾ ಭಾಯ್ರ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾ—ಶಿ ದಿಸ್ತಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಚೊ ಇತಿಹಾಸ್

ಭಾಸ್ ಶಿಕುಂಕ್ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ಸಮ್ಜೊಣೀಚ್ ಸರಳ್, ಸಾರ್ಕಿ, ಸೊಂಪಿ ಆನಿ ಮೊಟ್ವಿ ವಾಟ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊನ್, ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕುಂಕ್ ಮನ್ ಆಸ್ಲಲ್ಯೆ ವಿದೆಶೀ ಲೊಕಾನ್ ತಿಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಚೆಂ ಶಿಕಪ್ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್ಲೆಂ. ಹಾಂತುಂ ಕ್ರಿಸ್ತೀ ಧರ್ಮ್ ಶಿಕೊಂವ್ಕ ಆನಿ ಭಾವಾರ್ಥ್ ಪರ್ಗಟುಂಕ್ ಅತ್ರೆಕ್ತಲ್ಯಾ ಮಿಶ್ಯೊನಾರ್ ಯಾಜಕಾಂಚಿ, ಚಡ್ ಕರೂನ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಆನಿ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕಾನೀ ಮಠ್ವಾಶ್ಯಾಂಚಿ, ಮೆನ್ನತ್ ವಿಶೇಸ್.

ರಾಯ್ತುರ್ಚ್ಯಾ (ವಿದೆಶೀ ನಾಂವಾನ್ "ರಾಶೊಲ್"ಚ್ಯಾ) ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ಫಾದರ್ ಥೊಮಸ್ ಸ್ಟೀವನ್ಸ್ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲೆಜೀ ಜೆಜ್ವಿತ್ ವಿದ್ವಾನಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂ ಭಾರತೀ ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಂ ಪಯ್ಕಿಂ ಪ್ರಥಮ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಛಾಪೂನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಯಿಲ್ಲೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲಾಂ. 1639 ವರ್ಸಾ ಭಿತರ್ ತೆಂ ಪುರ್ತುಗೆಜ್ ಭಾಶೆನ್ ಬರೊವ್ನ್ ತಯಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. Arte da Lingoa Canarin (ಕಾನಡೀ ಭಾಶೆಚಿ ವಿದ್ಯಾ) ಹೆಂ ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕಾಂಯ್ ಪರ್ಕೀ ಲೋಕ್ ಕಾನಡೀ ವಿಜಯನಗರಾಚ್ಯಾ ರಾಜ್‌ಸತ್ತ್ಯಾಖಾಲ್ ಆಸ್ಲಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚ್ಯೆ ಭಾಶೆಕ್ 'ಕಾನಡಿ' ಮ್ಹಣ್ತಾಲೆ. 14–12–1639ವೆರ್ ತೆಂ "ಛಾಪುಂಯೆತ್" ಮ್ಹಣ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಮಾನ್ಯತಾಯೆ ಪತ್ರಾಂತ್ ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಅಶೆಂ ದಿಲಾಂ:— Arte da Grammatica em Lingoa Canarin Bramana (ಬಾಮ್ಣಾಂಚ್ಯೆ ಕಾನಡಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ವಿದ್ಯಾ). ಹಾಚಿ ಪಯ್ಲೆಂ ಗೊಂಯಾಂ ದುಸ್ರಿಂ ದೋನ್ ವ್ಯಾಕರಣಾಂ ಬರೊವ್ನ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ. ಆನಿ ತಾಚೆ ಆದಿಂ ದಕ್ಷಿಣ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ತಮಿಳ್ ನಾಡಾಂತ್ ತಮುಳ್ ಭಾಶೆಚೆಂ ಸಂಶೋಧನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಭಾಶಾ–ಶಾಸ್ತ್ರಿ Henriques (ಹಾಂರೀಕ್)ನ್ ದೊಗಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲೊವ್ಪ್ಯಾಂಚಿ ಮಾಹೆತ್ ಘೆವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ. 1567 ವರ್ಸಾ ಭಿತರ್ ತಾಣೆಂ ಆಪ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ಸಂಪಯಿಲ್ಲೆಂ.

ಫಾ॥ ಸ್ಟೀವನ್ಸಾಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾ ವರ್ವಿಂ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಗೊಂಯಾಂ ಸಾಷ್ಟಿಂತ್ ಆನಿ ಯೆರೆಕಡೆನ್ ಚಾಲು ಆಸ್ಲಲ್ಯೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೂಪ್ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂ ಮಧೆಂ ಥಾರ್ಯಾಕ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ಹಾಕಾ ದೊ॥ ಜುಜೆ ಪೆರೇರಾ "ಪರ್ನಿ ಪ್ರಮಾಣ್" ಮ್ಹಣ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಚಡ್ ಬಾರ್ಕಾಯೆನ್, ಬೊಲಾಯೆನ್ ಆನಿ ಸಪೂರ್ಣಾಯೆನ್ ಶಿಕುಂಕ್ ಆನಿ ಶಿಕೊಂವ್ಕ ಘಡ್ಲೆಂ.

ಆದಿಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಆಪ್ಣಾಚೊಯ್ ಮೆಳೊವ್ನ್ ಜುವಾಂವ್ ದೆ ಸಾ. ಮಾತಿಯಾಸ್ ಹಾಣೆಂ ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ಸಮ್ಜೊಣಿ ವಾಡಯ್ಲಿ ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಗಾಸ್ಪಾರ್ ದೆ ಸಾ. ಮಿಂಗೇಲ್ ಹಾಣೆಂ ಛಾಪೂನ್ ಸಂಪಯ್ಲೆಂ. ತಾಣೆಂ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ಲಲೆಂ ನಾಂವಾಡೀಕ್ ಗ್ರಂಥ್ Arte de Lingoa canarim 1635 ವರ್ಸಾ ಆದಿಂ ಸಂಪ್ಲೆಂ.

ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಭಾಗಾಂತ್ ವ್ಯಾಕರಣಾಚೊ ವಿವರ್ ಆನಿ ತಾಚಿ ನೆಮ್ ದಿವ್ನ್, ದುಸ್ರ್ಯಾ ಭಾಗಾಂತ್ ವಿವಿಧ್ ಉತ್ರಾಂಚೊ ವ್ಯಾಕರಣೀ ಪ್ರಯೋಗ್ ಸೊಡೊವ್ನ್ ಸಾಂಗ್ಲಾ. ಹೆಂ ದುಸ್ರೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ Syntaxis copiosissima na Lingoa Bramana e pollida = A Syntax of Standard Konkani ಹ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ದೊತೊರ್ ಜುಜೆ ಪೆರೇರಾನ್ ಉಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡ್ಲಾಂ. (Journal of the University of Bombay. Sept. 1967 vol. xxxvi. New Series Part II published by the University of Bombay-Arts Number No. 42.)

ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್, 17ವ್ಯಾಚ್ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ಇತಾಲಿಯನ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಇಞಾಸಿಯೊ ಆರ್ಕಾಮೋನೆ—ಹಾಣೆಂ ಕೊಂಕ್ಣೀ ಆನಿ ಮರಾಠೀ ಮದ್ಲೊ ಫರಕ್ ದಾಖೊವ್ನ್ Janua Indica ನಾಂವಾಚೆಂ ಗ್ರಂಥ್

ಬರಯ್ಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಸುಮಾರ್ 100 ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕ್ಜೆಕೊಸ್ಲೊವಾಕಿಯಾ ಗಾಂಪ್ಚ್ಯಾ ಕಾರೆಲ್ ಪ್ರಿಕ್ರಿಲ್ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾನ್ ಫಾ॥ ಸ್ಟೀವನ್ಸಾಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಚೊ ಸಾರಾಂಶ್ ಲಾತಿನ್ ಭಾಶೆನ್ ದಿವ್ನ್ Principia Linguae Brahmanicae (ಬಾಮ್ಣಾಂಚ್ಯೆ ಭಾಶೆಚಿಂ ಸೂತ್ರಾಂ)—ಹ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ಏಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಬರಯ್ಲ್ಲೆಂ.

ಸಾಷ್ಟಿಚಿ ಸಡಿಲ್-ಸುಳ್ಸುಳಿತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಪದಾಂ. ಕವಿತಾಂ. ಘಡುಂಕ್ ಲಾಯೆಕ್, ತರೀ ಖಂಡಿತ್ ವ್ಯಾಕರಣೀ ನೆಮಾಂ ಭಿತರ್ ಸೊಂಪೆಪಣಿಂ ಆಟಾಪುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ("... is not easily capable of grammatical definition"—Dr. Jose Pereira–L.K.1.31)

ಸಾಷ್ಟಿಚ್ಯೆ ಭಾಶೆ ಪರಸ್ ಬಾರ್ದೆಶೀ ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿ ವ್ಯಾಕರಣೀ ಘಡಾವಳ್ ಒಳ್ಕುಂಕ್ ಆನಿ ಪಾಳುಂಕ್ ಸೊಂಪಿ ದಿಸ್ಲಿ ಆನಿ ತೀ ಭಾಸ್ ನಿವಳ್ ರೂಪ್ ಘೆವ್ನ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಮಾನೂನ್, ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂನಿ ತೀಚ್ ವಯ್ರ್ ಕಾಡ್ಲಿ. ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್ ಸೆಬಸ್ತ್ಯಾಂವ್ ರೊದುಲ್ಫ್ ದಾಲ್ಗಾದ್—ಹ್ಯಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಆನಿ ಪ್ರವೀಣ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಭಾಶಾ-ಶಾಸ್ತ್ರ್ಯಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ದೋನ್ (1893 ಆನಿ 1905ಚ್ಯಾ) ಮೊಲಾದೀಕ್ ಸಬ್ದ್‌ಕೊಶಾಂನಿ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಂತ್ ಬಾರ್ದೆಶೀ ಭಾಶೆಕ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ದಿಲಾಂ.

ತಾಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಛಾಪುಂಕ್ ನಾ. ತರೀ ತಾಣೆಂ ದಾಖಯ್ಲ್ಲ್ಯೆ ವಾಟೆನ್ ಮುಖಾರ್ ಸರೊನ್ ಪುರ್ತುಗೆಜ್ ಭಾಶೆನ್ ಆನಿ ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್ ಬರಯ್ಲ್ಲಿಂ ದುಸ್ರೀಂಯ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ವ್ಯಾಕರಣಾಂ ತಯಾರ್ ಜಾಲಿಂ. ತಾಂತ್ಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ಛಾಪೂನ್ ಉಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾಂತ್.

1. Duarte Francis Dantas: Elementary Concani Grammar A. D. 1910 ಹೆಂ ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್. ಪುಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆನ್ ಆಸಾ.

2. Conego Jose de S. Rita e Souza: Elementos Grammaticais da Lingua Concani Lisboa-1931. (ಪುರ್ತುಗೆಜ್ ಭಾಶೆನ್)

3. V. J. Janin Rangel–Grammatica da Lingua Concani-1933. ಪುರ್ತುಗೆಜ್ ಆನಿ (ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್) ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆನ್ ವ್ಯಾಕರಣಾಚೆಂ ವಿವರಣ್ ದಿಲಾಂ.

4. Mariano Saldanha.

5. Graciano Morais.

6. Fr. Crescenzio Francisco Monteiro.

Konkanichem Gurupustok — ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣೀ ನೆಮಾಂಚೆಂ ವಿವರಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಪುರ್ತುಗೆಜ್, ಇಂಗ್ಲಿಜ್ ಆನಿ ಜರ್ಮನ್ ಹ್ಯಾ ಚ್ಯಾರ್ ಭಾಸಾಂನಿ ದಿಲಾಂ.

ಕಾನಡೀ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ಏಕ್ ಲೆಗೂನ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ನಾ—ಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ಮಾನಾದಿಕ್ ಜೆ. ಎಸ್. ಮಿರಾಂದ್, ಪಿತಾಜಿ, ಹಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಆನಿ "ಸಾಡ್ಯಾ ವೈಲಿಂ ಸಾಳ್ಕಾಂ" ನಾಂವ್ ದಿವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳೂರ್ಚ್ಯಾ ಮಿತ್ರ್ ಪ್ರಕಾಶಕ್ ಮಂಡಳಿನ್ "ಪ್ರಕಟ್ಸಿಲ್ಲೆಂ" 65 ಪಾನಾಂಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ "ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರೈತಲ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ತಿಚ್ಯೊ ವ್ಯಾಕರಣೀ ರೆಗ್ರೊ ಪಾಳ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಭಾರಿ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡ್ಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್" ಮ್ಹಣೂನ್ ಕಾನಡಿ ಆನಿ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್ ಛಾಪೂನ್ 3–12–1954ವೆರ್ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ಲಾಂ. ತಾಣೆಂ ವ್ಯಾಕರಣೀ ಸೂತ್ರಾಂ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್ ಆನಿ ವಿವಿಧ್ ವ್ಯಾಕರಣೀ ರುಪಾಂ ದೇವನಾಗರಿಂತ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಬೊಂಬಯ್ಚೊ ಅಸ್ಬೊಗ್ ಘೆವ್ನ್, ಮಂಗ್ಳೂರೀ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ರೂಪ್ ಸುದ್ರಾಯ್ಲಾಂ. ಮಂಗ್ಳೂರೀ ಬರೊವ್ಪ್ಯಾಂಚೆರ್ ತಾಚೊ ಇಲ್ಲೊ ತರೀ ಪ್ರಭಾವ್ ಪಡ್ಲಾ. ಹಾಚೆ ಭಾಯ್ರ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಪಳೊಂವ್ಕ್ ಮೆಳುಂಕ್ ನಾ.

ಇಂಗ್ಲಿಜ್ ಜಾಣಾಸ್ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕುಂಕ್ ಇತಾಲಿಯನ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ॥ ಮಾಫೆನ್ ಬರಯ್ಲ್ಲೆಂ ಆನಿ 1882 ವರ್ಸಾ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ (A Konkani Grammar-by Angelus F. X. Maffei) ಉಪ್ಕಾರ್ಲೆಂ. ಶೆಂಭರ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಉಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾ ವರ್ವಿಂ ತಾಣೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಶೆಚಿ ವರ್ತಿ ಸೆವಾ ಕೆಲ್ಯಾ. ಪುಣ್ ತಾಕಾ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಜಾಣಾಸ್ಲ್ಲೊ ಗುರೂ ಮೆಳುಂಕ್ ನಾಸ್ಲೊ. ಭಾಸ್ ಉಲಯ್ತಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಿ ಮಾಹಿತ್ ಘೆವ್ನ್ ಆನಿ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷೀ ಲೊಕಾಕಡೆಂ ಖುದ್ ವಿಚಾರೂನ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ತಚ್ ಆಪ್ಣೆಂ ತೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಬರಯ್ಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ತೊಚ್ ಸಾಂಗ್ತಾ.

ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ನೆಣಾಸ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾನ್ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂ ಭಿತರ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊನ್ ಬರೊವ್ನ್ ಕಾಡ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಗ್ರಂಥಾ ವರ್ವಿಂ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಬರಾಬರ್ ತಾಣೆಂ ಉಚ್ಚಾರ್ಲ್ಲ್ಯೆ ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯೆ ತೋಖ್ಣಾಯೆ (appreciation) ವರ್ವಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾಚ್ ಲೊಕಾಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯೆ ಆಪಯ್ ಭಾಶೆಚಿ ಸೆವಾ ಕರುಂಕ್ ತಾಣೆಂ ಆಹ್ವಾನ್

ಆನಿ ಉತ್ತೇಜನ್ ದಿಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ವಿದೇಶೀ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರೇರಣಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾಚ್ ಶಿಕ್ಪೀ ಲೊಕಾಚಿ ಭಾಸ್ ಸುಧಾರ್ಲಿ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣೀ ನೆಮಾಂಕ್ ಗಮುನ್ ದಿವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳೂರೀ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಏಕ್ ಆಪ್ಲೆಂಚ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೂಪ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಚೂಕ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ನಾ. ಮಂಗ್ಳೂರ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿನ್ ಮೊಟ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣಾನ್ ಬಾರ್ದೆಶೀ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ರೂಪ್ ಘೆತ್ಲಾಂ. ಪುಣ್ ಸಾಷ್ಟಿಚ್ಯೆ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊಯ್ ಪ್ರಭಾವ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಶೆ ಚೆರ್ ಪಡ್ಲಲೊ ಪಳೊಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಭೋವ್ ಥೊಡ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣೀ ಪ್ರಯೋಗಾಂನಿ ತಿಣೆಂ ಆಪ್ಲಿಚ್ ವೆಗ್ಳಿ ವಾಟ್ ಧರ್ಲ್ಯಾ. ಪ್ರಮಾಣ್ ರೂಪ್ ಸಾಂಡೂನ್ ಖಿಂಯ್ಸರ್ ತಿಣೆಂ ವಾಂಕ್ಡಿ ವಾಟ್ ಧರ್ಲ್ಯಾ ತಾಚೆ ಏಕ್ ದೋನ್ ದಾಖ್ಲೆ ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾಚಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಭಾಗಾಂತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಲೆ.

ವ್ಯಾಕರಣ್ ಗ್ರಂಥಾಂನಿ ಉಕ್ಲೂನ್ ಘೆತಿಲ್ಲ್ಯೆ ಭಾಶೆಚೆ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಮಾಣ್ ಪಳೊವ್ನ್ ತಾಂಚೆ ತೀನ್ ವರ್ಗ್ ಕರುಂಯೆತ್.

1. ಫಾ॥ ಸ್ಟೀವನ್ಸಾಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಕ್ ಅಣ್ಸರೂನ್ "ಪರ್ನಿ ಪ್ರಮಾಣ್".

2. ಆತಾಂ ರೊಮಿಂ ಲಿಪಿಂತ್ ಚಾಲು ಆಸ್ಲಲಿ ಬಾರ್ದೆಶೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ. ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಚಿ ಮಂಗ್ಳೂರೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ ಘಾಲುಂಯೆತ್.

3. ಶಣಯ್ ಗೊಂಯ್ಬಾಬಾಚ್ಯಾ ಮುಖೆಲ್ಪಣಾ ಖಾಲ್ ದೆವನಾಗರೀ ಲಿಪಿಚ್ಯೆ ಬರ್ಪಾವಳಿಂತ್ ವಸ್ತಾ ತೀ "ನವೀ ಪ್ರಮಾಣ್". ಆದಿಂ ತಿಕಾ "ಗೋಮಂತಕೀ" ಮ್ಹಣ್ತಾಲೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆತಾಂ ತೀ "ಅಂತ್ರೂಜೀ" ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲ್ಯಾ.

"ಅಂತ್ರೂಜೀ" ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಫೊಂಡೆಂ ಮ್ಹಾಲಾಂತ್ ಚಾಲು ಆಸ್ಲಲಿ ಭಾಸ್. ಹ್ಯೆ ಭಾಶೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಶಣಯ್ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ್ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ: "ಮ್ಹಾಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಫೊಂಡೆಂ ಮ್ಹಾಲಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚೀ ಭಾಸ್ ಗೊಡ್ ಲಾಗ್ತಾ. ಹಾಂವ್ ಜೆನ್ನಾ ಜೆನ್ನಾ ಅಂತ್ರೂಜೆಂತ್ ಪಾವ್ತಾಂ ತೆನ್ನಾ ತೆನ್ನಾ ಬಾಮ್ಣಾ ಪಾಸೂನ್ ಕುಳ್ವಾಡ್ಯಾ ಮೆರೆನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂಚೀ ಭಾಸ್ ಕಾನ್ ದಿವನ್ (= ದಿವ್ನ್) ಆಯ್ಕತಾಂ ಆನಿ ತಾಂತುಂತ್ಲಿಂ ಕಾಂಯ್ ಕಾಂಯ್ ಸುಬ್ಜೂಸ್ ಉತ್ರಾಂ ಆನಿ ವಾಕ್ಯಾಂ ಮ್ಹಜೆ ಭೊಂವೆ ಚೆ ಪಟ್‌ಯೆಂತ್ ಮುಜ್ರತ್ ಬರೊವ್ನ್ ದವರೂನ್, ವೇಳ್ ಯೆತ್ ತೆನ್ನಾ, ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಬರ್ಪಾಂತ್ ತಾಂಚೊ ಮೊಟ್ಯಾ ಕೌತುಕಾನ್ ಆನಿ ಅಭಿಮಾನಾನ್ ಉಪಯೊಗ್ ಕರ್ತಾಂ. ತೆ ಭಾಶೆಂತ್ ಏಕೆ ತರೆಚೆಂ ಗೀತ್ ಘುಮ್‌ಘುಮ್ತಾ. ಸಾಳೊರೆಚ್ಯಾ ಸುರಾ ಭಾಶೆನ್ ತಿಚೊ ನಾದ್ ನಾಜುಕ್, ಮಂಜುಳ್ ಬರೊ ಜಾತಾ. ಅಸಲೀ ಹೀ ಘರಾಂತ್ಲೀ ಸುಂದರ್ ದೆವತಾ ಕುಸ್ಕುಟಾವ್ನ್, ಕಾಂಯ್ ಫೊಂಡೆ ಕಾರಾಂಕ್ ಪರ್ಕೆ ರಾಬ್ಬಸ್ ಮರಾಠಿಚೆಂ ಪಿಶೆಂ ಲಾಗಿಲ್ಲೆಂ ಪಳೊವ್ನ್ ಅಜಾಪ್ ಜಾತಾ."

ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯಾ ವಯ್ರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ತೀನ್ ಮುಖೆಲ್ ಫಾಂಟ್ಯಾಂ ಭಿತರ್ ಅಂತ್ರೂಜೀ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ಫಾಂಟೊ ಚಡ್ ಪುಷ್ಟ್ ಜಾವ್ನ್ ವಯ್ರ್ ಸರ್ತಾ. ಯೆರಾಂ ಪರಸ್ ಚಡ್ ಸೊಂಪೆಪಣಿಂ ವಾಡೊನ್ ಆನಿ ಮಾತೊನ್ ನವ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಆಪ್ಣಾಂವ್ಕ್ ತೊ ಆಯ್ತೊ ಜಾಲಾ.

ಕಾರಣ್: 1. ದೇವನಾಗರೀ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣ್ ಮಾನುನ್ ಘೆತ್ಲಾಂ.

2. ತಾಚೆಂಚ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಶಾಳಾಂನಿ ಶಿಕಯ್ತಾತ್.

Dr. Jose Pereira (L. K. p. 80): 'As most Devanagari texts are in Antruzi, we shall have to make use of this dialect as a **provisional norm** until the script is rendered familiar and the Navi Pramann texts have been got ready.

(ಚಾಲು ಆಸಾ.)

ಮಾ। ಫಿಲಿಪ್ ನಜರೆತ್

——○——

ಜೀವನ್ ಜ್ಯೋತಿ

ನಿರಾಸ್ ನಿಶಿಂ ದೊಳೆ ಬಾಂಧುನ್
ಭೊಂವ್ಲ್ಯಾಂ ಕುಡ್ಯಾರ್ ಪರಿ
ದಿಸ್ತಾಲೊ ಪಯ್ಸ್ ಲ್ಹಾನ್ ಏಕ್ ದಿವೊ
ನಾಸ್ಲಿ ಆಶಾ ತರಿ
ಘಡ್ಯೆನ್ ಆಕಾರ್ ಬದ್ಲಾತ್. ಆತಾಂ
ದಿಸ್ತಾ ಲಾಗಿಂ ಲಾಗಿಂ!
ಪಾವ್ತಚ್ ಥಂಯ್ಸರ್ ಅಬ್ಬೆ, ಮಾಯಾಕ್!
ಖೆಳ್ತಾ ಮೊಜೆ ಲಾಗಿಂ!
ಕೋಣ್ ಅದ್ರುಶ್ ರೂಪ್ ಖೆಳಯ್ತಾ ತೊ?
ಅನಂತ್ ವಿಶಾಲ್ ಶಕ್ತಿ?
ವೊಡಿತ್ಗಿ ತೊ ಅಗಾಧ್ ಖಂದ್ಯಾಕ್?
ಯಾ ವಾಟ್ ದಾಕಯ್ತ್ತಾ ಉಗ್ತಿ?
ದಿಸ್ತಾ ಲಿಪ್ತಾ ಘಡ್ಯೆನ್ ಘಡಿ
ಪ್ರತಿರೂಪ್ ಕೊಣಾಚೆಂ?
ದಿಸೊನ್ ಆತಾಂ ಮಾಗಿರ್ ಲಿಪ್ಚೆಂ
ಆಶಾ ನಿರಾಸೆಚೆಂ?
ಚಡ್ತಾ ತಾಚೊ ಝುಳಕ್. ದರ್ಯಾಂತ್
ಉಟ್ಚಾ ಭರ್ತೆ ಸರಿ
ಆತಾಂ ದಿಸಾತ್ ಪಾಲ್ವೊಂಕ್ ತಯಾರ್
ಬಾವ್ಲ್ಯಾ ಫುಲಾಂ ಬರಿ
ನೈಂಗಿ ಸೃಷ್ಟಿ-ಕರ್ತಾ ನಿಯಮ್
ಜ್ಯಾರಿ ಜಾತಾ ಹಾಂತುಂ?
ಆಜ್ ಸುಖ್ ತರಿ ಫಾಲ್ಯಾಂ ರೋದನ್
ಸವಾಲ್ ಕಿತೆಂ ತಾಂತುಂ?
ಅಬ್ಬೆ. ಯೆತಾ ಅಘೋರ್ ವಾದಾಳ್
ಲಕ್ತಾ ತಾಚೊ ಝುಳಕ್
ಝುಜ್ತಾ ವಾಂಚೊಂಕ್ ವೈರಿ ಮುಖಾರ್
ಲೊಟುಂಕ್ ಪಾಟಿಂ ಕಾಳೊಕ್
ಪರ್ಯೆಂಕ್ ಘಡಿ ಅಪಾಯಾಚಿ
ಜಾತಾ ಮೊರೊಂಕ್ ತಯಾರ್
ಪುಣ್ ಹಾ. ರಾಕ್ತಾ ವಿಚಿತ್ರ್ ಆಶಾ
ವಾಂಚ್ಚಿ ಕಾಳ್ಜಾ ಭಿತರ್
ನಿರ್ಫಳ್ ದಿಸಾತ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ತರಿ
ಜಿಕ್ತಾ ಕಿರ್ಲೊಳ್ ದಿವೊ
ಜಿಣ್ಯೆ-ಮರ್ಣಾ ಝುಜಾ ಮಧೆಂ
ಹಾಡ್ನ್ ಭರ್ವಸೊ ಜಿವೊ
ಅಸೆಂಚ್ ಮುಖಾರ್ ಝುಜೊಂಕ್ ತಾಕಾ
ಮೆಳೊಂ ದೆವಾ ಸ್ಫೂರ್ತಿ
ಭೊಂವ್ತಿಂ ವಿಸ್ತಾರ್ ಫಾಂಕುನ್ ಉಜ್ವಾಡ್
ಜಳೊಂ ಜೀವನ್ ಜ್ಯೋತಿ.

—ಜೆ. ಬಿ. ವೊರಾಯುಸ್

ಲೋಕ್‌ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ತಾಚೆಂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ಅಧ್ಯಯನ್ — ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚ್ಯಾ ಉದರ್ಗತೆಂತ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯನಾಚೊ ಪಾತ್ರ್

ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಏಕ್ ವಿಸ್ತಾರ್ ಅರ್ಥ್ ಆಸ್ಚೊ ಸಬ್ದ್. ತಾಚೆಂ ಉಗಮ್, ಮನ್ಶ್ಯಾಚಾ ಎಕ್ವಟಿತ್ ಜಿಣ್ಯೆಚಿ ಸುರ್ವಾತ್. ತಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯನಾ ಶಿವಾಯ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಕುಳಾಚೆಂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ್ ಶಿಕಾಪ್ ಅಪೂರ್ಣ್. ತರಿಪೂಣ್ ಲೋಕ್‌ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯನಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಜಾಲಿ ಮಾತ್ರ್. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ್ ದೇಶಾಂನಿ ಯೆದೊಳ್ಚ್ ಹ್ಯಾ ಅಮೊಲಿಕ್ ದಾಯ್ಜಾಚೆಂ ಮೊಲ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಸಮ್ಜೊನ್ ತಾಕಾ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಚ್ಯಾ ಆನಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ವಾಟೆರ್ ಬಳಾಧಿಕ್ ಪಾವ್ಲಾಂ ದವರ್ಲ್ಯಾಂತ್ ತರೀ, ಅಮ್ಚ್ಯಾ ದೇಶಾಂತ್ ಹೊ ವಾವ್ರ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಉಣೊ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ದಶಕಾಂನಿ ಭಾರತೀಯ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂನಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸ್ನಾತಕ್ ತಶೆಂಚ್ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ್ ಶಿಕ್ಪಾ-ವಿಷಯಾಂನಿ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್‌ಯಿ ಸ್ಥಾನ್ ದೀವ್ನ್, ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಸಾಂಭಾಳ್ನ್ ದವರ್ಚ್ಯಾ ಆನಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ದಿಲಾ.

ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾ ಖಾತಿರ್ 'ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್' ಸಬ್ದಾಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಜ್ ಭಾಷೆಚ್ಯಾ 'ಫೋಕ್‌ಲೋರ್' ಯಾ ಕನ್ನಡ

ಭಾಷೆಚ್ಯಾ 'ಜಾನಪದ' ಸಬ್ದಾಚೊ ಸಮಾನಾರ್ಥ್ ಜಾವ್ನ್ ಘೆತ್ಲಾ. 'ಫೋಕ್‌ಲೋರ್' ಸಬ್ದಾಕ್ 'ಲೋಕ್‌ಸಾಹಿತ್ಯ್' ಸಬ್ದ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸಮಾನಾರ್ಥ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಕಷ್ಟ್ ಮಾರ್ತಾತ್. ತರಿ ಪೂಣ್, ಅನಿಕ್‌ಯೀ ಅರ್ಥಾಭರಿತ್ ಸಬ್ದ್ ಮೆಳ್ತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸೆಂತ್, 'ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್' ಸಬ್ದಾಕ್, ವಯ್ಲ್ಯಾ ಅರ್ಥಾಪರ್ಮಾಣೆ ಮಾಂದುನ್ ಘೆವ್ಯೆತ್.

ಮನ್ಶ್ಯಾಕುಳಾಚ್ಯಾ ಸರ್ವಯ್ ವರ್ಗಾಂನಿ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆಸಾ. ಹಾಚೊ ಕರ್ತೃ ಕೊಣ್‌ಯಿ ಎಕ್ಲೊ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಹಿಂ. ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಎಕೇಕ್ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಎಕ್ವಟಿತ್ ಅಂತಸ್ಕರ್ಣಾಚಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ; ತ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಕಾಳಾಂನಿ ವ್ಯಕ್ತಿಂ ಮಧ್ಲ್ಯಾ ಸಯ್ರಿಕೆಂಚ್ಯಾ ಗುಂಡಾಯೆ ಥಾವ್ನ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕಲಾತ್ಮಕ್ ರುಪಾಂಚೆಂ ದರ್ಶನ್. ಎಕಾ ಉತ್ರಾನ್ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚೊ ಜಿವೊ ರುಪ್ಕಾರ್. ಆದಿಂಮಾಗಾ ಥಾವ್ನ್ ಮನಿಸ್ ಎಕ್ವಟಿತ್ ಜಿಣ್ಯೆಕ್ ಆಶೆಲಾ. ಅಸಲ್ಯಾ ಎಕ್ವಟಿತ್ ಜಿಣ್ಯೆಚ್ಯಾ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಘಡಿತಾಂ ವೆಳಾರ್, ಎಕ್ಯೆ ವ್ಯಕ್ತಿನ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕರ್ಚಿಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ್ ಸಂವೇದನಾಂ, ಪ್ರೇರಣಾಂ ಆನಿ ಸಂಕೇತ್, ಆಪ್ಣೆ ವಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವಾತಾವರಣಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಹೆಂ ವಾತಾವರಣ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಬದ್ಧ್ ಆಸ್ತಾ. ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಆಪಾಪಿಂ ಉಬ್ಜನಾಂತ್. ಪೆ ಮಾಳ್ಘಡ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ದೆಂವೊನ್ ಯೆತಾತ್. ಅಶೆಂ, ಸಂವೇದನಾತ್ಮಕ್, ಪ್ರೇರಣಾತ್ಮಕ್, ಆನಿ ಸಾಂಕೇತಿಕ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ವಾತಾವರಣ್ ಆನಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ್—ಹಾಂಚ್ಯೆ ಸಯ್ರಿಕೆ ವರ್ವಿಂ ಲೋಕ್‌ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಉಬ್ಜತಾ, ಬದಲ್ತಾ ಆನಿ ಪಿಳ್ಗಿ ಥಾವ್ನ್ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ತೊಂಡ್ವಾಪಿಂ ಸಂಪ್ರದಾಯಾ ಮಾರಿಫಾತ್ ದೆಂವೊನ್ ಯೆತಾ.

ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಭೌಗೋಳಿಕ್ ವಿಭಾಗಾಂನಿ ಮೆಳ್ಚ್ಯಾ ಲೋಕ್‌ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ತುಲನಾತ್ಮಕ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣ್ ಆನಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಿಂ ಎಕಾಮೆಕಾ ಕಸಲೊಚ್ ಸಂಬಂಧ್ ಯಾ ಸಂಪರ್ಕ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ಮನ್ಶ್ಯಾ-ಪಂಗ್ಡಾಂನಿ ಎಕಾಚ್ ಥರಾಚ್ಯೊ ಲೋಕ್‌ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ್ ವಸ್ತು ಪಳಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಅಶೆಂ, ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡಾಚ್ಯಾ ಕೊರ್ಗ್ಯಾಂ ಮಧೆಂ ಆನಿ ಅಮೆರಿಕಾಚ್ಯಾ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಆದಿಮ್‌ವಾಸಿ ಮಧೆಂ ಎಕಾಮೆಕಾ ಸಂಬಂಧ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್‌ಯಿ ನಾಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ತಾಂಚ್ಯಾ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಸಾಮ್ಯ್ ದಿಸೊನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್, ತಾಕಾ ಕಾರಣ್ ಎಕ್‌ಚ್: ಮನ್ಶ್ಯಾಚೆಂ ಮೂಳ್‌ಭೂತ್ ಭಗ್ಣಾಂ, ತಾಚ್ಯಾ ಸುಪ್ತ್ ಪ್ರಜ್ಞೆಚಿ ಘಡಾವಳ್, ಸಂವೇದನಾಂ, ಸಂಕೇತಾಂ ಆನಿ ಪ್ರೇರಣಾಂ, ಸರ್ವ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಕುಳಾಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ತಾತ್. ತಾಂಚ್ಯಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಚೆಂ ಭಾಯ್ಲೆಂ ಸ್ವರೂಪ್ ಕಾಳಾ, ವಾತಾವರಣಾ ಆನಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಾವರ್ವಿಂ ಬದಲ್ತಾ, ಪೂಣ್ ಮೂಳ್‌ಮಾತೃಕಾ ಎಕ್‌ಚ್ ಆಸ್ತಾ. ಬಹುಶಃ ಸರ್ವಯ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚಾ ಅಂತಸ್ಕರ್ಣಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್ ಎಕ್‌ಚ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಅಶೆಂ ಘಡ್ತಾ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ!

ಅಸಲ್ಯಾ ಗೂಂಡ್ ಆನಿ ವೈವಿಧ್ಯ್‌ಮಯ್ ವಿಷಯಾಕ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಆನಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ್ ಮರ್ಯಾದ್ ಲಾಭೊಂಕ್ ಇತ್ಲಿಂ ಶತಕಾಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಲಿಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸವಾಲ್ ಉಬ್ಜೊಂಚೆಂ ಸಹಜ್. ಮನ್ಶ್ಯಾಕುಳಾಚ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾ ವಯ್ರ್ ವಯ್ಲ್ಯಾಭಾರ್ ಎಕ್ ದೀಸ್ಟ್ ಘಾಲ್ಯಾರ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ ಕಿ, ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ಹರ್ ಕುಳಿಯೆಕ್ ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾ ಪಂಗ್ಡಾಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾಚ್ ಮರ್ಜೆರ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಭವಿಷ್ಯ್ ರೂಪಿತ್ ಕರುಂಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೊ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಮಾತ್ರ್. ಮನ್ಶ್ಯಾಕುಳಾಚೆಂ ಇತಿಹಾಸ್, ಕುಳ್ಯೆಂ ವಯ್ರ್ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಬಂಧಡೆಂಚೆಂ ಎಕ್ ವರ್ಣನ್, ಗುಲಾಂ ಪಣಾಚ್ಯಾ ನಾಲಿಸಾಯೆಂತ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ್-ಭಾಸೆಂಕ್ ಕಲಂಬ್ ಲಾಗಾಶೆಂ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಇಂಕ್ವಿಜಿಸಾಂವಾಂಚಿ ಎಕ್ ಕಥಾ.

ಎಕ್ಣಿಸಾವ್ಯಾ ಆನಿ ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂನಿ ಸ್ವತಂತ್ರಾಯೆಚಿ ರೂಚ್ ಆನಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಾಚಿ ಝುಳಕ್ ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ಕೊನ್ಯಾಕೊನ್ಯಾಂನಿ ಝುಗ್ಲಾಲಿ ಆನಿ ಆಪ್ಲಾಪ್ಲ್ಯಾ ಮಾಂಯ್ ಭಾಸೆಂಚಿ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಂಚಿ ಉದರ್ಗತ್ ಕರ್ಚಿ ಉಮೇದ್ ವ್ಹಾಳೊಂಕ್ ಲಾಗ್ಲಿ ಆನಿ ಹಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಅಭಿರೂಚ್ ವಾಡ್ಲಿ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ್ ಅಧ್ಯಯನಾ ಖಾತಿರ್ ಪಾವ್ಲಾಂ ಕಾಡ್ಲಿಂ.

ತಶೆಂ ಪಳಯ್ಲ್ಯಾರ್, ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಷೆಂತ್, 'ಫೋಕ್ ಲೋರ್' ಸಬ್ದ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ಚೊ. ಹ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಕ್ ಪಯಿಲ್ಯಾ ಪಾವ್ಟಿಂ ವಾಪರ್‌ಲ್ಲೆಂ 1846 ಇಸ್ವೆಂತ್—ವಿಲ್ಯಂ ಜಾನ್ ಥಾಂಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿದ್ವಾಂಸಾನ್. ಅಂಬ್ರೋಸ್ ಮರ್ಟನ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಗುಪಿತ್ ನಾಂವಾ ಖಾಲ್ ಹಾಣೆ ಎಕ್ ಲೇಖನ್ ಬರವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ನವ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಕ್ ರೂಪಿತ್ ಕೆಲೊ ಆನಿ ತಾಚಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಆನಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಕೆಲೆಂ.

ಹೆರ್ ಸಬಾರ್ ವಿದ್ವಾಂಸಾಂನಿ, ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ದಿಲ್ಯಾತ್ ತರ್‌ಯಿ, ಹೆರ್ ಸಮಾಜ್

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ್ ವಿಷಯಾಂಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಂ ಬರಿ ಹ್ಯೊ ಎಕಾ ಮೆಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಬದಲ್ತಾತ್, ಹ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಚ್ಯಾ ಅರ್ಥಾಕ್ ಆನಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಕ್ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ಚ್ ಉತ್ರಾಂನಿ, ಸರ್ವಯ್ ವಿದ್ವಾಂಸಾಂಕ್ ಮಾನ್ವಂಚೆ ತಸಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಕಷ್ಟಾಂಚೆಂ ಕಾಮ್.

ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ದೀಂವ್ಕ ಪ್ರಯತನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ, ಇ. ಎಸ್. ಹಾರ್ಟ್ಲೆಂಡ್, ಆಂಡ್ರ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಗ್, ರಿಚರ್ಡ್ ಡಾರ್ಸನ್, ಇ. ಬಿ. ಟೆಯ್ಲರ್. ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರ್ ಮುಖೆಲ್ ಸ್ಥಾನ್ ಘೆತಾತ್. ಹಾಂಚಿಂ ಆನಿ ಹೆರ್ ಪಂಡಿತಾಂಚಿಂ ವಿಸಾಂ ವಯ್ರ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಂ ಮರಿಯಾಲೀಚ್ ಹಾಚ್ಯಾ ಸಂಗ್ರಹಾಂತ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಗೂಂಡ್ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರ್ನ್, ತಾಚೆಂ ವರ್ಗೀಕರಣ್ ಕರುಂಕ್ ಕಮರ್ ಬಾಂದ್ಲೆಲ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಫ್ರಾನಿಸ್ ಲೀ ಆಟ್ಲ್, ಅಲೆನ್ ಡುಂಡೆಸ್, ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಕ್ರಾಪೆ, ಸ್ಮಿತ್ ಥಾಂಸನಾ, ರಾಲ್ಫ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಬಾಗ್ಸ್ ಮುಖೆಲ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಉದರ್ಗತೆಕ್ ಕಾರಾಣ್‌ಪುರುಷ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಜೇಕಬ್ ಗ್ರಿಮ್ಮ್, ವಿಲೆಲ್ಮ್ ಕಾರ್ಲ್ ಗ್ರಿಮ್ಮ್ ಅಸಲ್ಯಾಂ ಬರಿ, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಜೊನ್ ಲೇಡನ್, ಆಬ್ಬೆ ದುಬ್ವಾ, ಜೊನ್ ಫ್ಲೀಟ್, ಕಿಟ್ಟೆಲ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸಾಂನಿ ತಶೆಂಚ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ್. ಎಮ್. ಎಸ್. ಸುಂಕಾಪುರ್, ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ್, ಜಿ. ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ, ಡಿ. ಜವರೇಗೌಡ, ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ, ಎಲ್. ಆರ್. ಹೆಗಡೆ, ಸಿ. ಸಿ. ಎ. ಪೈ ಅಸಲ್ಯಾ ವಿದ್ವಾಂಸಾಂನಿ ಮಾನಾಪಾತ್ರ್ ಜಾಗೊ ಜೊಡುನ್ ಘೆತ್ಲಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸೆಂತ್ ಆಜೂನ್ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾಂವ್ಕ ನಾ ತರ್‌ಯೀ, ಜುಜೆರೇಗ್. ಎ. ಜೆ. ಸೊಜ್, ಲುಸಿಯೊ ಲುದ್ರಿಗ್—ಅಸಲ್ಯಾ ಮಹಂತಾನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸಂಗ್ರಹಾಂತ್ ಆನಿ ಅಧ್ಯಯನಾಂತ್ ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ್ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲಾ ತೊ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ.

ಎದೊಳ್ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯನಾ ವಯ್ರ್ ದೀಸ್ಟ್ ಘಾಲ್ಯಾರ್ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ತಶೆಂಚ್ ತಾಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಕ್ ವಿವರಾಂವ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಕರ್ಯೆತ್. ಮಟ್ವಾನ್ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಅಶಿ ದಿವ್ಯೆತ್: "ಹರ್ ಗ್ರಾಮಿಣ್ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಅಂತಸ್ಕರ್ಣಾ ಥಾವ್ನ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕಲೆಚ್ಯಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ತ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಚೆಂ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್." ಹೆರ್ ಸಬ್ದಾಂನಿ "ಸಾಮೂಹಿಕ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಜಾವ್ನ್ ತೊಂಡ್ಪಾಶಿಂ ಸಂಪ್ರದಾಯಾ ಮಾರಿಫಾತ್, ...ಪಿಳ್ಗಿ ಥಾವ್ನ್ ಪಿಳ್ಗಿಕ್ ದೆಂವೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಹೆತಿಕ್ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್."

ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಭಿತರ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ವಸ್ತುಂಚೆಂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ವರ್ಗೀಕರಣ್ ಕರುಂಕ್ ಸಬಾರಾಂನಿ ಪ್ರಯತನ್ ಕೆಲಾಂ. ಹಾಂಚ್ಯೆ ಪಯ್ಕಿ ಆರ್ಥರ್ ಟೇಯ್ಲರ್ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್, ಭೌತಿಕ್ ಸಾಹೆತ್ ಆನಿ ಶಾಬ್ದಿಕ್ ಸಾಹೆತ್ ಮ್ಹಣ್ ದೋನ್ ಪಂಗ್ಡಾಂನಿ ವಾಂಟೆ ಕರ್ತಾ. ವರ್ಗೀಕರಣಾಂ ಪಯ್ಕಿ ರಾಲ್ಫ್ ಸ್ಟೀಲ್‌ಬಾಗ್ಸಾಚೆಂ ವರ್ಗೀಕರಣ್ ಚಡ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಆಸಾ. ಹೊ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಚ್ಯಾರ್ ವರ್ಗಾಂನಿ ವಾಂಟ್ತಾ:

(1) ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ್ ವರ್ಗ್:—ಕಥಾ, ಗೀತಾಂ. ಗಾಣಾಂ. ಐತಿಹ್ಯಾಂ, ಪುರಾಣಾಂ, ಕಾವ್ಯಾಂ, ಚರಮ್ ಕಾವ್ಯಾಂ (ಸಮಾಧಿಂ ವಯ್ರ್ ಬರಂವ್ಚೆ ತಸಲಿಂ), ಹಾಸ್ಯ್-ಪದಾಂ ಆದಿ.

(2) ಭಾಷಿಕ್ ವರ್ಗ್:—ಹುಮಿಣ್ಯೊ, ಮ್ಹಣ್ಣ್ಯೊ, ಬೆಸಾಂವಾಂ, ಶಿರಾಪ್, ಫರ್ಮಾಣ್, ನಿಂದಾ, ಅಣ್ಕಣೆ, ಉಚ್ಚಾರ್, ಉತ್ರಾಂ, ಉಪಮಾನ್, ಅಲಂಕಾರ್, ನಾಂವಾಂ ಆದಿ.

(3) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ವರ್ಗ್:—ಪಾತ್ಯೆಣಿ, ಕುರ್ಡಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ, ರಿತಿ-ನಿತಿ, ಭವಿಷ್ಯ್, ಮಾಟ್-ಮಂತ್ರಾಂ, ವಯ್ಜಾಪಣಾಚಿ ವಿದ್ಯಾ, ಸಂಪ್ರದಾಯ್, ಸಂಜ್ಞಾ, ಸಂಕೇತ್ ಆದಿ.

(4) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ್ ವರ್ಗ್:—ಫೆಸ್ತ್-ಪರಬ್, ಹಾತ್-ಕಾಮಾಂ, ನಾಚ್, ನಾಟಕ್, ಕಲಾ, ವಾದ್ಯ್-ಸಂಗೀತ್, ಖೆಳ್, ಖಾಣ್-ಜೆವಾಣ್ ಆದಿ.

ಅಸಲ್ಯಾ ಹರ್ ಥರಾಕ್ ಬಾಗ್ಸ್ ಸ(6) ಮುಖೆಲ್ ಘಟಕಾಂನಿ ಆಟಾಪ್ತಾ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಲೋಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ್ ಮೂಳ್‌ವಸ್ತುಚೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರುಂಕ್ ಸಂಪೆಂ ಜಾತಾ.

(ಚಾಲು ಆಸಾ)

—ಸಿರಿಲ್ ಮಾಡ್ತಾ.

———o———

ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾರ್ತಾ

ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಾ ಆಶ್ರಯಾ ಖಾಲ್ 1980 ಎಪ್ರಿಲ್ 14 ತಾರಿಕೆರ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಒ.ಬಿ.ಎ. ಹೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚಿ ಎಕ್ ಜಮಾತ್ ಮೆಳ್ಳಿ. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯೊ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷ್ ಮಾ॥ ಬಾಜಿಲ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಹಾಣೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಸ್ಥಾನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಜಾಯಿತ್ತೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವ್ಪಿ ಆನಿ ಕವಿ ಹಾಜರ್ ಅಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷಾನ್ ಸುರ್ವಿಲೆಂ ಭಾಷಣ್ ಕರುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾನ್ ಎಕ್ ಜಾಯ್ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ.. ಸುರ್ವಿಲೊ ಶಬ್ದಕೋಶ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಮಾ॥ ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪ್ ಆನಿ ತಾಚಿ ಸೆವಾ ಅಮರ್ ಉರ್ಚ್ಯೆ ಖಾತಿರ್ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಸ್ಥಾನ್ ಮೆಳಂವ್ಚ್ಯೆ ಖಾತಿರ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲಾ. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಜಮಾತಿಕ್ ಹಾಜರ್ ನಾಸ್ಲೆಲ್ಯಾಂಚೊಯಿ ಸಹಕಾರ್ ಘೆವ್ನ್ ಎಕ್ವಟಾನ್ ವಾವ್ರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಣೆ ವತ್ತಾಯೆನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ.

ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ಕಸೊ ಮುಂದರುಂಚೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಸಬಾರ್ ಸೂಚನಾಂ ದಿಲಿಂ. ಹಿಂ ಸೂಚನಾ 3ವ್ಯಾ ಪಾನಾರ್ ಛಾಪ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ಜಮಾತಿಚ್ಯೆ ಸುರ್ವೆರ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಮಾ॥ ರೊನಿ ಪ್ರಭು ಜೆ.ಸ. ಹಾಣೆ ಸ್ವಾಗತ್ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲೆಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಶ್ರೀ ಅಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್–ಹಾಣೆ ಧನ್ಯವಾದ್ ದಿಲೆ.

ಡಾ। ರೊಕಿ ಮಿರಾಂಡಾ ಹಾಣೆ 1980 ಅಗಸ್ಟ್ ಪಯ್ಲೆರ್ ಅಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಎಕ್ ಭೆಟ್ ದೀವ್ನ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಆನಿ ಹೆರಾಂ ಸಂಗಿಂ ವಿಚಾರ್ ವಿನಿಮಯ್ ಚಲಯ್ಲೊ. ಡಾ॥ ಮಿರಾಂದಾನ್ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಾಂತ್ ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ. ಸನದ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲ್ಯಾ. ಅಮೆರಿಕಾಚಾ ಮಿನ್ನೆಸೊಟಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ತೊ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಾಚೊ ಸಹ–ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. 1626 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಾ॥ ದಿಯೆಗು ರಿಬೆಯ್ರು—ಹಾಣೆ ತಯಾರ್ಸಿಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಶಬ್ದಕೋಶ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಕ್ ತರ್ಜುಮೊ ಕರ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ತಾಕಾ ಕರುಂಕ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾ ಖಾತಿರ್ The American Institute of Indian Studies ಥಾವ್ನ್ ಧನಸಹಾಯ್ ತಾಕಾ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಗೊಂಯ್ಚೊ ಪ್ರೊ॥ ಲುಡಿನೊ ರೊಡ್ರೀಗಿಸ್ ತಾಚೆ ಸಂಗಿ ಸಹವಾವ್ರಾಡಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ತಲೊ. ಡಾ॥ ಮಿರಾಂದಾ ಲಾಗಿಂ 3500 ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಾಚಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆಟಾಪ್ಚೆಂ ಆಪ್ಲೆಂ ಸ್ವಂತ್ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ್ ಆಸಾ.


ಡಾ। ರೊಕಿ ಮಿರಾಂಡಾ
M.A. (B.H.U.), Ph. D. (Cornell Univ)

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚೊ ಸಮ್ಮೇಳ್: ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆಶ್ರಯಾಖಾಲ್ 1980 ಆಕ್ಟೋಬರಾಚಾ 19 ತಾರಿಕೆರ್ ಆಯ್ತಾರಾ



ಸಕಾಳಿಂ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಒ.ಬಿ.ಎ. ಹೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚೊ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಚಲ್ಲೊ. ಸುಮಾರ್ 40 ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವ್ಪಿ, ಕವಿ ಆನಿ ಪತ್ರಾಂಚೆ ಸಂಪಾದಕ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ಪುಂಡಲೀಕ ಶೆಣೈ ಮುಖೇಲ್ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನ್ ಆಸೊನ್. ಹಾಣೆ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಪಿ—ಆದಿಂ ಆನಿ ಆತಾಂ" ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಏಕ್ ಲಾಯೆಕ್ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲೆಂ. ಹೆಂ ಭಾಷಣ್ 5ವ್ಯಾ ಪಾನಾರ್ ಛಾಪ್ಲಾಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಕರ್ನಾಟಕ—ಹಿಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ್ ಪ್ರಭುನ್ ಹ್ಯಾ ಸಮ್ಮೇಳಾಚೆಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಸ್ಥಾನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ.

ಸುರ್ವೆರ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಮಾ॥ ರೊನಿ ಪ್ರಭು, ಜೆ.ಸ. ಹಾಣೆ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಸ್ವಾಗತ್ ಕೆಲೊ. ಶ್ರೀ ಒಸ್ಟಿನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಪ್ರಭುನ್ ಮುಖೆಲ್ ಸಯ್ರ್ಯಾಂಚಿ ಒಳಕ್ ಕರುನ್ ದಿಲಿ. ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಆಪಾಪ್ಲಿ ಪರಿಚಯ್ ಕರುನ್ ಘೆತಚ್ ಮುಖೇಲ್ ಸಯ್ರ್ಯಾಚೆಂ ಭಾಷಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ.

ಸವ್‌ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ, ವಿ. ಜೆ. ಪಿ. ಸಲ್ಡಾಞ್, ಲಿಯೊ ಡಿ'ಸೋಜಾ, ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭು, ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊ, ಉಲ್ಲಾಸ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ, ಮಾ॥ ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್, ಮಾ॥ ಜೆ. ಪಿ. ನಜರೆತ್, ಮಾ॥ ಸಿ. ಮೊಂತೆರ್ ಆನಿ ಹೆರಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲಿಪಿ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ತರ್ಕ್ ಕೆಲೆಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿಚಾ ವಾಪ್ರಾಂತ್ ಜಾತ್‌ಮತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಭೇದ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂನಿ ಸಹಕಾರ್ ದೀಜಾಯ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಸ್ಥಾನ್‌ಮಾನ್ ಜೊಡ್ನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸರ್ವ್ ತಿಚಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನಿ ಎಕ್ವಟೊನ್ ಝುಜಾ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಸರ್ವ್ ಒಪ್ಲೆ.

ಸಮ್ಮೇಳಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ್ ಪ್ರಭುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚಾ ಎಕ್ವಟಾಚಿ ಅಧಿಕ್ ಗರಜ್ ಆಸಾ ಆನಿ ಹ್ಯೆ ವಾಟೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಪ್ಲೊ ಸರ್ವ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿತೆಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಶ್ರೀ ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್ ಹಾಣೆ ಧನ್ಯವಾದ್ ದಿತಚ್ ಸಭಾ ಸಂಪ್ಲಿ.

ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಷದೆಚಾ ವಾವುರ್ಪಿ ಸಮಿತಿಚಿ ಜಮಾತ್ 1980 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 26 ತಾರಿಕೆರ್ ಗಣಪತಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಮೆಳ್ಳಿ. ಹಾಂತುಂ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ, ಕೇರಳಾಚಾ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಚಾ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಿಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಆನಿ ಸಾಂದೆ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಹ್ಯೆ ಜಮಾತಿಂತ್ ಮಾಂದುನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆ ಠರಾವ್:—

1. ಭಾರತೀಯ್ ಘಟನೆಚಾ ಆಟ್ವ್ಯಾ ವೊಳೆರಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಸ್ಥಾನ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರಾ ಲಾಗಿಂ ಆನಿ ಸಂಬಂಧಿತ್ ವ್ಯಕ್ತಿಂ ಲಾಗಿಂ ಸಂವಾದ್ ಚಲಂವ್ಚೊ.

2. ನಾಗರಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂನಿ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಎಕ್ಯೆ ಲಿಪಿ ಥಾವ್ನ್ ಆನ್ಯೆಕಾಕ್ ಉತ್ರಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್, ಯೋಗ್ಯ್ ಆಸುಲ್ಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ, ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ಚ್ಯಾಕ್ ಶ್ರೀ ವಿ. ಜೆ. ಪಿ. ಸಲ್ಡಾಞಾಚಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣಾಖಾಲ್ ಏಕ್ ಸಮಿತಿ ರಚ್ಲ್ಯಾ.

3. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಚಡ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ವಾವ್ರ್ ಭರಾನ್ ಚಲಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾಮಂಡಳ್ ಕರ್ನಾಟಕ್—ಹಿಚೆ ಶಾಖೆ ಉಘಡುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರ್ಚೆಂ.

4. ನವೆಂಚ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಸ್ಥಾನ್-ಮಾನ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಚಲಂವ್ಚೆಂ.

5. 1981 ಫೆಬ್ರೆರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಚಲೊಂಕ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಜನಗಣತಿ ವೆಳಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾನ್ ಆಪ್ಲಿ ಮಾಯ್ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮ್ಹಣ್ ತಿಳ್ಸಂಚೆ ಖಾತಿರ್ ಲೊಕಾಮಧೆಂ ಸಮ್ಜಣಿ ಉಬ್ಜಂವ್ಚಿ.

ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳ್: ತ್ಯಾಚ್ ಸಾಂಜೆರ್ 5–00 ಘಂಟ್ಯಾರ್ ಚಲ್ಲ್ಯಾ ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಚಾ. ಫ್ರಾ. ದೆ'ಕೋಸ್ತಾ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ, ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ್ ಕರ್ಮಲಿ, ಶ್ರೀ ಎಡ್ಡಿ ಸಿಕ್ವೇರಾ, ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮಲ್ಯ, ಆನಿ ಶ್ರೀ ಯಶವಂತ್ ಪಾಲೇಕರ್—ಹಾಣಿ ಆಪಾಪ್ಲಿಂ ಕವಿತಾಂ ವಾಚ್ಲಿಂ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಕಾರ್ಯೆಂ: ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಕರ್ನಾಟಕ್—ಹಿಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ್ ಪ್ರಭುನ್ ಸ್ವಾಗತ್ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲೆಂ. ಶ್ರೀ ಯಶವಂತ್ ಪಾಲೇಕರ್ —ಹಾಣೆ ಸಕಾಳಿಂ ಮಾಂದುನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಠರಾವಾಂ ವಿಶಿಂ ವಿವರ್ ದಿಲೊ. ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಕೇಣಿನ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಚಡ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ವಾವ್ರ್ ಚಡ್ ಭರಾನ್ ಚಲೊಂಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ವತ್ತಾಯೆನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ, ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪುರುಷೋತ್ತಮ್ ಮಲ್ಯನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್ ಕರ್ನಾಟಕ್—ಹಿಚ್ಯೆ ತರ್ಫೆನ್ 8 ಕೊಲೆಜಿಂಕ್ ಆನಿ 14 ಹಾಯ್ ಸ್ಕೂಲಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ

ಪುಸ್ತಕಾಂ ವಾಂಟ್ಲೆಂ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಚಾ ವಾವ್ರಾ ಸಂಬಂಧಿ ಏಕ್ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲೆಂ.

ಶ್ರೀ ಬಾಲ್‌ಗೋಪಾಲಾಚಿ ಮಿಮಿಕ್ರಿ, ಶ್ರೀ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ್ ಪೈಚಿ ಕೊಮೆಡಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ—ಹಾಂಚಿಂ ಪದಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್ ಭಂಡಾರಿನ್ ಲಿಖ್‌ಲ್ಲೊ "ಸಯ್ರ್ಯಾಲಿ ಸಾಂತ್" ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಲ್ಹಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ ಅಭಿನಯನ್ ಕೆಲೊ. ಶ್ರೀ ಜಿ. ಜಿ. ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭುನ್ ಧನ್ಯವಾದ್ ದಿಲೆ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್, ಕರ್ನಾಟಕ್ ಹಾಣೆ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಆಟ್ ಕೊಲೆಜಿಂಕ್ ಆನಿ ಪಂದ್ರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂಕ್ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಡಿ. ಸೊಂದೆ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ಪುಂಡಲೀಕ ಶೆಣಯ್ ಹಾಣಿ ದಾನ್ ದಿಲ್ಲಿಂ. ಪುಸ್ತಕಾಂ ಜನೆರ್ 7 ತಾರಿಕೆರ್ ಕೆನರಾ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಸಾಲಾಂತ್ ಜಮ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರೇಮಿಂಚಾ ಸಭೆ ವೆಳಾರ್ ವಿತರಣ್ ಕೆಲಿಂ. ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಿಚೊ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಜಿ. ವಾಸುದೇವ್ ಪ್ರಭುನ್, "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್, ತಿಚಿ ಸಾಹೆತ್ ಆನಿ ಲಿಪಿ" ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ವಿವರ್ ದಿಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿಂ ಲಕ್ಷಣಾಂ, ಆನಿ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿ ಥಾವ್ನ್ ಸವ್ಕಾಸ್ ಪರಿವರ್ತನ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲಿಪಿಂ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ವಿವರುನ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಕ್ ಯೋಗ್ಯ ಜಾಲ್ಲಿ ಲಿಪಿ ಮ್ಹಣ್ ಏಕ್ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲೆಂ.

ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಿಚೊ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಒಸ್ಟಿನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಪ್ರಭುನ್ ನಾಟಕಾಂ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಉಲವ್ನ್ ನಾಟಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ, ಕೆದಳಾ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ನಾಟಕ್ ಖೆಳೊನ್ ದಾಕಯಿಲ್ಲೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಆನಿ ಹಾಣಿಂ ಕರ್ನ್ ದಾಕಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ವಿವರ್ ದಿಲೊ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ ಚಲಚ್ಚಿತ್ರಾಂ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಉಲಯ್ಲೊ. ಚಲಚ್ಚಿತ್ರಾಚಿಂ ಸಂಭಾಷಣ್ ಬರಂವ್ಚಿ ಆನಿ ಅಭಿನಯನಾಚಿ ರೀತ್ ತಾಣೆ ವಿವರಿಲಿ.

ಸಭೆಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಪ್ರೊ॥ ಕೆ. ಜಿ. ಶೆಣಯ್—ಹಾಣೆ 23 ಕೊಲೆಜಿಂಕ್ ಆನಿ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಾಂಕ್ ಎಯೆಕಾಕ್ ಇಕ್ರಾ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಲೆಕಾನ್ ವಿತರಣ್ ಕೆಲಿಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಿಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ಬಿ. ದಾಮೋದರ್ ಪ್ರಭುನ್ ಭಾಷಣ್ ಕರ್ತಚ್ಚ್, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್ ಬಾಲಗೋಪಾಲಾಚಿ ಮಿಮಿಕ್ರಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ನಿಮಾಣೆ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ರಾಸ್ಕಿಞಾನ್ ಧನ್ಯವಾದ್ ದಿಲೆ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಣ್ ಆನಿ ಗಾಯನ್ ಸ್ಪರ್ಧೊ: ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ ಸಭಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ (ರಿ.) — ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯೆಚೊ 13ವೊ ವಾರ್ಷಿಕ್ ಭಾಷಣ್ ಸ್ಪರ್ಧೊ 1980 ಆಗೊಸ್ತ್ 24 ತಾರಿಕೆರ್ ಆಯ್ತಾರಾ ಸಕಾಳಿಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಡೊನ್ ಬೊಸ್ಕೊ ಹೊಲಾಂತ್ ಚಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯೆಚೊ 16ವೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗಾಯನ್ ಸ್ಪರ್ಧೊ ಆಗೋಸ್ತ್ 24 ತಾರಿಕೆರ್ ಆಯ್ತಾರಾ ಸಾಂಜೆರ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಆಗೊಸ್ತ್ 31 ತಾರಿಕೆರ್ ಆಯ್ತಾರಾ ಸಾಂಜೆರ್ ವ್ಹಡಾಂಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಡೊನ್ ಬೊಸ್ಕೊ ಹೊಲಾಂತ್ ಚಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಗಾಯನ್ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತ್ 16 ಫಿರ್ಗಜಾಂ ಥಾವ್ನ್ 351 ಸ್ಪರ್ಧಿಕಾಂನಿ ಪಾತ್ರ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೊ.

ಮಂಗ್ಳುರ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಮಾ॥ ರೊನಿ ಪ್ರಭು, ಜೆ.ಸ.—ಹಾಣೆ ಆಗೊಸ್ತ್ 31ವೆರ್ ವ್ಹಡಾಂಚೊ ಗಾಯನ್ ಸ್ಪರ್ಧೊ ಸಂಪ್ತಚ್ಚ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಚೆಂ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲೆಂ ಆನಿ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತ್ ಜಿಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಬಹುಮಾನಾಂ ವಾಂಟ್ಲಿಂ. 43 ಅಂಕ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಬೆಂದುರ್ ಫಿರ್ಗಜೆಕ್ ನಾಟಕ್ ಸಭೆಚೆಂ ಪರ್ಯಾಯ್ ಫಲಕ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ. 22 ಅಂಕ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊರ್ಡೆಲ್ ಫಿರ್ಗಜೆಕ್, ಪುತ್ತುರ್ ಡೊನ್ ಬೊಸ್ಕೊ ಕ್ಲಬ್ ರನ್ನರ್ಸ್ ಅಪ್ ಪರ್ಯಾಯ್ ಫಲಕ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ. 19 ಅಂಕ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಥೆದ್ರಾಲ್ ಫಿರ್ಗಜೆಕ್ ತಿಸ್ರೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಥಾವೊ ಜಾಲೆಂ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ ಪ್ರದರ್ಶನ್ ಸ್ಪರ್ಧೊ: ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕಲಾ ಸಂಪತ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೊ ನಾಟಕ್ ಪ್ರದರ್ಶನ್ ಸ್ಪರ್ಧೊ 1980 ಜುಲಾಯ್ 6 ತಾರಿಕ್ ಥಾವ್ನ್ ಆಗೊಸ್ತ್ 10 ತಾರಿಕ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ಆಯ್ತಾರಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಡೊನ್ ಬೊಸ್ಕೊ ಹೊಲಾಂತ್ ಚಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತ್ ಸ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಪಾತ್ರ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೊ. ಘಡ್ಲಾಂ, ಘಡ್ತಾ, ಘಡೊಂದಿ—ಬೆಂದುರ್; ದೆವಾಚೆ ಉಪದೆಸ್—ಕೊರ್ಡೆಲ್; ಸ್ವಾರ್ಥಿ — ದೆರೆಬೈಲ್; ಮಾಗಿರ್ಚೆಂ ಮಾಗಿರ್ — ಕಾಸ್ಸಿಯಾ; ಏಕ್ ದೀಸ್ ಏಕ್ ರಾತ್—ರುಜಾಯ್ ಆನಿ ತೊ ಮಾಕಾ ನಾಕಾ—ಅಶೋಕ್‌ನಗರ್.

1980 ಆಗೊಸ್ತ್ 17 ತಾರಿಕೆರ್ ಆಯ್ತಾರಾ ಚಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕಲಾ ಸಂಪತ್ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವಾ ದಿಸಾ, ನಾಟಕ್ ಪ್ರದರ್ಶನ್ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಥಮ್ ಸ್ಥಾನ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಅಶೋಕ್‌ನಗರ್ ಫಿರ್ಗಜೆಕ್ ಕಲಾ ಸಂಪತ್ ಪರ್ಯಾಯ್ ಫಲಕ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ. ದುಸ್ರೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ದೆರೆಬೈಲ್ ಫಿರ್ಗಜೆಕ್ ಭಯ್ಣ್ ಲೊರೆನ್ಸಿಯಾ ಕಾರ್ಮೆಲಿತ್ ಉಗ್ಡಾಸಾಚೆಂ ಪರ್ಯಾಯ್ ಫಲಕ್ ಆನಿ ತಿಸ್ರೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ ಫಿರ್ಗಜೆಕ್ ವಿಕ್ಟರ್ ಪ್ರಭು ಉಗಾಸಾಚೆಂ ಪರ್ಯಾಯ್ ಫಲಕ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ.

ಪೊಂಪೈ ಯಂಗ್‌ಸ್ಟರ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್, ಕೈಕಂಬ ಹಾಣಿಂ 1980 ದಸೆಂಬರ್ 21ವೆರ್ ಪೊಂಪೈ ಇಸ್ಕೊಲಾಚ್ಯಾ ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ಪೆಜಾರ್ ವಾರಾಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ನೋವ್ ಆನಿ ಸೆಜಾರ್ಚ್ಯಾ ಬೆಳ್ಳೂರ್ ಆನಿ ಕುಪ್ಪೆಪದವ್ ಕುಡ್ಸ್ಲನ್ ಒಟ್ಟುಕ್ ಇಕ್ರಾ ಫಿರ್ಗಜಾಂ ಮಧೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗಾಯನ್ ಆನಿ ಭಾಷಣ್ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲ್ಲೆ. ಪಂದ್ರಾ ವರ್ಸಾಂ ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಚೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಚೆಲಿಯಾಂಕ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಎಕೊಡ್ಯಾ, ದೊಡ್ಯಾ ಆನಿ ಜಮ್ಯಾ ಗಾಯನಾಂಚೆ ತಶೆಂಚ್ ಭರ್ಶಿಕ್ ಜಮ್ಯಾ ಗಾಯನಾಂಚೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತ್ ಆಸ್ಲ್ಲೆ. ಗಾಯನ್ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತ್ ವಿವಿಧ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಪಾತ್ರ್ ಘೆತ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಧಿಂನಿ ಒಟ್ಟುಕ್ 49 ಪದಾಂ ಗಾಯ್ಲ್ಯಾಂ.

ವೊರಯ್ಣ್ಯಾರಾಂನಿ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ತೀರ್ಪಾ ಪ್ರಕಾರ್ "ದಿ॥ ವಿಕ್ಟರ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ" ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಶೀಲ್ಡ್ ಬಾವೀಸ್ ಅಂಕ್ ಆಪ್ಣಾಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪೆರಾರ್ಚ್ಯಾ ಸಾಂ ಫ್ರಾಂಸಿಸ್ ಫಿರ್ಗಜೆಕ್ ಮೆಳ್ಳಿ. ರನ್ನರ್ಸ್ ಅಪ್ ಪರ್ಯಾಯ್ ಫಲಕ್ ಎಕ್ವೀಸ್ ಅಂಕ್ ಜೊಡ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಬಜ್ಪೆಚ್ಯಾ ಸಾಂ ಜುಜೆಚ್ಯಾ ಫಿರ್ಗಜೆಕ್ ಗೆಲಿ. ಹಾಚೆ ಶಿವಾಯ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ಬಹುಮಾನಾಂ ಹ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂನಿ ಪಾತ್ರ್ ಘೆವ್ನ್ ಜಿಕ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಚೆಲ್ಯಾಚೆಲಿಯಾಂಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲಿಂ.

——o——

Printed by Sri V. Dinker Kamath at Sharada Press, Maroli, Mangalore - 575 005 and published by Rev. Leo D'Souza, s.j. at St. Aloysius College, Mangalore - 575 003. Editor: Sri. V.J.P. Saldanha, M.A.

THE MANGALORE CATHOLIC CO-OPERATIVE BANK LTD.,

(Estd. 1912)

HAMPANKATTA, MANGALORE - 575 001

Branches:

KANKANADY AND ASHOKNAGAR

Progress at a Glance:

	As on 30-6-1974	As on 30-6-1979	As on 30-6-1980
	Rs. in lakhs	Rs. in lakhs	Rs. in lakhs
Share Capital	6.64	8.66	9.05
Reserves	6.41	16.85	19.32
Deposits	107.79	142.28	162.68
Advances	89.58	81.68	110.78

We offer you attractive rates of Interest on Deposits:

Savings Deposits	6% per annum.
Current Deposits	½% per annum.
Recurring Deposits	8% to 11% per annum.
Sahakari Nidhi	8% per annum.
Fixed Deposits	8% to 11% per annum.

Invest in our:

JEEVAN JYOTHI CASH CERTIFICATE SCHEME

We accept in multiples of Rs. 100/-
By investing Rs. 10,000/- for 84 months
your returns will be Rs. 21,350/- at maturity.

J. O. B. A. ANDRADE, B.Com., B.L.,
President.

J. L. I. CASTELINO, B.A.,
Ag. Secretary.

ಮಂಗ್ಳುರ್ ಕಥೊಲಿಕ್ ಕೊ.ಓಪರೇಟಿವ್ ಬೇಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

(ಸ್ಥಾಪನ್ : 1912)

ಹಂಪನಕಟ್ಟಾ, ಮಂಗ್ಳುರ್ - 575 001.

ಶಾಖಿ: ಕಂಕನಾಡಿ ಆನಿ ಅಶೋಕನಗರ್

ಬೇಂಕಾಚಿ ಪ್ರಗತಿ

	30-6-1974	30-6-1979	30-6-1980
	(ರುಪ್ಯೆ ಲಾಖಾಂನಿ)	(ರುಪ್ಯೆ ಲಾಖಾಂನಿ)	(ರುಪ್ಯೆ ಲಾಖಾಂನಿ)
(1) ಹಿಶ್ಯಾಂಚೊ ಬಂಡ್ವಾಳ್	6.64	8.66	9.05
(2) ರಿಜರ್ವ್ ಫಂಡ್	6.41	16.85	19.32
(3) ಠೇವಣಿ	107.79	142.28	162.68
(4) ದಿಲ್ಲೆಂ ರೀಣ್	89.58	81.68	110.78

ಆಮಿಂ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಠೇವಣೆಂಚೆರ್ ಸಹಜ್‌ಲ್ಲಿ ವಾಡ್ ಹ್ಯಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ದಿತಾಂವ್:

(1) ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಡಿಪೊಜಿಟ್ಸ್	6% (ವರ್ಸಾಕ್)
(2) ಕರೆಂಟ್ ಡಿಪೊಜಿಟ್ಸ್	½% (ವರ್ಸಾಕ್)
(3) ರಿಕರಿಂಗ್ ಡಿಪೊಜಿಟ್ಸ್	8% ಥಾವ್ನ್ 11% ಪರ್ಯಾಂತ್ (ವರ್ಸಾಕ್)
(4) ಸಹಕಾರಿ ನಿಧಿ	8% (ವರ್ಸಾಕ್)
(5) ಫಿಕ್ಸ್‌ಡ್ ಡಿಪೊಜಿಟ್ಸ್	8% ಥಾವ್ನ್ 11% ಪರ್ಯಾಂತ್ (ವರ್ಸಾಕ್)

ತುಮಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ "ಜೀವನ್ ಜ್ಯೋತಿ ಕ್ಯಾಶ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಿ"ಚೆರ್ ಬರೊ ಫಾಯ್ದೊ ಜೊಡ್ಯೆತ್
ರೂ. 10,000/- ಠೇವಣಿ ಕೆಲ್ಯಾರ್ 84 ಮಹಿನ್ಯಾನಿಂ ತುಮ್ಕಾಂ ರೂ. 21,350/- ಪಾಟಿಂ ಮೆಳ್ತೆಲೆ.

ಜೆ. ಓ. ಬಿ. ಎ. ಅಂದ್ರಾದೆ, ಬಿ.ಕೊಮ್., ಬಿ.ಎಲ್.,
ಅಧ್ಯಕ್ಷ್.

ಜೆ. ಎಲ್. ಐ. ಕಾಸ್ತೆಲಿನೊ, ಬಿ.ಎ.,
ಬದ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.